

**“RABİTƏBANK”
AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ**

**Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına
uyğun Konsolidasiya olunmuş Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorların Rəyi**

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ1-3

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
KONSOLIDASIYA EDİLMİŞ MALİYYƏ HESABATLARI :

Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında konsolidasiya olunmuş hesabat4

Maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya olunmuş hesabat5

Kapitalda dəyişikliklər haqqında konsolidasiya olunmuş hesabat6

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidasiya olunmuş hesabat7-8

Konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatları üzrə qeydlər9-95

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

“Rabitəbank” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarları, Müşahidə Şurası və Rəhbərliyinə:

Rəy

Biz “Rabitəbank” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra “Bank”) və onun törəməsinin (birlikdə “Qrup”) 31 dekabr 2023-cü il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya olunmuş hesabatdan, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında konsolidasiya olunmuş hesabatdan, kapitalda dəyişikliklər haqqında konsolidasiya olunmuş hesabatdan və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidasiya olunmuş hesabatdan, habelə uçot siyasətinin əhəmiyyətli prinsiplərinin qısa təsviri də daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarına edilən qeydlərdən ibarət konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarının auditini aparmışıq.

Bizim rəyimizə əsasən, əlavə edilmiş konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatları 31 dekabr 2023-cü il tarixinə olan konsolidasiya olunmuş maliyyə vəziyyətini, habelə göstərilən tarixdə başa çatmış il üzrə konsolidasiya olunmuş maliyyə nəticələrini və konsolidasiya olunmuş pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli şəkildə əks etdirir.

Rəy üçün Əsaslar

Biz auditini Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun olaraq aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Konsolidasiya olunmuş Maliyyə Hesabatlarının Auditini üzrə Auditorların Məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının “Etika məcəlləsinin” (MBESS məcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Qrupdan asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBESS məcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Əsas Audit Məsələləri

Əsas audit məsələləri bizim peşəkar mülahizəmizə əsasən, cari dövrün konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarının auditini zamanı ən çox əhəmiyyət kəsb edən məsələlərdir. Bu məsələlər ümumilikdə konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarının auditini çərçivəsində və bu hesabatlarla bağlı rəyimizin formalaşdırılması zamanı nəzərə alınmışdır və biz bu məsələlərlə bağlı ayrıca rəy bildirmirik.

Əsas audit məsələsi

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ehtimal olunan kredit zərəri ehtiyatı

31 dekabr 2023-cü il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlər cəmi aktivlərin 62%-ni təşkil edir və müntəzəm olaraq təxmin edilən və istifadə edilən fərziyyələrə qarşı həssas olan ehtimal olunan kredit zərərləri ("EOKZ") üzrə ehtiyat çıxılmaqla qiymətləndirilir.

Ehtimal olunan kredit zərərlərinin qiymətləndirilməsi rəhbərlikdən defolt ehtimalını (DE), defolt vəziyyətində riskə məruz qalma riskini (DVRMQ) və defolt zamanı yaranan zərəri (DZYZ) müəyyən etmək üçün müşahidə edilən tarixi məlumatları, cari iqtisadi vəziyyəti və mövcud perspektivli məlumatları nəzərə alaraq əhəmiyyətli mülahizələri və qiymətləndirmə üsullarını tətbiq etməyi tələb edir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə kredit zərəri ehtiyatı Qrupun maliyyə aktivlərinin qalıqlarının əhəmiyyətli olması və "Maliyyə Alətləri" adlı 9 sayılı MHBS üzrə EOKZ məbləğinin hesablanması mürəkkəbliyi və mülahizələrə görə əsas audit məsələsi hesab edilir.

Audit zamanı bu məsələ necə nəzərdən keçirilmişdir?

Biz "Maliyyə Alətləri" adlı 9 sayılı MHBS-nin tələblərinə uyğunluğun EOKZ qiymətləndirməsi ilə bağlı Qrupun metodologiyası və daxili qaydalarının əsas aspektlərini təhlil etmək üçün maliyyə risklərinin idarə edilməsi üzrə öz mütəxəssislərimizi cəlb etmişik.

Rəhbərlik tərəfindən irəli sürülən peşəkar mülahizə və fərziyyələrin EOKZ ehtimalları üzrə ehtiyatlar ilə uyğunluğunu təhlil etmək üçün biz aşağıdakı prosedurları həyata keçirmişik:

Biz, fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər üzrə DE, DZYZ və DVRMQ hesablanması, gecikmələrin və kredit ödənişlərinin əsas sistemlərdə vaxtında əks olunması və kreditlərin müvafiq mərhələlərə bölüşdürülməsi üçün məlumatların düzgünlüyünü sınaqdan keçirmişik. Biz nümunə əsasında dəstəkləyici sənədlərə daxil edilmiş məlumatları razılaşdırmışıq.

Biz həmçinin konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarının açıqlanmasının Qrupun kredit riskinə məruz qalmasını lazımi şəkildə əks etdirmədiyini qiymətləndirmişik.

Maliyyə Hesabatları üzrə Rəhbərliyin və İdarəetmə Səlahiyyətləri verilmiş Şəxslərin Məsuliyyəti

Rəhbərlik konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatların MHBS-yə uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrincə, fırıldaqçılıq və ya xətalər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, rəhbərlik Qrupu ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativ olmadığı halda, rəhbərlik Qrupun fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

İdarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslər Qrupun konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarının verilmə prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorların Məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, fırıldaqçılıq və ya xətalər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimizi özündə əks etdirən auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin bu səviyyədə olan əminlik də əhəmiyyətli təhriflərin mövcud olduğu hallarda, BAS-a uyğun olaraq aparılmış auditin belə təhrifləri həmişə aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər fırıldaqçılıq və ya xətalər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə hazırlanmış konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

Audit zamanı biz BAS-ın tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi peşəkar mühakimə tətbiq edir və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya xətalər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edərək qiymətləndirir, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirərək həyata keçirir və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutları əldə edirik. Fırıldaqçılıq nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifləri aşkarlamamaq riski xətalər nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhrifləri aşkarlamamaq riskindən daha yüksəkdir, çünki fırldaqçılıq, sözləşmə, saxtakarlıq, qərəzli hərəkətsizlik, həqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər;
- Qrupun daxili nəzarət sisteminin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun olan audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması üçün daxili nəzarət sistemi barədə anlayış əldə edirik;
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən həyata keçirilən uçot qiymətləndirmələrinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məqsədəuyğunluğunu qiymətləndiririk;
- Mühəsibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutları əsasında Qrupun fəaliyyətini fasiləsiz davam etdirmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisə və ya şərtlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığına dair nəticə çıxarıyıq. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında nəticə çıxardığımız halda, auditor hesabatımızda konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqət yetirməli və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizə dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Bununla belə, gələcək hadisə və ya şərtlər Qrupun fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər;
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli şəkildə təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddəti, habelə əhəmiyyətli audit nəticələri, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarət sisteminə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında idarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslərə məlumat veririk.

Biz həmçinin idarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslərə bəyan edirik ki, müstəqilliyə və müstəqilliyimizə təsir etməsi əsaslandırılmış şəkildə güman edilən bütün əlaqələr və digər məsələlərə, habelə müvafiq hallarda əlaqəli qorunma tədbirləri haqqında məlumat verməyimizə dair müvafiq etik normalara riayət etmişik.

Biz idarəetmə səlahiyyətləri verilmiş şəxslərin nəzərinə çatdırılmış məsələlərdən cari dövr üzrə maliyyə hesabatlarının ən əhəmiyyətli olanlarını və bu səbəbdən əsas audit məsələləri hesab olunanları müəyyən edirik. Bu məsələnin ictimaiyyətə açıqlanmasına qanun və ya qaydalarla yol verilməyi halda və ya çox nadir hallarda, məsələ haqqında hesabatda məlumat vermənin mənfi təsirlərinin onun ictimaiyyət üçün faydalarından çox olacağı əsaslandırılmış şəkildə güman edildiyinə görə biz bu məsələ haqqında hesabatımızda məlumatın verilməməsinə qərara almadığımız halda, bu məsələləri auditor hesabatımızda təsvir edirik.

Baker Tilly Azerbaijan

15 may 2024-cü il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ HESABAT 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Faiz gəliri	4, 29	92,704	70,337
Faiz xərci	4, 29	(30,272)	(20,218)
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərinin (tutulmasından)/geri qaytarılmasından əvvəl xalis faiz gəliri		62,432	50,119
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərinin tutulması	7, 29	(7,685)	(6,107)
İnvestisiya qiymətli kağızları üzrə ehtimal olunan kredit zərərinin bərpası/(tutulması)	7	280	(249)
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərinin tutulması	7	(122)	(84)
Xalis faiz gəliri		54,905	43,679
Haqq və komissiya gəliri	5	38,811	36,398
Haqq və komissiya xərci	6	(41,242)	(38,001)
Xalis haqq və komissiya gəliri		(2,431)	(1,603)
Xarici valyutalar ilə ticarət üzrə xalis gəlir		3,629	6,294
Məzənnə dəyişiklikləri üzrə xalis zərər		(6)	(30)
Digər əməliyyat gəliri, xalis		2,078	2,125
Əməliyyat gəliri		58,175	50,465
Ümumi və inzibati xərclər	9	(17,235)	(14,867)
İşçi heyəti üzrə xərclər	8, 29	(29,220)	(24,410)
Satış üçün saxlanılan və digər aktivlər üzrə dəyərsizləşmə zərərinin bərpası/(itkisi)	7	1,248	(1,462)
Maliyyə qərantiyası müqavilələrində ehtimal olunan kredit zərərlərinin (tutulması)/bərpası	7	(2,227)	2,284
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət		10,741	12,010
Mənfəət vergisi xərci	10	(4,529)	(5,348)
İl üzrə xalis mənfəət		6,212	6,662
Digər məcmu gəlir			
<i>Növbəti dövrlər üzrə mənfəət və ya zərərdə yenidən təsnifləşdiriləcək DMG</i>			
DMG-nin ədalətli dəyərində dəyişikliklər vasitəsilə borc alətlərinin ədalətli dəyərində xalis dəyişiklik		-	1,237
DMG-nin ədalətli dəyərində dəyişikliklər vasitəsilə borc alətlərinin ehtimal olunan kredit zərəri ehtiyatlarında dəyişikliklər	13	-	(507)
Birbaşa olaraq DMG-də qeyd olunan mənfəət vergisi	10	-	(146)
Xalis digər məcmu gəlir		-	584
İl üzrə cəmi məcmu gəlir		6,212	7,246
Səhmlər üzrə qazanc			
Əsas və azaldılmış (AZN ilə ifadə olunmuşdur)	22	1.24	1.33

İdarə heyəti adından:

Aydın Hüseynov
İdarə heyətinin sədri

Fəridə Qasımlı
Baş mühasib

15 may 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

15 may 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-95-ci səhifələrdəki qeydlər hazırkı konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ HESABAT 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNƏ

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	11	199,818	165,198
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	12	50,925	34,432
İnvestisiya qiymətli kağızları	13	99,442	93,698
Müştərilərə verilmiş kreditlər	14, 29	698,295	584,626
Satış üçün saxlanılan aktivlər	15	754	1,699
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	16	10,608	10,635
İstifadə hüququ olan aktivlər	27	4,137	2,294
Təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	10	2,236	918
Digər aktivlər	17	51,968	47,086
Cəmi aktivlər		1,118,183	940,586
ÖHDƏLİKLƏR			
Bank əmanətləri və qalıqlar	18	11,010	11,521
Cari hesablar və müştəri əmanətləri	19, 29	767,934	626,194
Borc alınmış vəsaitlər	20	202,681	164,189
Subordinasiya borcları	20, 29	6,062	6,062
İcarə öhdəlikləri	27	4,337	2,491
Digər öhdəliklər	21	23,361	23,543
Cəmi öhdəliklər		1,015,385	834,000
KAPİTAL			
Səhmdar kapitalı	22	102,047	102,047
Binalar üzrə yenidən qiymətləndirmə qalığı (Yığılmış çatışmazlıq)/bölüşdürülməmiş mənfəət	22	2,228 (1,477)	2,320 2,219
Cəmi kapital		102,798	106,586
Cəmi öhdəliklər və kapital		1,118,183	940,586

İdarə heyəti adından:

Aydın Hüseynov
İdarə heyətinin sədri

15 may 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Fəridə Qasımlı
Baş mühasib

15 may 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-95-ci səhifələrdəki qeydlər hazırkı konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ HESABAT

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Səhmdar kapitalı	Binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə əlavə vəsaitlər	(Yığılmış zərər)/ bölüşdürülməmiş mənfəət	İnvestisiya qiymətli kağızları üzrə xalis reallaşdırılmamış gəlir/(zərər)	Cəmi kapital
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	102,047	2,412	(4,535)	(584)	99,340
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	6,662	-	6,662
İl üzrə digər məcmu gəlir	-	-	-	584	584
Binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə əlavə vəsaitlərin amortizasiyası	-	(92)	92	-	-
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	102,047	2,320	2,219	-	106,586
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	6,212	-	6,212
Elan edilmiş dividendlər	-	-	(10,000)	-	(10,000)
Binaların yenidən qiymətləndirilməsi üzrə əlavə vəsaitlərin amortizasiyası	-	(92)	92	-	-
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	102,047	2,228	(1,477)	-	102,798

İdarə heyəti adından:

Aydın Hüseynov
İdarə heyətinin sədri

15 may 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Fəridə Qasımzadə
Baş mühasib

15 may 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-95-ci səhifələrdəki qeydlər hazırkı konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ HESABAT
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Əksi qeyd olunamdığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
ƏMƏLIYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN			
PUL VƏSAİTLƏRİ			
Əldə edilmiş faiz		90,227	69,301
Ödənilmiş faiz		(26,590)	(17,886)
Əldə edilmiş haqq və komissiyalar		38,811	36,398
Ödənilmiş haqq və komissiyalar		(41,242)	(38,001)
Xarici valyuta əməliyyatlarından xalis gəlir		3,629	6,294
İşçi heyəti üzrə ödənilmiş xərclər		(28,503)	(21,744)
Ödənilmiş ümumi və inzibati xərclər		(14,903)	(12,717)
Əldə edilmiş digər əməliyyat gəliri		1,995	2,011
Əməliyyat aktivlərində artım/(azalma)			
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər		(16,589)	(14,500)
Müştərilərə verilmiş kreditlər		(118,864)	(145,850)
Satış üçün saxlanılan aktivlər		2,816	2,239
Digər aktivlər		(4,451)	(15,494)
Əməliyyat öhdəliklərində artım/(azalma)			
Banklarda olan əmanətlər və qalıqlar		(510)	(692)
Cari hesablar və müştərilə əmanətləri		138,414	(99,146)
Digər öhdəliklər		1,727	1,207
Ödənilmiş mənfəət vergisində əvvəl əməliyyat aktivləri üzrə təmin olunan xalis nağd vəsaitlər		25,967	(248,580)
Ödənilmiş mənfəət vergisi		(9,768)	(4,393)
Əməliyyat fəaliyyəti üzrə təmin olunan/(istifadə olunan) pul vəsaitləri		16,199	(252,973)
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN			
PUL VƏSAİTLƏRİ			
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər üzrə ödənişlər		(2,313)	(3,219)
İnvestisiya qiymətli kağızlarının satın alınması, xalis		(5,519)	(12,326)
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin satışından daxilolmalar		94	-
İnvestisiya fəaliyyətlərində istifadə olunan pul vəsaitləri		(7,738)	(15,545)
MALIYYƏLƏŞDİRMƏ FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ			
Borc alınmış vəsaitlərin daxil olması	20	128,019	89,398
Borc alınmış vəsaitlərin ödənilməsi	20	(89,699)	(72,280)
İcarə öhdəliklərinin geri qaytarılması	27	(2,064)	(1,853)
Səhmdarlara ödənilmiş dividendlər		(10,000)	-
Maliyyələşdirmə fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		26,256	15,265
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərində xalis artım/(azalma)		34,717	(253,253)

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ HESABAT

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Məzənnə dəyişikliklərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə təsiri		(97)	(768)
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	11	165,198	419,219
İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	11	199,818	165,198

İdarə Heyəti adından:

Aydın Hüseynov
İdarə Heyətinin sədri

15 may 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Fəridə Qasımzadə
Baş mühasib

15 may 2024-cü il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-95-ci səhifələrdəki qeydlər hazırkı konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2022-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Əksi qeyd edilmədiyi halda, min Azərbaycan Manatı ilə)

1. GİRİŞ

Bank və əməliyyatları

Hazırkı konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatları “Rabitəbank” ASC-nin (“Bank”) və onun törəməsinin (birlikdə “Qrup”) maliyyə hesabatlarından ibarətdir.

Bank 1993-cü ildə açıq səhmdar cəmiyyəti kimi Azərbaycan Respublikasında yaradılmışdır. Bankın əsas fəaliyyət istiqaməti Azərbaycan Respublikası daxilində kommərsiya və pərakəndə bank əməliyyatları keçirməkdir. Bankın fəaliyyəti Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı (“ARMB”) tərəfindən tənzimlənir. Bank ümumi bank lisenziyasına malikdir və Azərbaycan Respublikasında dövlət əmanətlərinin sığortalanması sisteminin üzvüdür.

Bankın qeydiyyat ünvanı 28 May küçəsi 33, AZ 1010, Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikasıdır.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Bankın 27 filialı və 1 bölməsi (31 dekabr 2022-ci il: 27 filial və 1 bölmə) mövcuddur. Onun aktiv və öhdəliklərinin əsas hissəsi Azərbaycan Respublikasında yerləşir.

Konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarına daxil edilmiş əsas törəmə müəssisə haqqında məlumat aşağıdakı kimidir:

Adı	Qeydiyyatdan keçdiyi ölkə	Əsas fəaliyyəti	Mülkiyyət %	
			31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
“Kapital Partners” ASC	Azərbaycan	İnvestisiya	100	100

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə Bankın fəaliyyətsiz törəmə müəssisəsinə investisiyaları olmuşdur, lakin bu investisiyalar konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarına daxil edilməmişdir.

Bankın səhmdarları aşağıdakı cədvəldə təqdim olunmuşdur:

Səhmdarlar	31 dekabr, 2023-cü il, %	31 dekabr, 2022-ci il, %
Rauf Əliyev	40.60	40.60
Validə Abasova	20.13	20.13
Seyran Nuriyev	14.51	14.51
Zakir Nuriyev	14.44	14.44
Dilərə Nuriyeva	9.11	9.11
Aslan Xasıyev	1.07	1.07
Digərləri	0.14	0.14
Cəmi	100.00	100.00

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə Bank son nəticədə Banka birgə nəzarəti həyata keçirən cənab Rauf Əliyevə, xanım Validə Abasovaya, cənab Zakir Nuriyevə, xanım Dilərə Nuriyevaya, cənab Seyran Nuriyevə, cənab Aslan Xasıyevə məxsusdur.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Əməliyyat mühiti

Qrupun fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilir. Qrup inkişaf etməkdə olan bazarın xüsusiyyətlərini əks etdirən Azərbaycanın iqtisadi və maliyyə bazarları ilə qarşılıqlı fəaliyyət göstərir. Hüquq, vergi və tənzimləyici strukturlar daimi inkişafdadır, bununla belə mütəmadi olaraq yeni şərtlərə dəyişikliklərə məruz qalırlar, bu isə öz növbəsində digər hüquqi və maliyyə çətinlikləri ilə birlikdə Azərbaycanda fəaliyyət göstərən müəssisələrin üzləşdiyi problemləri daha da gücləndirir. Azərbaycan iqtisadiyyatı həmçinin beynəlxalq enerji qiymətləri səviyyəsindən əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır. Xam neftin qiyməti ilin birinci yarısında təchizat ilə bağlı çətinliklər səbəbindən artmış, lakin ilin ikinci yarısından etibarən mümkün iqtisadi tənəzzüllə bağlı çətinliklər tələbi azaltdığından neft qiymətləri ümumilikdə azalmışdır. “Brent” markalı neftin spot qiyməti 2022-ci ildə 1 barel üçün orta hesabla 100 ABŞ dolları təşkil etmişdir. Yüksək neft qiymətləri ölkənin iqtisadi inkişafını dəstəkləmişdir.

2015-2016-cı illərdə Azərbaycan manatının dəyərdən düşməsi biznes mühitində ciddi qeyri-müəyyənliklərə səbəb olmuşdur. Bu səbəbdən hökumət son 7 ildə sabit məzənnəni qorumaq üçün bütün lazımi tədbirləri həyata keçirmişdir. Nəticədə, neftin dünya bazarındakı qeyri-sabit qiyməti yerli valyutaya təsir göstərməmiş, eləcə də biznes mühitində qeyri-müəyyənlik artmamışdır.

Azərbaycan iqtisadiyyatı ötən ilin yanvar-dekabr ayları ərzində mövcud olmuş 4.6% artım ilə müqayisədə, 2023-cü ilin eyni dövrü üzrə 1.1% inkişaf etmişdir. Qeyri-neft və qaz sektoru 3.7% artdığı halda, neft və qaz sektorunda 1.7% azalma müşahidə olunmuşdur.

İstehsal sahəsi üzrə ən böyük irəliləyiş sənaye (40.5%) və pərakəndə ticarət (10%) sahələri üzrə qeydə alınmışdır. Nəqliyyat və saxlanma (6.2%) və inşaat (6.2%) sahələri üzrə əlavə artım qeydə alınmışdır.

Qarabağ regionunda atəşkəs razılaşmasının davam etməsi biznes mühitini də müsbət təsir göstərir, çünki investisiyaların cəlb edilməsi və işğaldan azad edilmiş ərazilərin inkişafı üçün hökumət tərəfindən həyata keçirilən bir sıra layihələr mövcuddur.

ÜDM 2022-ci illə müqayisədə 2023-cü ildə 1.1% artaraq 123 milyard AZN məbləğinə (72.4 milyard ABŞ dolları) çatmışdır. Dövlət Gömrük Komitəsinin statistikasına əsasən 2023-cü ilin on bir ayı ərzində Azərbaycan Respublikasının xarici ticarət dövriyyəsi təqribən 41.2 milyard ABŞ dollarına çatmışdır. Bu məbləğin 25.4 milyard ABŞ dolları ixrac olunan məhsulların, 15.8 milyard ABŞ dolları isə idxal olunan məhsulların payına düşmüşdür. İnflyasiya dərəcəsi 2022-ci ilin dekabr ayındakı 13.9%-lik göstəricidən 2023-cü ilin dekabr ayındakı 8.8%-lik göstəriciyədək azalmışdır.

2022-ci il üzrə aktiv 13,257 min plastik kart sayı ilə müqayisədə 2023-cü ilin dekabr ayının sonuna qədər plastik kartların sayı 16,925 min ədəd olmaqla tarixən ən yüksək səviyyəyə yüksəlmişdir.

Beynəlxalq kredit reyting agentlikləri mütəmadi olaraq Azərbaycan Respublikasının kredit reytingini qiymətləndirirlər. “Fitch” və “S&P” Azərbaycan Respublikasının reytingini “BB+” olaraq qiymətləndirmişdir. “Moody’s Investors Service” ölkə üçün “Ba1” kredit reytingini təyin etmişdir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi artımı daha çox vergi, hüquqi, tənzimləyici və siyasi hadisələrlə yanaşı, hökumətin həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və monetar tədbirlərin effektivliyindən asılıdır. Rəhbərlik, Qrupun fəaliyyətinə təsir göstərəcək iqtisadi mühitdəki bütün hadisələri və nəticədə, əgər varsa, Qrupun maliyyə vəziyyətinə hansı təsirləri göstərə biləcəyini proqnozlaşdırmaq iqtidarında deyil. Rəhbərlik hazırda müxtəlif neft qiymətləri ssenariləri üzrə həssaslıq təhlillərini həyata keçirir və biznesin davamlılığını qorumaq üçün müvafiq fəaliyyət planlarını hazırlayır.

2. HAZIRLIĞIN ƏSASLARI

Uyğunluq bəyanatı

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə hazırkı konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatları Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSS) tərəfindən dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartları (“MHBS”) və Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına Şərhlər Komitəsi (“MHBSŞK”) tərəfindən dərc edilmiş şərhlər əsasında hazırlanmışdır.

Fasiləsizlik prinsipi

Bu maliyyə hesabatları Qrupun fasiləsizlik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərməsini və yaxın gələcəkdə işini davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

Rəhbərlik, Azərbaycan Respublikasının qanunlarına və qaydalarına müvafiq olaraq Qrupu ləğv etmək, kommersiya fəaliyyətini dayandırmaq və ya kreditorlardan müdafiə olunmaq yollarını axtarmaq niyyəti və ya zərurəti olmadan Qrupun yaxın gələcəkdə fəaliyyətini davam etdirəcəyini düşünür. Müvafiq olaraq, aktivlər və öhdəliklər normal şərtlər altında Qrupun aktivlərini reallaşdıracağı və öhdəliklərini yerinə yetirəcəyi əsaslar üzrə qeydə alınır. Bəzi maliyyə hesabatları standartları rəhbərlik tərəfindən Qrupun fasiləsizlik prinsipinə dair dəyərləndirmənin aparılması üzrə konkret tələbləri və nəzərə alınmalı olan müəyyən məsələləri və fasiləsizlik prinsipi ilə əlaqədar bir sıra açıqlamaların hesabatlara daxil edilməsini əhatə edir.

Fasiləsizlik prinsipi üzrə təxminlərə dair Rəhbərliyin qiymətləndirməsinə müəyyən vaxt çərçivəsində mahiyyəti üzrə qeyri-müəyyən hadisə və şərtlərin gələcək nəticələri haqqında fikir bildirilməsi daxildir.

Qiymətləndirmənin əsasları

Konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatları, DMGVƏD-də əks olunan ədalətli dəyerdə qiymətləndirilən investisiya qiymətli kağızları və yenidən qiymətləndirilmiş dəyerdə olan binalar istisna olmaqla, ilkin dəyər metodu əsasında hazırlanmışdır.

Əməliyyat və təqdimat valyutası

Qrupun əməliyyat valyutası Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olan və əsas hadisələrin və onlarla bağlı vəziyyətlərin iqtisadi mahiyyətini əks etdirən Azərbaycan Manatıdır (“AZN”).

31 dekabr 2023-cü il tarixində xarici valyuta qalıqlarının çevrilməsi üçün əsas mübadilə məzənnəsi aşağıdakı kimi olmuşdur: 1 ABŞ dolları = 1.700 AZN və 1 Avro = 1.8766 AZN (31 dekabr 2022-ci il: 1 ABŞ dolları = 1.700 AZN və 1 Avro = 1.8114 AZN).

AZN, həmçinin hazırkı konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarının məqsədləri üçün təqdimat valyutasıdır.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, AZN ilə ifadə edilən maliyyə məlumatları ən yaxın minliyə kimi yuvarlaqlaşdırılmışdır.

Ehtimal və mühakimələrin tətbiqi

Hazırkı konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatları hazırlanarkən rəhbərlik Qrupun mühasibatlıq siyasətlərinin tətbiqinə və aktiv, öhdəlik, gəlir və xərclərin göstərilən məbləğlərinə təsir göstərən mühakimə, ehtimal və fərziyyələr irəli sürmüşdür. Faktiki nəticələr bu ehtimallardan fərqlənə bilər.

Ehtimallar və fərziyyələr, mütəmadi olaraq, nəzərdən keçirilir. Mühasibatlıq ehtimallarında dəyişikliklər həmin dəyişikliklər edildiyi dövrdə və təsir göstərdikləri hər hansı gələcək dövrlərdə əks olunur.

Mühakimələr

Konsolidə olunmuş maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlərə ən əhəmiyyətli təsir göstərən uçot siyasətinin tətbiqi zamanı qəbul edilmiş mühakimələrə dair məlumatlar aşağıdakı qeydlərə daxil edilir:

- maliyyə aktivlərinin təsnifatı: aktivlərin saxlandığı biznes modelinin qiymətləndirilməsi və maliyyə aktivinin müqavilə şərtlərinin sırf əsas borc və faiz ödəmələrindən ibarət olub-olmamasının qiymətləndirilməsi – 3 sayılı Qeyd.
- maliyyə aktivləri üzrə kredit risklərinin ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını müəyyən etmək üçün meyarların təyin edilməsi, proqnoz xarakterli məlumatların EOKZ-nin ölçülməsinə daxil edilməsi metodologiyasının müəyyən edilməsi və EOKZ-nin ölçülməsi üçün istifadə edilən modellərin seçilməsi və təsdiqi – 24 sayılı Qeyd.

Ehtimal və fərziyyələrdən yaranan qeyri-müəyyənlik

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə əhəmiyyətli düzəlişlərlə nəticələnmək riskinə malik ehtimal və fərziyyələrdən yaranan qeyri-müəyyənlik haqqında məlumat aşağıdakı qeydlərdə verilmişdir:

- maliyyə alətlərinin dəyərsizləşməsi: proqnoz xarakterli məlumatın tətbiqi daxil olmaqla EOKZ-nin ölçülməsi modelinin müəyyən edilməsi – 24 sayılı Qeyd;
- kreditin dəyərsizləşməsi hesablamaları – 14 sayılı Qeyd;
- binanın yenidən qiymətləndirilməsinə dair hesablamalar – 16 sayılı Qeyd;
- maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyər hesablamaları – 30 sayılı Qeyd.

3. ƏHƏMİYYƏTLİ UÇOT SİYASƏTLƏRİ

Qrup hazırkı konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarında göstərilən bütün dövrlərə aid aşağıdakı uçot siyasətlərini davamlı şəkildə tətbiq etmişdir.

Xarici valyuta

Xarici valyutalarda aparılmış əməliyyatların onları həyata keçirildiyi tarixlərdə qüvvədə olan məzənnələrlə Qrupun əməliyyat valyutasına çevrilir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Hesabat tarixinə xarici valyutalarda əks olunmuş maliyyə aktivləri və öhdəlikləri həmin tarixdə olan məzənnə ilə yenidən əməliyyat valyutasına çevrilir. Maliyyə maddələri üzrə xarici valyuta gəliri və ya zərəri dövr ərzində effektiv faiz və ödənişlər nəzərə alınmaqla, dövrün əvvəlində əməliyyat valyutasının amortizasiya edilmiş dəyərlə hesabat dövrünün sonunda məzənnəyə uyğun çevrilmiş xarici valyutada amortizasiya edilmiş dəyər arasında olan fərkdir.

Xarici valyutada ifadə olunan və ədalətli dəyər əsasında qiymətləndirilən qeyri-maliyyə aktivləri və öhdəlikləri ədalətli dəyər müəyyən edildiyi tarixdə olan məzənnə ilə əməliyyat valyutasına çevrilir. Xarici valyutada ilkin dəyər əsasında qiymətləndirilən qeyri-maliyyə aktivləri və öhdəlikləri əməliyyat tarixinə olan məzənnə ilə çevrilir.

Konvertasiya zamanı yaranan valyuta fərqləri, DMGVƏD-də ölçülən kapital qiymətli kağızlarının konvertasiyasından yaranan fərqlər istisna olmaqla, mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Faiz

Effektiv faiz dərəcəsi

Faiz gəliri və xərci effektiv faiz metodundan istifadə etməklə mənfəət və ya zərərdə tanınır. “Effektiv faiz dərəcəsi” maliyyə alətinin ehtimal olunan istifadə müddəti boyu gələcək pul ödənişləri və alışırlarını dəqiq olaraq:

- maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərində; və ya
- maliyyə öhdəliyinin amortizasiya olunmuş dəyərində azaldan dərəcədir.

Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş aktivlər istisna olmaqla, maliyyə alətlərinin effektiv faiz dərəcəsini hesablayarkən Qrup gələcək pul vəsaitlərini maliyyə alətlərinin bütün müqavilə şərtlərini nəzərə almaqla, lakin ehtimal olunan kredit zərərlərini nəzərə almadan qiymətləndirir. Satın alınmış və ya əldə edilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün kreditə uyğunlaşdırılmış effektiv faiz dərəcəsi, ehtimal olunan kredit zərərləri daxil olmaqla, gələcək pul vəsaitlərini nəzərə almaqla hesablanır.

Effektiv faiz dərəcəsinin hesablanmasına effektiv faiz dərəcəsinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan əməliyyat xərcləri və haqlar, ödənilmiş və ya alınmış məbləğlər daxildir. Əməliyyat xərclərinə maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin alınmasına və ya buraxılmasına bilavasitə tətbiq edilən əlavə xərclər daxildir.

Amortizasiya edilmiş dəyər və ümumi balans dəyəri

Maliyyə aktivinin və ya maliyyə öhdəliyinin “amortizasiya edilmiş dəyəri”, əsas məbləğ üzrə ödəmələr çıxılmaqla, effektiv faiz metodunun istifadəsi ilə ilkin məbləğ ilə ödəmə məbləği arasındakı hər hansı fərqin məcmu amortizasiyası əlavə edilməklə və ya çıxılmaqla maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəliyinin ilkin tanınma zamanı qiymətləndirildiyi məbləğdir. Bu zaman maliyyə aktivlərinin amortizasiya edilmiş dəyərində ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat nəzərə alınır.

Amortizasiya edilmiş dəyərində hesablanan “maliyyə aktivinin ümumi balans dəyəri” maliyyə aktivinin hər hansı ehtimal olunan kredit zərəri ehtiyatına uyğunlaşdırılmazdan əvvəl amortizasiya edilmiş dəyəridir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Faiz gəliri və xərcinin hesablanması

Maliyyə aktivi və ya maliyyə öhdəliyinin effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aktivi və ya maliyyə öhdəliyinin ilkin tanınması zamanı hesablanır. Faiz gəlirləri və ya xərclərinin hesablanması zamanı effektiv faiz dərəcəsi aktivin (aktiv kredit dəyərsizləşməsinə məruz qalmadıqda) ümumi balans dəyərində və ya öhdəliyin amortizasiya edilmiş dəyərində tətbiq edilir. Dəyişkən dərəcəli alətlər üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti, dövrü olaraq, təkrar qiymətləndirildiyi üçün effektiv faiz dərəcəsi bazar faiz dərəcələrində dəyişiklikləri əks etdirməsi məqsədilə yenilənir.

İlkin tanınmadan sonra kredit üzrə dəyərsizləşən maliyyə aktivlərinin faiz gəlirləri isə effektiv faiz dərəcəsinə maliyyə aktivinin amortizasiya edilmiş dəyərində tətbiq etməklə hesablanır. Aktiv artıq kredit üzrə dəyərsizləşməyə məruz qalmadıqda, faiz gəlirləri yenə ümumi balans dəyərində hesablanır.

İlkin tanınma zamanı kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri üçün faiz gəliri aktivin amortizasiya edilmiş dəyərində kredit üzrə düzəliş edilmiş effektiv faiz dərəcəsi tətbiq edilməklə hesablanır. Aktivin kredit riski azaldıqda belə faiz gəliri ümumi balans dəyəri əsasında hesablanmır.

Maliyyə aktivlərinin nə zaman kredit üzrə dəyərsizləşməyə məruz qaldığı haqqında məlumat üçün 3 sayılı Qeydə baxın.

Təqdimat

Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında konsolidasiya olunmuş hesabatda təqdim olunan effektiv faiz metodu ilə hesablanan faiz gəlirlərinə daxildir:

- amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülən maliyyə aktivləri üzrə faizlər.

Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında konsolidasiya olunmuş hesabatda təqdim olunan faiz xərclərinə daxildir:

- amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülən maliyyə öhdəlikləri üzrə faizlər.

Haqq və komissiyalar

Maliyyə aktivi və ya maliyyə öhdəliyi üzrə effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri effektiv faiz dərəcəsinə daxil edilir (bax: 3(b) sayılı Qeyd).

Kreditlə əlaqəli haqlar, kredit xidməti haqları və kredit gəlirliliyinin ayrılmaz tərkib hissəsi sayılan digər haqlar müvafiq əməliyyat xərcləri ilə birlikdə effektiv faiz metodundan istifadə etməklə maliyyə alətinin proqnoz edilən müddəti boyu faiz gəlirlərinə köçürülür və amortizasiya edilir.

Mühasibat xidməti haqları və satış komissiyası daxil olmaqla digər haqq və komissiya gəlirləri əlaqədar xidmətlər göstərildikcə tanınır. Kredit öhdəliyi üzrə kredit vəsaitlərinin istifadəsi gözlənilmədiyi halda kredit öhdəliyi üzrə əlaqədar haqlar öhdəlik dövrü boyu düz xətt metodu əsasında tanınır.

Qrupun maliyyə hesabatında tanınan maliyyə aləti ilə nəticələnən müştəri ilə müqavilə qismən 9 sayılı MHBS, qismən də 15 sayılı MHBS çərçivəsində ola bilər. Belə olduğu təqdirdə, Qrup müqavilənin 9 sayılı MHBS çərçivəsinə aid olan hissəsini ayırmaq və ölçmək üçün əvvəlcə 9 sayılı MHBS-ni, daha sonra qalan hissəyə 15 sayılı MHBS-ni tətbiq edir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Digər haqq və komissiya xərcləri, əsasən, qəbul edilən xidmət xərcləri kimi göstərilən əməliyyat və xidmət haqlarına aid edilir.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə ədalətli dəyərinin dəyişmə riski çox aşağı olan və Qrup tərəfindən qısamüddətli öhdəliklərin idarə olunmasında istifadə edilən kağız və metal pullar, ARMB və digər banklarda saxlanılan blokləşdirilməmiş hesab qalıqları (nostro hesablar) və ilkin ödəniş müddəti üç aydan az olan yüksək likvidli maliyyə aktivləri daxildir. ARMB-də saxlanılan məcburi ehtiyat, onun çıxarılması ilə bağlı məhdudiyyətlər nəzərə alınaraq pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə aid edilmir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya olunmuş hesabatda amortizasiya edilmiş dəyərdə əks olunur.

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri

Təsnifat

Maliyyə aktivləri

İlkin tanınma zamanı maliyyə aktivini amortizasiya edilmiş dəyərdə, digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərdə (“DMGVƏD”) ölçülmüş dəyərdə və ya mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərdə (“MZVƏD”) təsnif edilir.

Maliyyə aktivini aşağıdakı şərtlərin hər ikisinə cavab verdikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçülür:

- aktiv müqavilə üzrə pul axınlarını toplamaq üçün aktivləri saxlamaq məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- aktiv müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən (YƏMFÖ) ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Borc aləti aşağıdakı şərtlərin hər ikisini ödədikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, DMGVƏD-də ölçülür:

- aktiv həm müqavilə üzrə pul axınlarının toplanması və həm də maliyyə aktivlərinin satılması məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- aktiv müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülən maliyyə aktivləri kimi mənfəət və ya zərərdə tanınan aşağıdakılar istisna olmaqla, DMGVƏD-də qiymətləndirilən borc maliyyə aktivləri üzrə mənfəət və zərər digər məcmu gəlirdə tanınır:

- effektiv faiz metodundan istifadə etməklə faiz gəliri;
- ehtimal olunan kredit zərərləri və əvəzləşdirmələr; və
- xarici valyuta mübadiləsi üzrə gəlirlər və zərərlər.

DMGVƏD-də ölçülən borc maliyyə aktivinin tanınması dayandırıldıqda, digər məcmu gəlirdə tanınan gəlir və ya zərər cəmi kapitaldan silinərək mənfəət və ya zərərə aid edilir.

Ticarət üçün nəzərdə tutulmayan kapital qoyuluşunun ilkin tanınması zamanı Qrup ədalətli dəyərdəki sonrakı dəyişiklikləri digər məcmu gəlirdə (DMG) təqdim etməyi seçə bilər. Bu seçim hər bir kapital qoyuluşu üçün ayrıca edilir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Belə kapital alətləri üzrə gəlirlər və zərərlər heç vaxt mənfəət və ya zərərdə təkrar təsnif edilmir və mənfəət və ya zərərdə heç bir dəyərsizləşmə tanınmır. Dividendlər mənfəət və ya zərərdə tanınır. İnvestisiya xərclərinin bir qisminin bərpasını aydın əks etdirən dividendlər istisnadır. Belə ki, bu halda onlar digər məcmu gəlirdə tanınır. Digər məcmu gəlirdə tanınan gəlirlər və zərərlərin cəmi investisiya ləğv edilərkən bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülür.

Bütün digər maliyyə aktivləri MZVƏD-də ölçülən alətlər olaraq təsnif edilir.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Qrup maliyyə aktivinin saxlandığı biznes modelinin məqsədini qiymətləndirəcək, çünki bu, biznesin idarə olunması və məlumatların rəhbərliyə təqdim edilməsi üsulunu daha düzgün əks etdirir. Bu zaman aşağıdakı məlumatlar nəzərə alınır:

- portfel üçün müəyyən edilmiş siyasətlər və məqsədlər, həmin siyasətlərin praktikada tətbiqi, o cümlədən rəhbərliyin strategiyasının müqavilə üzrə faiz gəlirlərinin əldə edilməsinə, xüsusi faiz dərəcəsi profilinin saxlanmasına, maliyyə aktivlərinin müddətinin həmin aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddətinə uyğunlaşdırılmasına və ya aktivlərin satışı vasitəsilə pul axınlarının realizasiyasına fokuslanıb-fokuslanmamasına;
- portfelin göstəriciləri necə qiymətləndirilir və Qrupun rəhbərliyinə necə çatdırılması;
- biznes modelinin (və həmin biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) performansına təsir edən risklər və bu risklərin necə idarə olunması;
- biznesin menecerlərinin hansı tərzdə mükafatlandırılması – məsələn, mükafatlandırma idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərindən və ya toplanmış pul axınlarından asılıdır mı; və
- əvvəlki dövrlərdə satışların tezliyi, həcmi və müddəti, bu satışların səbəbləri və gələcək satış fəaliyyəti barədə gözləntilər. Bununla belə, satış fəaliyyəti barədə məlumat ayrıca deyil, Qrupun maliyyə aktivlərinin idarə olunması üzrə məqsədinə necə nail olunmasının və pul axınlarının necə realizasiya edilməsinin ümumi qiymətləndirilməsi çərçivəsində nəzərə alınır.

Ticarət məqsədləri üçün saxlanılan və ya fəaliyyəti ədalətli dəyər əsasında qiymətləndirilən maliyyə alətləri MZVƏD-də qiymətləndirilir, belə ki, onlar nə müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması, nə də eyni zamanda həm müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması, həm də maliyyə aktivlərinin satışı üçün saxlanılır.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas borc və faiz ödənişlərindən ibarət olub-olmadığının qiymətləndirilməsi

Bu qiymətləndirmənin məqsədləri üçün “əsas məbləğ” dedikdə, ilkin tanınma zamanı maliyyə alətinin ədalətli dəyəri nəzərdə tutulur. “Faiz” dedikdə, pulun zaman dəyəri, müəyyən dövr ərzində ödənilməmiş əsas məbləğlə bağlı kredit riski və digər əsas kredit riskləri və xərcləri (məsələn, likvidlik riski və inzibati xərclər), eləcə də mənfəət marjası üçün ödəniş nəzərdə tutulur.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas borc və faiz ödənişlərindən ibarət olub-olmadığını qiymətləndirərkən Qrup alətin müqavilə şərtlərini nəzərə alır. Bura maliyyə aktivləri üzrə müqavilədə pul vəsaitlərinin müddətini və ya məbləğini dəyişərək əsas borc və faiz ödənişi meyarına cavab verməməsinə səbəb olacaq şərtin olub-olmamasının qiymətləndirilməsi daxildir. Qiymətləndirmə zamanı Qrup aşağıdakıları nəzərə alır:

- pul axınlarının məbləği və müddətini dəyişəcək şərti hadisələr;
- maliyyə levereci;
- vaxtından əvvəl ödəniş və müddətin uzadılması şərtləri;

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

- Qrupun müəyyən aktivlərdən gələn pul axınlarına olan iddialarını məhdudlaşdıran şərtlər (məsələn, regressiz aktivlər); və
- pulun zaman dəyərini dəyişən xüsusiyyətlər, məsələn, faiz dərəcələrinin mütəmadi olaraq yenilənməsi.

Təkrar təsnifat

Maliyyə aktivləri Qrupun maliyyə aktivlərini idarə etdiyi biznes modelini dəyişdikdən sonrakı dövr istisna olmaqla, ilkin tanınmadan sonra təkrar təsnif edilmir.

Maliyyə öhdəlikləri

Qrup maliyyə zəmanətləri və kredit öhdəliklərindən fərqli maliyyə öhdəliklərini amortizasiya edilmiş dəyərdə və ya MZVƏD-də qiymətləndirir.

Maliyyə öhdəlikləri (maliyyə təşkilatları və müştərilərin əmanətləri, müddətli borc alınmış vəsaitlər və digər maliyyə öhdəlikləri daxil olmaqla) ilkin olaraq əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərdə, daha sonra effektiv faiz metodu ilə və faiz xərcləri faktiki gəlir əsasında tanınmaqla amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilir.

Təkrar təsnifat

Maliyyə öhdəlikləri ilkin tanınmadan sonra təkrar təsnif edilmir.

Tanınmanın dayandırılması

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivindən pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə müqavilə hüquqları başa çatdıqda, maliyyə aktivinə mülkiyyət hüququ ilə bağlı əsas etibarilə bütün risklərin və mükafatların ötürüldüyü əməliyyatda müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini almaq hüquqlarını ötürdükdə, mülkiyyət hüququ ilə bağlı bütün risk və mükafatları köçürmədikdə və maliyyə aktivinə nəzarəti özündə saxlamadıqda Qrup maliyyə aktivinin tanınmasını dayandırır.

Maliyyə aktivinin tanınması dayandırıldıqda aktivin ümumi balans dəyəri (və ya aktivin tanınması dayandırılmış hissəsinə aid edilən ümumi balans dəyəri) və (i) əldə edilmiş məbləğ (o cümlədən əldə edilmiş hər hansı yeni aktiv, çıxılısın götürülmüş hər hansı yeni öhdəlik) və (ii) digər məcmu gəlirdə tanınan hər hansı toplam gəlir və zərərin cəmi arasındakı fərq mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Digər məcmu gəlirdə əks olunan ədalətli dəyərdə təyin olunan kapital investisiya qiymətli kağızları ilə əlaqəli digər məcmu gəlirdə tanınan toplam gəlir/zərər belə qiymətli kağızların tanınması dayandırılarkən mənfəət və ya zərərdə tanınmır (bax: 3 sayılı Qeyd). Qrup tərəfindən yaradılan və ya saxlanılan tanınması dayandırılmalı olan köçürülən maliyyə aktivləri üzrə faiz ayrıca aktiv və ya öhdəlik kimi tanınır.

Qrup maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında tanınan aktivlərin ötürüldüyü əməliyyatlarda iştirak edir, lakin ötürülən aktivlər və ya onların bir qisminə aid risk və faydaların ya hamısını, ya da əhəmiyyətli hissəsini saxlayır. Belə olan hallarda ötürülən aktivlərin tanınması dayandırılmır. Belə əməliyyatlara misal olaraq, qiymətli kağızların icarəsini və satış və repo əməliyyatlarını göstərmək olar.

Qrupun maliyyə aktivləri üzrə risk və mülkiyyət hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini saxlamadığı, ötürmədiyi və aktiv üzərində nəzarəti saxladığı əməliyyatlarda Qrup ötürülən aktivin dəyərindəki dəyişikliklərin təsirinə məruz qaldığı dərəcədə aktiv tanınmağa davam edir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Maliyyə öhdəlikləri

Qrup müqavilə üzrə öhdəlikləri yerinə yetirildikdə və ya ləğv edildikdə və ya müddəti bitdikdə maliyyə öhdəliyini tanımağı dayandırır.

Maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin modifikasiyası

Maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivinin şərtləri dəyişərsə, Qrup dəyişmiş aktiv üzrə pul vəsaitlərinin əhəmiyyətli dərəcədə dəyişib-dəyişmədiyini qiymətləndirir. Pul vəsaitlərində əhəmiyyətli fərqlər olduğu təqdirdə (“əhəmiyyətli modifikasiya”) ilkin maliyyə aktivini üzrə pul vəsaitlərinə dair müqavilə üzrə hüquqların vaxtı keçmiş sayılır. Belə olan halda ilkin maliyyə aktivinin tanınması dayandırılır və yeni maliyyə aktivini müvafiq əməliyyat xərcləri daxil olmaqla ədalətli dəyərdə tanınır. Modifikasiya ilə əlaqədar daxil olan istənilən haqların uçotu aşağıdakı şəkildə aparılır:

- yeni aktivin ədalətli dəyərinin müəyyən edilməsi zamanı nəzərə alınan haqlar və müvafiq əməliyyat xərclərinin ödəniş haqları aktivin ilkin qiymətləndirilməsinə daxil edilir; və
- digər haqlar tanınmanın dayandırılması üzrə gəlir və ya zərərin bir hissəsi kimi mənfəət və ya zərerdə tanınır.

Mövcud maliyyə aktivləri və ya maliyyə öhdəlikləri üzrə pul vəsaitlərində modifikasiya mövcud müqavilə şərtlərindən qaynaqlandığı təqdirdə modifikasiya sayılır. Məsələn, kredit sövdələşməsi Qrupdan tələb etdiyi təqdirdə ARMB-nin əsas faiz dərəcələrindəki dəyişikliklərə görə Qrupun faizə dərəcələrinə tətbiq etdiyi modifikasiyalar.

Qrup modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığına, yəni ilkin maliyyə aktivini və dəyişikliyi uğramış və ya yeri dəyişdirilmiş maliyyə aktivini üzrə pul vəsaitlərinin əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndiyinə dair kəmiyyət və keyfiyyət qiymətləndirməsi aparır. Qrup kəmiyyət və keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmadığını növbəti ardıcılıqda qiymətləndirir: keyfiyyət amilləri, kəmiyyət amilləri, keyfiyyət və kəmiyyət amillərinin birləşməsi. Pul vəsaitləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndiyi təqdirdə ilkin maliyyə aktivini üzrə pul vəsaitlərinə dair müqavilə hüquqlarının vaxtı bitmiş sayılır. Bu qiymətləndirmə zamanı Qrup maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması təlimatını nümunə götürür.

Qrup aşağıdakı keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olduğu qənaətinə gəlir:

- maliyyə aktivinin valyutasının dəyişməsi;
- girov və digər kredit təminatlarının dəyişməsi;
- maliyyə aktivinin şərtlərində yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişləri (YƏMFÖ) meyarına uyğunsuzluqla nəticələnən dəyişiklik (məsələn, konvertasiya funksiyasının əlavə edilməsi).

Pul vəsaitləri borcalanın maliyyə çətinlikləri yaşadığı zaman modifikasiya edilərkən, adətən, modifikasiyanın məqsədi şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənən yeni aktiv yaratmaq deyil, ilkin müqavilə şərtlərinin mümkün qədər bərpa edilməsidir. Qrup maliyyə aktivini pul vəsaitlərinin bağışlanması ilə nəticələnəcək şəkildə dəyişməyi planlaşdırdıqda, ilk öncə, aktivin bir hissəsinin modifikasiyadan əvvəl silinib-silinməyəcəyini nəzərə alır (borcların silinməsi siyasəti aşağıda təqdim edilib). Bu yanaşma kəmiyyət qiymətləndirməsinə təsir göstərir və belə hallarda tanınmanın dayandırılması meyarlarının heç də həmişə nəzərə alınmadığını göstərir. Daha sonra Qrup modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmamasına dair keyfiyyət qiymətləndirməsi aparır.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Amortizasiya edilmiş dəyərdə və ya digər məcmu gəlirdə əks olunan ədalətli dəyərdə qiymətləndirilən maliyyə aktivinin modifikasiyası maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması ilə nəticələnmədikdə Qrup, ilk öncə, aktivin ilkin effektiv faiz dərəcəsindən istifadə etməklə maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərini təkrar hesablayır və alınmış düzəlişi mənfəət və ya zərərdə modifikasiya üzrə gəlir və ya zərər kimi tanıyır. Dəyişkən dərəcəli maliyyə aktivlərində modifikasiya üzrə gəlir və ya zərəri hesablamaq üçün istifadə edilən ilkin effektiv faiz dərəcəsinin modifikasiya anında mövcud bazar şərtlərini əks etdirməsi məqsədilə düzəlişlər edilir. Modifikasiyanın bir hissəsi olan istənilən ödənilmiş xərclər və haqlar və alınan haqlar modifikasiya edilmiş maliyyə aktivinin ümumi balans dəyərində əks etdirilir və modifikasiya edilmiş maliyyə aktivinin qalan müddəti boyu amortizasiya edilir.

Modifikasiya borcalanın maliyyə çətinlikləri ilə bağlı həyata keçirildiyi təqdirdə (bax: 3 sayılı Qeyd) gəlir və ya zərər dəyərsizləşmə zərərləri ilə birlikdə təqdim edilir. Digər hallarda isə bu effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəliri kimi təqdim edilir (bax: 3 sayılı Qeyd).

Borcalanın kredit məbləğini vaxtından əvvəl əhəmiyyətli cəriməyə məruz qalmadan faizsiz ödəmək seçimi olduğu sabit dərəcəli kreditlər üçün Qrup faiz dərəcəsini dəyişkən dərəcəli maliyyə alətləri üzrə təlimatdan çıxış edərək cari bazar dərəcəsinə uyğun dəyişir. Bu o deməkdir ki, effektiv faiz dərəcəsinə də gözləntilərə uyğun düzəlişlər edilir.

Maliyyə öhdəlikləri

Qrup maliyyə öhdəliyinin tanınmasını şərtlər dəyişdikdə və dəyişmiş öhdəlik üzrə pul vəsaitləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqləndikdə dayandırır. Belə olan halda dəyişmiş şərtlər əsasında yeni maliyyə öhdəliyi ədalətli dəyərdə tanınır. Maliyyə öhdəliyinin balans dəyərindəki fərq ləğv edilir və yeni maliyyə öhdəliyi dəyişmiş şərtlərlə mənfəət və ya zərərdə tanınır. Ödənilmiş kompensasiyaya ötürülmüş qeyri-maliyyə aktivləri (əgər varsa) və yeni dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyi daxil olmaqla öhdəliklər daxildir.

Qrup keyfiyyət amilləri, kəmiyyət amilləri və birlikdə keyfiyyət və kəmiyyət amillərini nəzərə alaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olub-olmamasının kəmiyyət və keyfiyyət qiymətləndirməsini aparır. Qrup aşağıdakı keyfiyyət amillərinə əsaslanaraq modifikasiyanın əhəmiyyətli olduğu qərarına gəlir:

- maliyyə öhdəliyinin valyutasının dəyişməsi;
- girov və digər kredit təminatlarının dəyişməsi;
- konvertasiya funksiyasının daxil edilməsi;
- maliyyə öhdəliyində subordinasiyanın dəyişməsi.

Yeni şərtlərə əsasən, alınmış haqlar çıxılmaqla ödənilmiş haqlar daxil və ilkin effektiv faiz dərəcəsində diskontlaşdırılmış cari dəyər ilkin maliyyə öhdəliyi üzrə qalan pul vəsaitlərinin diskontlaşdırılmış cari dəyərindən ən azı 10 faiz fərqləndikdə kəmiyyət qiymətləndirməsinin şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənir.

Maliyyə öhdəliyində modifikasiya tanınmanın dayandırılmasına səbəb olmadıqda öhdəliyin amortizasiya edilmiş dəyəri dəyişikliyə uğramış pul vəsaitlərinin ilkin effektiv faiz dərəcəsində diskontlaşdırılması və alınan gəlir və ya zərərin mənfəət və ya zərərdə tanınması ilə təkrar hesablanır. Dəyişkən dərəcəli maliyyə öhdəlikləri üçün dəyişmiş gəlir və ya zərəri hesablamaq məqsədilə istifadə edilən ilkin effektiv faiz dərəcəsinə modifikasiya zamanı cari bazar şərtlərini əks etdirməsi üçün düzəlişlər edilir. Bununla bağlı yaranan hər hansı xərclər və ya haqlar öhdəliyin balans dəyərinə düzəliş kimi tanınır və alətin effektiv faiz dərəcəsinin təkrar hesablanması yolu ilə dəyişikliyə uğramış maliyyə öhdəliyinin qalan müddəti üzrə amortizasiya edilir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Dayərsizləşmə

Qrup MZVƏD-də qiymətləndirilən növbəti maliyyə alətlərinin ehtimal olunan kredit zərərləri üçün zərər ehtiyatlarını tanıyır:

- amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülən borc alətləri olan maliyyə aktivləri;
- buraxılmış maliyyə təminatı üzrə müqavilələr; və
- buraxılmış kredit öhdəlikləri.

Qrup zərər ehtiyatlarını, aşağıda göstərilmiş 12 aylıq EOKZ kimi hesablananlar istisna olmaqla, ömürlük EOKZ məbləğinə bərabər qiymətləndirir:

- hesabat tarixində kredit riski aşağı müəyyən edilən borc investisiya qiymətli kağızları; və
- ilkin tanınmadan sonra kredit riski əhəmiyyətli dərəcədə artmayan digər maliyyə alətləri (bax: 24 sayılı Qeyd).

Qrup kreditin risk dərəcəsi qlobal olaraq qəbul edilmiş “investisiya dərəcəsi” anlayışına bərabər olduğu təqdirdə borc investisiya qiymətli kağızlarının kredit riskinin aşağı olduğunu qəbul edir.

12 aylıq EOKZ hesabat tarixindən sonra 12 ay ərzində maliyyə alətinin defolt hadisəsindən yaranması ehtimal olunan kredit zərəri hissəsidir. 12 aylıq EOKZ kimi tanınan maliyyə alətləri “1-ci Mərhələ” maliyyə alətləri adlandırılır.

Ömürlük EOKZ maliyyə alətinin ehtimal olunan müddəti ərzində mümkün bütün defolt hadisələrindən yaranan ehtimal olunan kredit zərərləridir. Ömürlük EOKZ kimi tanınan maliyyə alətləri “2-ci Mərhələ” və “3-cü Mərhələ” maliyyə alətləri adlandırılır.

EOKZ-nin ölçülməsi

EOKZ kredit zərərlərinin ehtimal əsasında qiymətləndirilməsidir və aşağıdakı kimi ölçülür:

- *hesabat tarixində kredit üzrə dayərsizləşməmiş maliyyə aktivləri*: bütün ehtimal olunan əldə edilməmiş pul vəsaitlərinin cari dəyəri – yəni müqavilə əsasında müəssisəyə ödənilməli pul axınları ilə Qrupun əldə etməyi gözlədiyi pul axınları arasındakı fərq;
- *hesabat tarixində kredit üzrə dayərsizləşmiş maliyyə aktivləri*: ümumi balans dəyəri ilə hesablanmış gələcək pul axınları arasındakı fərq;
- *istifadə edilməmiş kredit öhdəlikləri*: kredit istifadə edildikdə Qrupa ödənilməli pul vəsaitləri ilə Qrupun əldə etməyi gözlədiyi pul vəsaitləri arasındakı fərqin cari dəyəri; və
- *maliyyə zəmanəti üzrə müqavilələr*: Qrupun bərpa etməyi gözlədiyi məbləğlər çıxılmaqla ödənilməsi ehtimal olunan borcların cari dəyəri.

Həmçinin bax: 24 sayılı Qeyd.

Restrukturizasiya edilmiş maliyyə aktivləri

Maliyyə aktivinin şərtləri yenidən nəzərdən keçirildikdə və ya modifikasiya edildikdə və ya mövcud maliyyə aktivini borcalanın maliyyə çətinlikləri yaşaması səbəbindən yenisi ilə əvəzləndikdə maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılıb-dayandırılmaması dəyərləndirilir (bax: 3 sayılı Qeyd) və ehtimal olunan kredit zərərləri aşağıdakı şəkildə ölçülür:

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

- Ehtimal olunan restrukturizasiya mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına səbəb olmadıqda dəyişikliyə məruz qalmış maliyyə aktivindən ehtimal olunan pul vəsaitləri mövcud aktiv üzrə azalacaq pul vəsaitlərinin hesablanmasına daxil edilir (bax: 24 sayılı Qeyd).
- Ehtimal olunan restrukturizasiya mövcud aktivin tanınmasının dayandırılmasına səbəb olacaqsa, yeni aktivin ehtimal olunan ədalətli dəyəri ilə mövcud maliyyə aktivinin tanınmasının dayandırılması anında bu aktiv üzrə yekun pul vəsaiti kimi davranılır. Bu məbləğ mövcud maliyyə aktivinin ilkin effektiv faiz dərəcəsiindən istifadə etməklə mövcud maliyyə aktivini üzrə tanınmanın dayandırılmasının ehtimal olunan tarixdən hesabat tarixinədək diskont edilən çatışmayan pul vəsaitlərinin hesablanmasına əlavə edilir.

Kredit üzrə dəyərsizləşmiş aktivlər

Hər hesabat tarixində Qrup amortizasiya edilmiş dəyərdə hesablanmış maliyyə aktivlərinin kredit üzrə dəyərsizləşməsinə qiymətləndirir (bu aktivlər “3-cü Mərhələ maliyyə aktivləri” adlanır). Maliyyə aktivini üzrə proqnoz edilən gələcək pul vəsaitlərinə mənfi təsir göstərən bir və ya daha çox hadisə baş verdikdə maliyyə aktivini “kredit üzrə dəyərsizləşmiş” sayılır.

Maliyyə aktivinin kredit üzrə dəyərsizləşdiyinin sübutuna aşağıdakı müşahidə edilə bilən məlumatlar daxildir:

- borcalan və ya borcverən mühüm maliyyə çətinliyi yaşadığında;
- müqavilə şərti pozulduqda, məsələn, defolt olduqda və ya ödəniş gecikdikdə;
- Qrup tərəfindən Qrupun əks təqdirdə nəzərdən keçirməyəcəyi şərtlərlə kredit və ya avansın restrukturizasiyası;
- borcalanın müflis olacağı və ya maliyyə-təşkilati strukturunun dəyişəcəyi ehtimal edildikdə; və ya
- maliyyə çətinlikləri səbəbindən qiymətli kağızlar üçün fəal bazar olmadıqda.

Borcalanın maliyyə vəziyyətinin pisləşməsinə görə şərtləri yenidən razılaşdırılmış kredit, müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin ödənilməyəcəyi riskinin əhəmiyyətli dərəcədə azaldığı və dəyərsizləşmənin başqa əlamətlərinin olmadığı hallar istisna olmaqla, kredit üzrə dəyərsizləşmiş sayılır. Əlavə olaraq, ödənişi 90 gündən çox gecikdirilmiş kredit üzrə dəyərsizləşmiş sayılır.

Dövlət borcuna investisiyanın kredit üzrə dəyərsizləşmiş olub-olmamasını qiymətləndirərkən Qrup aşağıdakı amilləri nəzərə alır:

- İstiqraz üzrə gəlirlərdə əks olunan kredit qabiliyyətinin bazar qiymətləndirməsi;
- Kredit qabiliyyətinə reyting agentliklərinin qiyməti;
- Ölkənin yeni borc üçün kapital bazarlarına çıxış imkanı;
- Borcverənin könüllü və ya icbari borc bağışlama nəticəsində zərər çəkə biləcəyi borc restrukturlaşdırılması ehtimalı;
- Həmin ölkəyə “son instansiya borcverən” kimi lazımi dəstəyi göstərmək üçün beynəlxalq dəstək mexanizmlərinin olması və belə mexanizmlərdən istifadə ilə bağlı dövlət və agentliklərin niyyətinin əks olunduğu ictimai bəyannamələr. Bura həmin mexanizmlərin dərinliyinin və siyasi niyyətdən asılı olmayaraq tələb olunan meyarlara cavab vermək qabiliyyətinin olub-olmamasının qiymətləndirilməsi daxildir.

Satın alınmış və ya əldə olunmuş kredit üzrə dəyərsizləşmiş (SƏKD) maliyyə aktivləri

Satın alınmış və ya əldə olunmuş kredit üzrə dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləri ilkin tanınma zamanı kredit üzrə dəyərsizləşmiş aktivlərdir. Belə aktivlər üçün ömürlük EOKZ ilkin tanınma zamanı effektiv faiz dərəcəsinin hesablanmasına daxil edilir. Beləliklə, bu aktivlər ilkin tanınma zamanı dəyərsizləşmə üzrə ehtiyata malik olmur. İlkin tanınmadan sonra tanınan zərər üzrə ehtiyat aktivin ilkin tanınmasından sonra ömürlük EOKZ-də baş verən dəyişikliklərə bərabər olur.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Konsolidasiya olunmuş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda EOKZ üzrə ehtiyatın təqdimatı

EOKZ üzrə zərər ehtiyatları konsolidasiya olunmuş maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aşağıdakı şəkildə təqdim edilir:

- *amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülən maliyyə aktivləri:* aktivlərin ümumi balans dəyərindən çıxılan məbləğ kimi;
- *kredit öhdəlikləri və maliyyə zəmanəti üzrə müqavilələr:* ümumi olaraq, ehtiyat kimi;
- *maliyyə aləti həm istifadə edilmiş, həm də edilməmiş komponentlərdən ibarət olduqda və Qrup kredit öhdəliyi komponenti üzrə EOKZ-ni istifadə edilmiş komponentdən ayrı müəyyən edə bilmədikdə:* Qrup hər iki komponent üçün zərər ehtiyatını birgə təqdim edir. Birləşdirilmiş məbləğ istifadə edilmiş kredit komponentinin ümumi balans dəyərindən tutulma kimi təqdim edilir. İstifadə edilmiş kredit komponentinin ümumi balans dəyərindən artıq qalan zərər ehtiyatı ehtiyat kimi təqdim edilir.

Silinmələr

Kreditlər və borc qiymətli kağızları maliyyə aktivlərini tam və ya qismən bərpa etmək üçün əsaslı gözlənti olmadığı təqdirdə tam və ya qismən silinir. Bu, adətən, Qrup borcalanın silinməsi nəzərdə tutulan məbləği ödəmək üçün kifayət qədər pul vəsaiti yaradacaq aktivlərinin və ya gəlir mənbəyinin olmadığını müəyyən etdikdə baş verir. Bu qiymətləndirmə fərdi aktiv səviyyəsində həyata keçirilir.

Silinmiş məbləğlərin bərpası mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda “Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin bərpası”na aid edilir.

Silinmiş maliyyə aktivləri ödənilməli məbləğlərin bərpası üzrə Qrup prosedurlarına əməl etmək məqsədilə hüquqi tədbirlərin predmeti olaraq qalır.

Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi prinsipləri

Ədalətli dəyər əməliyyat tarixində bazar iştirakçıları tərəfindən nizamlı əməliyyat nəticəsində və ya həmin tarixdə Qrup üçün ən əlverişli bazarda aktivin satışından və ya öhdəliyin ötürülməsindən yaranan məbləğdir. Öhdəliyin ədalətli dəyəri fəaliyyətsizlik riskini əks etdirir.

Bazar qiyməti mövcud olduqda, Qrup maliyyə alətlərini həmin maliyyə alətləri üçün ədalətli dəyəri cari bazar qiyməti ilə müəyyən edir. Aktiv və ya öhdəlik üçün əməliyyatlar kifayət qədər müntəzəm və kifayət həcmdə aparıldıqda bazar fəal hesab edilir.

Aktiv bazarda qiymət mövcud olmadıqda, Qrup müvafiq müşahidə edilə bilən daxilolmaların istifadəsini maksimum dərəcədə artıran və müşahidə olunmayan daxilolmaların istifadəsini minimuma endirən qiymətləndirmə üsullarından istifadə edir. Seçilmiş qiymətləndirmə üsulu bazar iştirakçılarının qiymət qoyarkən nəzərə aldıkları bütün faktorları özündə birləşdirir.

Maliyyə alətinin ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərinin ən dəqiq göstəricisi əməliyyat qiyməti, yəni verilən və ya qəbul edilən məbləğin ədalətli dəyəridir.

Əgər Qrup ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərin əməliyyat qiymətindən fərqləndiyini müəyyən edərsə və ədalətli dəyər fəal bazarda oxşar aktiv və öhdəlik üçün kotirovka olunan qiymətlə sübut oluna bilmədikdə, eləcə də müşahidə edilə bilən bazarlardan olan məlumatlar vasitəsilə qiymətləndirmə metoduna əsaslanmadıqda, maliyyə aləti ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərlə əməliyyat qiyməti arasında fərqin aradan qaldırılmasına uyğunlaşdırılmış ilkin ədalətli dəyərində qiymətləndirilir. Nəticədə, fərq, qiymətləndirmənin müşahidə edilə bilən bazar

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

məlumatı ilə əsaslandırılmasından, yaxud əməliyyatın bağlanma tarixindən gec olmayaraq, alətin istifadə müddəti ərzində uyğun əsasla mənfəət və zərərdə tanınır.

Ədalətli dəyərində qiymətləndirilən aktiv və ya öhdəlik təklif və satış qiymətinə malik olduqda, Qrup aktivləri və uzun mövqeləri təklif qiymətində, öhdəlikləri və qısa mövqeləri isə satış qiymətində qiymətləndirir.

Qrup dəyişikliyin baş verdiyi hesabat müddətinin sonuna ədalətli dəyər iyerarxiyasında səviyyələr arasında köçürmələri tanıyır.

Əvəzləşdirmə

Maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi, Qrupun hazırda qeydə alınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüququnun, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya eyni zamanda aktivini realizasiya edərək öhdəliyi ödəmək niyyətinin olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Qrup gələcək hadisə üzrə xüsusi şərtlər olmadıqda və həm normal şərtlər altında, həm də Qrupun defoltu, müflisləşməsi və ya iflası zamanı tətbiq oluna bildikdə, əvəzləşdirmək hüququna malikdir.

Müştərilərə verilmiş kreditlər

Maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya olunmuş hesabatda “Müştərilərə verilmiş kreditlər” bəndinə daxildir:

- müştərilərə verilmiş amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən kreditlər (bax: 3 sayılı Qeyd); onlar, ilkin olaraq, məxsusi birbaşa əməliyyat xərcləri əlavə edilməklə ədalətli dəyərdə, daha sonra effektiv faiz metodu ilə amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilir.

İnvestisiya qiymətli kağızları

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda “investisiya qiymətli kağızları” bəndinə daxildir:

- amortizasiya edilmiş dəyərdə ölçülən borc investisiya qiymətli kağızları; bura, ilkin olaraq, əlaqədar birbaşa əməliyyat xərcləri daxil olmaqla ədalətli dəyərdə, daha sonra effektiv faiz metodu ilə amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilənlər daxildir;
- DMGVƏD-də qiymətləndirilən kapital investisiya qiymətli kağızları.

Depozitlər, subordinasiya borcları və digər borc alınmış vəsaitlər

Birbaşa məxsusi əməliyyat xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərdə qiymətləndirilən depozitlər, subordinasiya borcları və borc alınmış vəsaitlər, sonradan effektiv faiz metodu ilə amortizasiya edilmiş dəyərdə hesablanır.

Əmlak və avadanlıqlar

Mülkiyyətdə olan aktivlər

Əmlak və avadanlıqlar yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə üzrə zərərlər çıxılmaqla, ilkin dəyərdə uçota alınır. Binalar istisnadır, belə ki, onlar aşağıda göstəriləndiyi kimi yenidən qiymətləndirilmiş dəyərdə təqdim olunur.

Əmlak və ya avadanlıqlar müxtəlif faydalı istismar müddətləri olan böyük komponentlərdən ibarət olduqda, onların uçotu ayrı-ayrı əmlak və avadanlıq kimi aparılır.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Yenidən qiymətləndirmə

Binalar, mütəmadi olaraq, yenidən qiymətləndirilir. Yenidən qiymətləndirmənin tezliyi yenidən qiymətləndirilməli binaların ədalətli dəyərindəki dəyişikliklərin intensivliyindən asılıdır. Binanın yenidən qiymətləndirilməsi zamanı dəyərin artması əvvəlki yenidən qiymətləndirilmə zamanı azalma həcmində olduqda mənfəət və ya zərər hesablarında, ondan daha çox olduqda isə digər məcmu gəlir hesablarında tanınır. Yenidən qiymətləndirilmə zamanı binanın dəyərində azalma əvvəlki yenidən qiymətləndirmə zamanı bilavasitə kapitalda digər məcmu gəlir kimi tanınmış artım həcmində olduqda digər məcmu gəlir hesablarında, daha çox azalma isə mənfəət və ya zərər hesablarında tanınır.

Amortizasiya

Amortizasiya ayrı-ayrı aktivlərin hesablanmış faydalı istismar müddətləri üzrə düz xətt metodu əsasında mənfəət və ya zərəyə aid edilir. Amortizasiya aktiv əldə edildiyi tarixdən, yaxud daxili qaydada inşa edilən aktivlər halında, aktiv tam istifadə üçün hazır olduğu tarixdən etibarən başlanır. Torpaq üzrə amortizasiya hesablanmır.

Təxmin edilən faydalı istismar müddətləri aşağıdakı kimidir:

Binalar	50 il
Kompüterlər	5 il
Mebel və avadanlıqlar	5 il
Nəqliyyat vasitələri	4 il
İcarəyə götürülmüş aktivlərin təkmilləşdirilməsi	Müqavilə müddəti ərzində

Qeyri-maddi aktivlər

Alınmış qeyri-maddi aktivlər ilkin dəyərdən amortizasiya və dəyərsizləşmə üzrə zərərlər çıxıldıqdan sonra göstərilir.

Alınmış kompüter lisenziyaları və proqram təminatı onları istifadəyə yararlı hala gətirmək üçün çəkilmiş xərc əsasında kapitallaşdırılır.

Qeyri-maddi aktivlərin amortizasiyası düz xətt metodu əsasında onların istismar müddəti boyu mənfəət və zərərdə tanınır. Qeyri-maddi aktivlərin təxmin edilən istismar müddəti 5-10 ildir.

İcarələr

Müqavilə bağlanarkən, Qrup müqavilənin icarə olduğunu və ya icarə elementlərini özündə ehtiva etdiyini qiymətləndirir. Bu hal, müqavilənin müəyyən bir ödəniş müqabilində müəyyən edilmiş aktivin təyin edilmiş bir müddət ərzində istifadəsinə nəzarət etmək hüququnun əldə edilməsi zamanı baş verir.

Qrup icarəyə götürən qismində

Qrup qısamüddətli icarələr və aşağı dəyərli aktivlərin icarəsi istisna olmaqla, bütün icarələr üçün vahid tanıma və ölçmə yanaşmasını tətbiq edir. Qrup icarə ödənişlərini həyata keçirmək üçün icarə öhdəliklərini, eləcə də əsas istifadə hüququ olan aktivləri tanıyır.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

İstifadə hüququ olan aktivlər

Qrup istifadə hüququ olan aktivləri icarənin başlanğıc tarixində tanıyır (əsas aktivin istifadə üçün mövcud olduğu tarix). İstifadə hüququ olan aktivlər yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə ölçülür və icarə öhdəliklərinin yenidən ölçülməsi üçün tənzimlənir. İstifadə hüququ olan aktivlərin dəyərini tanınmış icarə öhdəliklərinin məbləği və alınmış icarə təşviqləri çıxılmaqla başlama tarixinə qədər və ya daha əvvəl edilmiş icarə ödənişləri daxildir. İstifadə hüququ olan aktivlər icarə müddəti ərzində düz xətt metodu əsasında amortizasiya olunur.

İcarəyə götürülmüş aktivin mülkiyyəti icarə müddətinin sonunda Qrupa keçirsə və ya dəyəri bir alışı opsiyasının həyata keçirilməsini əks etdirirsə, amortizasiya aktivin təxmin edilən faydalı ömrü istifadə olunmaqla hesablanır. İstifadə hüququ olan aktivlər də dəyərsizləşməyə məruz qalır.

İcarə öhdəlikləri

İcarənin başlanğıc tarixində Qrup, icarə müddəti ərzində həyata keçiriləcək icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülmüş icarə öhdəliklərini tanıyır. İcarə ödənişlərinə, hər hansı alınacaq güzəştli icarə ödənişləri, indeksdən və ya dərəcədən asılı olan dəyişkən icarə ödənişləri çıxılmaqla qalıq dəyər zəmanəti ilə ödənilməsi ehtimal olunan məbləğlər daxil olmaqla sabit ödənişlər (maddi sabit ödənişlər daxil olmaqla) daxildir. İcarə ödənişlərinə, həmçinin Qrup tərəfindən həyata keçirilməsinə əsaslı olaraq müəyyən edilmiş satınalma opsiyonunun icra qiyməti və icarə müddəti Qrupun ləğv etmə seçimini həyata keçirdiyini əks etdirirsə, icarəyə xitam verildiyi hallarda tətbiq olunan cərimələrin ödənişləri də daxildir.

İndeksdən və dərəcədən asılı olmayan dəyişkən icarə ödənişləri, ödənişə səbəb olan hadisə və ya şərtin baş verdiyi dövrdə xərc olaraq (mal və material ehtiyatlarının istehsalı üçün çəkilmədiy təqdirdə) tanınır.

İcarə ödənişlərinin cari dəyərini hesablayarkən, icarəyə aid olan konkret faiz dərəcəsinin təyin olunması mümkün olmadığı üçün Qrup icarə müqaviləsinin qüvvəyə mindiyi tarixdə mövcud olan əlavə borcun cəlb edilməsi üzrə faiz dərəcəsindən istifadə edir. Müqavilənin qüvvəyə mindiyi tarixdən sonra, icarə öhdəliklərinin məbləği faizlərin artmasını əks etdirmək üçün artırılır və edilmiş icarə ödənişləri üçün azaldılır. Bundan əlavə, icarə öhdəliklərinin balans dəyəri hər hansı bir modifikasiya və ya icarə müddətində, eləcə də icarə ödənişlərində hər hansı bir dəyişiklik olduqda (bu cür icarə ödənişlərini təyin etmək üçün istifadə olunan indeks və ya faiz dərəcəsidəki dəyişiklik nəticəsində gələcək ödənişlərdə dəyişikliklər) və ya əsas aktivin satın alınması üçün hər hansı bir seçimin qiymətləndirilməsi üzrə dəyişiklik olduğu təqdirdə, yenidən ölçülür.

Satış üçün saxlanılan aktivlər

İlk növbədə davamlı istifadə ilə deyil, satış ilə bərpa olunması ehtimal olunan uzunmüddətli aktivlər satış üçün saxlanılan alət kimi təsnif edilir. Satış üçün saxlanılan kateqoriyaya təsnif edilməzdən əvvəl aktivlər və ya realizasiya qrupunun komponentləri Qrupun uçot siyasətlərinə əsasən yenidən qiymətləndirilir. Bundan sonra bir qayda olaraq aktivlər və ya realizasiya qrupu balans dəyərinin ən kiçik qiymətində və satış xərcləri çıxılmaqla ədalətli dəyərində ölçülür.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Ehtiyatlar

Qrupun keçmiş dövrlərdə baş vermiş hadisə nəticəsində müəyyən hüquqi və ya konstruktiv öhdəliyi olduqda və həmin öhdəliyin ödənilməsi üçün iqtisadi faydaların məxaricinin tələb olunacağı ehtimal olunduqda, ehtiyat maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks olunur. Təsiri əhəmiyyətli olduqda, ehtiyatlar pul vəsaitlərinin vaxt baxımından dəyərinin cari bazar qiymətləndirmələrini əks etdirən vergidən əvvəlki dərəcə və müvafiq olarsa, həmin öhdəliyə aid olan xüsusi risklər əsasında ehtimal olunan gələcək pul vəsaitlərinin diskontlaşdırılması yolu ilə müəyyənləşdirilir.

Maliyyə zəmanətləri və kredit öhdəlikləri

Maliyyə zəmanətləri borcalan borc alətinin şərtlərinə uyğun olaraq vaxtında ödəniş edə bilmədikdə zəmanət sahibinin məruz qaldığı zərəri qarşılamaq üçün Qrupun müəyyən ödənişlər etməsini tələb edən müqavilələrdir. Kredit öhdəlikləri əvvəlcədən müəyyənləşdirilmiş şərtlər və müddətlərlə kredit vermək öhdəlikləridir.

Verilən maliyyə zəmanətləri və ya bazarda mövcud faiz dərəcəsindən aşağı faizlə kredit vermək öhdəlikləri, ilkin olaraq, ədalətli dəyərdə, daha sonra 9 sayılı MHBS-yə əsasən müəyyən edilmiş zərər ehtiyatı ilə 15 sayılı MHBS-yə əsasən tanınmış məcmu gəlir çıxılmaqla, ilkin tanınan məbləğin ən böyük olanında qiymətləndirilir.

Qrup mənfəət və ya zərərdə əks olunan ədalətli dəyər kateqoriyalı kredit verməmişdir.

Digər kredit öhdəlikləri üçün Qrup zərər üzrə ehtiyatı tanıyır.

Maliyyə zəmanətləri və kredit öhdəliklərindən yaranan öhdəliklər ehtiyatlara aid edilir.

Nizamnamə kapitalı

Adi səhmlər

Adi səhmlər kapital kimi təsnifləşdirilir. Adi səhmlərin və səhm opsiyonların buraxılmasına bilavasitə aid edilə bilən xərclər vergi təsirləri çıxılmaqla kapitaldan çıxılan məbləğ kimi uçota alınır.

Dividendlər

Qrupun dividendləri elan edib ödəməsi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində müəyyən edilmiş qaydada tənzimlənir.

Adi səhmlərə aid olan dividendlər elan edildiyi müddətdə bölüşdürülməmiş mənfəətdə əks olunur.

Vergi

Mənfəət vergisi cari və təxirə salınmış mənfəət vergisindən ibarətdir. Mənfəət vergisi mənfəət və zərərdə tanınır, bu vergi digər məcmu gəlirlərlə və ya bilavasitə kapitalda qeydə alınan əməliyyatlarla bağlı olduqda isə, digər məcmu gəlirdə və ya bilavasitə kapitalda tanınır.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Cari vergi

Cari vergi xərclərinə il üzrə vergilərə cəlb olunan gəlir üzrə ehtimal olunan ödənilməli vergilər və əvvəlki illər üçün ödənilməli vergilərdə edilən müəyyən düzəlişlər daxildir. Həmin xərclər hesabat tarixində qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş vergi dərəcələrinə əsasən müəyyənləşdirilir.

Təxirə salınmış vergi

Təxirə salınmış vergi maliyyə hesabatlılığı məqsədləri üçün istifadə olunan aktivlərin və öhdəliklərin balans dəyərləri ilə vergi məqsədləri üçün istifadə olunan məbləğlər arasında olan müvəqqəti fərqlər üzrə hesablanır. Təxirə salınmış vergi aşağıdakı müvəqqəti fərqlər üçün tanınır:

- nə uçot, nə də vergiyə cəlb edilən mənfəət və ya zərərə təsir göstərməyən əməliyyatda aktiv və ya öhdəliklərin ilkin tanınması.

Təxirə salınmış vergi aktivini yalnız o zaman uçota alınır ki, istifadə edilməmiş vergi zərərlərinin, istifadə edilməmiş vergi güzəştlərinin, müvəqqəti fərqlərin əvəzini ödəyə biləcək vergilərə cəlb edilən gələcək gəlirlərin mövcud olacağı ehtimal olunsun. Gələcəkdə vergi tutula bilən mənfəət müvafiq vergi tutulan müvəqqəti fərqlərin bərpası əsasında müəyyən edilir. Vergi tutulan müvəqqəti fərqlərin məbləği təxirə salınmış vergi aktivini tam tanımaq üçün kifayət deyilsə, gələcəkdə vergi tutula bilən mənfəət Qrupda ayrı-ayrı törəmə müəssisələr üzrə biznes planlar əsasında nəzərə alınır. Təxirə salınmış vergi aktivləri hər hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əlaqəli vergi gəlirləri yaranmadığı təqdirdə müəyyən miqdarda azaldılır; gələcəkdə vergi tutulan mənfəətlər artıqda, bu azaldılmalar geri qaytarılır.

Tanınmamış təxirə salınmış vergi aktivləri hər hesabat tarixində təkrar qiymətləndirilir və o zaman uçota alınır ki, onların əvəzini ödəyə biləcək vergilərə cəlb edilən gələcək gəlirlərin mövcud olacağı ehtimal olunsun.

Təxirə salınmış vergi hesabat tarixinə qüvvədə olan və ya hesabat dövrünün sonunda qüvvəyə minmiş qanunlara uyğun olaraq, müvəqqəti fərqlərə onlar ləğv ediləcəyi zaman tətbiq ediləcək ehtimal olunan vergi dərəcələri əsasında müəyyən olunur.

Təxirə salınmış verginin ölçülməsi hesabat dövrünün sonunda aktiv və öhdəliklərin balans dəyərini bərpa etmək və ya müəyyənləşdirmək üçün Qrupun gözlədiyi qaydada vergi nəticələrini əks etdirir.

Cari və təxirə salınmış vergi öhdəliklərini müəyyən etmək üçün Qrup qeyri-müəyyən vergi mövqeyinin təsirini, əlavə vergiləri, peniyaları və ödənilməmiş faizləri nəzərə alır.

Yeni və ya yenidən işlənmiş standartların və onlara dair şərhlərin tətbiqi

Cari ildə Qrup Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (MUBSS) və MUBSS-un Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, Bankın fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış hesabat dövrlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənmiş standartları və onlara dair şərhləri qəbul etmişdir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

17 sayılı MHBS “Sığorta müqavilələri” 2017-ci ilin may ayında dərc olunmuşdur və “Sığorta müqavilələri” adlı 4 sayılı MHBS-ni əvəz edir. Yeni standart sığorta müqavilələrinin tanınması, ölçülməsi, təqdim edilməsi və açıqlanması prinsiplərini müəyyən edir. Müəssisə buraxdığı təkrarsığorta müqavilələri də daxil olmaqla sığorta müqavilələrinə; əlində olan təkrarsığorta müqavilələrinə; imtiyazlı iştirak xüsusiyyətləri ilə buraxdığı investisiya müqavilələrinə; müəssisənin bağladığı sığorta müqavilələrinə “Sığorta müqavilələri” adlı 17 sayılı MHBS-i tətbiq etməlidir. Bu standart Qrupa şamil edilmir.

Uçot Siyasətinin Açıqlanması – 1 sayılı BMUS və 2 sayılı MHBS Metodik Sənədi – 2021-ci ilin fevral ayında BMUSŞ 1 sayılı BMUS və “Əhəmiyyətlik haqqında mühakimələrin yürüdülməsi ” adlı 2 sayılı MHBS Metodik Sənədə düzəlişlər etmişdir. Bu düzəlişlər müəssisələrə uçot siyasəti haqqında açıqlamalar edərkən əhəmiyyətliklə bağlı mühakimələrin tətbiq edilməsinə kömək edilməsi məqsədilə təlimat və nümunələri təqdim edir. Düzəlişlər müəssisələr üçün “əhəmiyyətli” uçot siyasətləri haqqında məlumatın açıqlanması tələbini onların “əhəmiyyətli” uçot siyasətinin açıqlanması tələbi ilə əvəz etməklə və mühasibat uçotu siyasəti ilə bağlı açıqlamalar barədə qərar qəbul edərkən müəssisələrin uçot siyasəti haqqında daha faydalı məlumatı açıqlamaqda kömək etmək məqsədi daşıyır.

Uçot təxminlərinin müəyyən edilməsi – 8 sayılı BMUS-a edilən Düzəlişlər – 2021-ci ilin fevral ayında BMUSŞ “uçot təxminləri” anlayışını təqdim edən 8 sayılı BMUS-a düzəlişi dərc etmişdir. Düzəlişlər müəssisələrin uçot siyasətindəki dəyişiklikləri uçot təxminlərindəki dəyişikliklərdən necə fərqləndirməli olduğunu və xətalardan gətürülməsini izah edir. Həmçinin, bu düzəlişlər mühasibat uçotu təxminlərini hazırlamaq üçün müəssisələrin ölçmə üsullarından və giriş məlumatlarından necə istifadə etdiyini aydınlaşdırır.

Eyni əməliyyatdan yaranan aktiv və öhdəliklərə aid təxirə salınmış vergilər – 12 sayılı BMUS-a edilən Düzəlişlər - 2021-ci ilin may ayında Şura 12 sayılı BMUS-a uyğun olaraq müəssisələrdən ilkin tanınma zamanı vergi bazasını artıran və azaldan bərabər məbləğdə müvəqqəti fərqlərə səbəb olan əməliyyatlar üzrə təxirə salınmış vergini tanımağı tələb edir. Düzəlişlər təqdim edilən ən erkən müqayisəli dövrün əvvəlində və ya ondan sonra baş verən əməliyyatlara tətbiq edilməlidir. Bundan əlavə, təqdim olunan ən erkən müqayisəli dövrün əvvəlində icarə və istismardan çıxarma öhdəlikləri ilə bağlı bütün gəlirdən çıxılan və vergiyə cəlb olunan müvəqqəti fərqlər üçün təxirə salınmış vergi aktivini (kifayət qədər vergi tutulan mənfəətin olması şərtilə) və təxirə salınmış vergi öhdəliyi də tanınmalıdır.

Beynəlxalq vergi islahatı - İki mərhələli model qaydaları – 12 sayılı BMUS-a düzəlişlər – 2023-cü ilin may ayında Şura 12 sayılı BMUS-a düzəlişlər tətbiq etmişdir, 12 sayılı BMUS-a əsasən İki mərhələli mənfəət vergiləri ilə əlaqədar təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin tanınması və açıqlanması ilə bağlı məcburi istisnalar tətbiq olunur. Bu düzəlişlərə əsasən 12 sayılı BMUS-a icbari istisnalar tətbiq olunur, belə ki, düzəlişə əsasən müəssisələr İki mərhələli gəlir vergiləri ilə əlaqədar olan təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəliklərinin tanınması və açıqlanmasından azaddır. Düzəlişlərə əsasən 12 sayılı BMUS İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatı (İƏİT) tərəfindən təqdim olunan İki mərhələli model qaydalarını icra edən qanunvericilik əsasında yaranan mənfəət vergilərinə şamil olunur. Açıqlanma tələbləri daha sonra qüvvəyə mindiyi halda, müəssisələr istisnanın tətbiqini açıqlamalı və ayrılıqda İki Mərhələli mənfəət vergiləri ilə əlaqədar olan cari vergi xərcləri haqqında ətraflı məlumat verməli və qüvvədə olan və gələcək dövrlər üzrə İki mərhələli mənfəət vergilərinə məruz qalma haqqında məlumatı təqdim etməlidirlər. 31 dekabr 2023-cü il tarixində və ya ondan əvvəl başa çatmış istənilən aralıq dövr istisna olmaqla, keçid müddəaları 1 yanvar 2023-cü il tarixi və ya ondan sonra başlayacaq illik hesabat dövrləri üçün tətbiq oluna bilən xüsusi açıqlama tələbləri ilə dərhal və retrospektiv qaydada tətbiq olunur.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, yeni standartların Qrupun konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarına heç bir əhəmiyyətli təsiri olmamışdır.

Yeni və hələ qəbul edilməmiş standartlar və şərtlər

Hazırkı konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Qrup tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərtlərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərtlər dərc edilmiş, lakin qüvvəyə minməmişdir. Qrup bu yeni və düzəliş edilmiş standartları və şərtləri, əgər tətbiq olunarsa, qüvvəyə mindikdən sonra qəbul etmək niyyətindədir.

BMUSŞ, satış kimi uçota alınması nəzərdə tutulan 15 sayılı MHBS-in tələblərinə cavab verən satış və geri icarə əməliyyatlarını sonradan satıcı-icarədarın necə ölçməsinə aydınlaşdırmaq üçün “**Satış və Geri İcarə üzrə İcarə Öhdəliyi**”ni (16 sayılı MHBS-yə edilən **Düzəlişlər**) **düzəlişlərlə birgə** dərc etmişdir. **Satış və Geri İcarə üzrə İcarə Öhdəliyi (16 sayılı MHBS-yə edilən Düzəlişlər)** satıcı-icarədardan istifadə hüququnu özündə saxlayan hər hansı gəlir və ya zərər məbləğini tanımaq üçün geri icarədən irəli gələn icarə öhdəliyini sonradan ölçməsinə tələb edir. Yeni tələblər satıcı-icarədarı icarənin qismən və ya tam xitam verilməsi ilə bağlı hər hansı gəlir və ya zərəri mənfəət və ya zərərdə tanınmasını qadağa etmir. Düzəlişlər 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir. Düzəlişlərin daha erkən tətbiqinə icazə verilir.

1 sayılı BMUS-a düzəlişlər: Öhdəliklərin cari və ya uzunmüddətli olaraq təsnifləşdirilməsi

- 2020-ci ilin yanvar və 2022-ci ilin oktyabr aylarında BMUSŞ öhdəliklərin cari və ya uzunmüddətli olaraq təsnifləşdirilməsinə dair tələbləri müəyyən etmək üçün 1 sayılı BMUS-un 69-76-cı bəndlərinə düzəlişlər dərc etmişdir. Düzəlişlər aşağıdakı məsələlər üzrə məlumat təqdim edir:

- Ödənişin təxirə salınması hüququ dedikdə nəzərdə tutulan müddəalar;
- Hesabat dövrünün sonunda təxirəsalma hüququ mövcud olmalıdır;
- Müəssisənin təxirəsalma hüququndan istifadə etmə ehtimalı təsnifata heç bir təsir göstərmir;
- Yalnız konvertasiya edilə bilən öhdəliyə daxil edilmiş törəmə alətin özü kapital aləti olduqda, öhdəliyin şərtləri onun təsnifatına təsir etmir.

Əlavə olaraq, kredit sazişindən yaranan öhdəlik uzunmüddətli olaraq təsnif olunduqda və müəssisənin ödənişi təxirə salmaq hüququ on iki ay ərzində gələcək müqavilələrə riayət olunmasından asılı olduqda, açıqlama tələb edilməsi üçün tələb irəli sürülür.

Düzəlişlər 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və retrospektiv qaydada tətbiq olunur.

2023-cü ilin may ayında BMUSŞ “**Təchizatçının maliyyələşdirilməsi üzrə razılaşmalar**”ı dərc etmişdir (7 sayılı BMUS və 7 sayılı MHBS-yə edilmiş **düzəliş**) – Bu düzəlişlər təchizatçının maliyyə razılaşmalarının şəffaflığının artırılması və onların müəssisənin öhdəliklərinə, pul vəsaitlərinin hərəkətinə və likvidlik riskinə məruz qalmasına təsiri barəsində açıqlamalar tələb edir. Açıqlama tələbləri, bəzi şirkətlərin təchizat üzrə maliyyə razılaşmalarının kifayət qədər nəzərə çarpmamasının səhmdarların təhlilinə maneə törətməsi üzrə səhmdarların narahatlığına BMUSŞ-nin verdiyi cavabdır. Düzəlişlər 1 yanvar 2024-cü il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün, birinci il keçid dövrü ilə əlaqədar güzəştlər olmaqla qüvvəyə minir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

2023-cü ilin avqust ayında BMUSŞ valyutanın digər bir valyutaya konvertasiya olunması və valyuta konvertasiya oluna bilmədikdə cəmiyyətin spot məzənnəni qiymətləndirmə qaydası haqqında açıqlama vermək üçün “**Xarici valyuta məzənnələrində dəyişikliklərin təsiri**” adlı **21 sayılı BMUS-a düzəliş dərc etmişdir**. Müəssisə xüsusi bir məqsədlə qiymətləndirmə tarixində digər bir valyutaya konvertasiya oluna bilməyən xarici valyutada köçürmə və ya əməliyyat həyata keçirərsə, düzəlişlərin təsirinə məruz qala bilər. Normal inzibati təxirəsalma ilə başqa bir valyuta əldə etmək imkanı olarsa, valyutanın mübadiləsi mümkündür və əməliyyat icra oluna bilən hüquq və öhdəliklər yaradan bazar və ya mübadilə mexanizmi vasitəsilə həyata keçirilir. Düzəlişlər, erkən tətbiqetmə seçimi mövcud olmaqla, 1 yanvar 2025-ci il və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir.

9 aprel 2024-cü il tarixində BMUSŞ müəssisələrin fəaliyyəti haqqında hesabatın müqayisəliliyi və şəffaflığı ilə bağlı investorların suallarına cavab olaraq - “**Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı və Açıqlanması**” adlı **18 sayılı MHBS** yeni standartını dərc etmişdir. 18 sayılı MHBS-də təqdim olunan yeni tələblər bənzər müəssisələrin maliyyə fəaliyyətinin, xüsusilə də “əməliyyat mənfəət və ya zərəri” ilə bağlı məsələlərin müqayisəli məlumatlarını əldə etməyə yardım edəcək. 18 sayılı MHBS-ə daxil edilən əsas yeni müddəalar aşağıdakı məsələləri əhatə edir:

- Mənfəət və ya zərər hesabatının strukturu;
- Müəssisənin maliyyə hesabatlarından kənar məruzə olunan müəyyən mənfəət və ya zərər ilə bağlı maliyyə hesabatlarında tələb olunan açıqlamalar (rəhbərlik tərəfindən müəyyən edilən fəaliyyət tədbirləri); və
- Ümumilikdə əsas maliyyə hesabatları və qeydlərinə tətbiq olunan cəmləşdirmə və bölünmə üzrə gücləndirilmiş prinsiplər.

18 sayılı MHBS 1 sayılı BMUS-u əvəz edəcək; 1 sayılı BMUS üzrə bir sıra mövcud prinsiplər məhdud sayda dəyişikliklər ilə saxlanmışdır. 18 sayılı MHBS maliyyə hesabatlarında qeyd olunan maddələrin tanınması və ya ölçülməsinə təsir göstərməyəcək, lakin bu standart müəssisənin “əməliyyat mənfəəti və ya zərər” hesabatlarında dəyişikliyə səbəb ola bilər.

18 sayılı MHBS 1 yanvar 2027-ci il tarixində başlayan və həmin tarixdən sonrakı hesabat dövrlərinə və həmçinin müqayisəli məlumatlara tətbiq olunur.

2024-cü ilin may ayında BMUSŞ tərəfindən 19 sayılı “İctimai Maliyyə Hesabatlılığı olmayan Törəmə Müəssisələr: Məlumatların Açıqlanması” adlı yeni standartı dərc edilmişdir, bu standarta əsasən törəmə müəssisə maliyyə hesabatlarına MHBS üzrə Uçot Standartlarını tətbiq edərkən maliyyə məlumatlarına dair qısaldılmış açıqlamalar təqdim edə bilər. 19 sayılı MHBS törəmə müəssisələrin seçimi əsasında tətbiq edilir və bu standartı tətbiq etməyi seçən törəmə müəssisələr üçün məlumatların açıqlanması tələblərini müəyyən edir.

Müəssisəyə yalnız aşağıdakı hallarda 19 sayılı MHBS-nin tətbiqinə icazə verilir:

- törəmə müəssisə olmalı;
- ictimai hesabatlılığı olmamalıdır; və
- onun birbaşa və ya hər hansı vasitəçi ana müəssisəsi MHBS Uçot Standartlarına uyğun olan konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarını hazırlamalıdır.

Yeni standart 1 yanvar 2027-ci il tarixinə və ya ondan sonrakı hesabat dövrlərinə şamil olunur, erkən tətbiqinə icazə verilir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

“Konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatları” adlı 10 sayılı MHBS və “Səhmdar və onun asılı və ya birgə müəssisəsi arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi” adlı 28 sayılı BMUS (düzəlişlər): 10 sayılı MHBS və 28 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər səhmdar, onun asılı və ya birgə müəssisəsi arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi üzrə halları özündə əks etdirir. Düzəlişlər xüsusi olaraq kapital metodu ilə uçota alınmış, asılı və ya birgə müəssisələrlə biznes əməliyyatları aparmayan törəmə müəssisə üzərində nəzarətin itirilməsi ilə bağlı olan gəlir və zərərlərin, ana müəssisənin mənfəət və zərər hesabatında, əlaqəsi olmayan səhmdarların həmin əlaqəli və ya birgə müəssisədə olan payları çərçivəsində tanınmasını göstərir.

Eynilə, istənilən keçmiş törəmə müəssisədə (kapital metodundan istifadə etməklə asılı və ya birgə müəssisəyə çevrildikdə) saxlanılan investisiyaların ədalətli dəyərlə yenidən ölçülməsindən irəli gələn gəlir və ya zərər yalnız əlaqəsi olmayan səhmdarların yeni asılı və ya birgə müəssisədə olan payları çərçivəsində, ana müəssisənin mənfəət və ya zərər hesabatında tanınır. Düzəlişlərin qüvvəyə minmə tarixi BMUSŞ tərəfindən hələ müəyyən edilməmişdir, lakin düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Əksi göstərilmədiyi təqdirdə, yeni standartların Qrupun konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarına hər hansı əhəmiyyətli təsir göstərməsi gözlənilmir.

4. XALIS FAİZ GƏLİRİ

	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəliri		
Müştərilərə verilmiş kreditlər	82,453	62,971
İnvestisiya qiymətli kağızları	5,222	4,650
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	4,037	1,659
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	992	1,057
Effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə hesablanmış cəmi faiz gəliri	92,704	70,337
Effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz xərci		
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	(23,484)	(14,814)
Borc alınmış vəsaitlər	(4,675)	(4,193)
Banklardan alınacaq depozitlər və qalıqlar	(1,409)	(498)
Subordinasiya borcları	(446)	(446)
İcarə öhdəlikləri	(258)	(267)
Effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə etməklə hesablanmış cəmi faiz xərci	(30,272)	(20,218)
Xalis faiz gəliri	62,432	50,119

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

5. HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Plastik kart əməliyyatları	28,320	27,005
Hesablaşmalar	4,576	3,389
Pul vəsaitlərinin çıxarılması	3,325	2,925
Zəmanət məktubları	1,283	2,147
Xarici valyuta mübadiləsi	626	459
Digər	681	473
Cəmi haqq və komissiya gəliri	38,811	36,398

İcra öhdəlikləri və gəlirin tanınması siyasətləri

Müştərilərlə müqavilələrdən gələn haqq və komissiya gəlirləri müqavilədə müəyyən edilmiş ödəniləcək məbləğ əsasında qiymətləndirilir. Qrup gəliri xidmət üzərində nəzarət müştəriyə ötürüldükdən sonra tanınır.

Aşağıdakı cədvəldə müştərilərlə müqavilələr üzrə icra öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi xüsusiyyəti və müddəti, habelə əhəmiyyətli ödəniş müddətləri və əlaqəli gəlirin tanınması siyasətləri haqqında məlumat təqdim olunmuşdur:

Xidmət növü	Əhəmiyyətli ödəniş müddətləri daxil olmaqla icra öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi xüsusiyyəti və müddəti	15 saylı MHBS-yə əsasən gəlirin tanınması
Pərakəndə və korporativ bank xidmətləri	Qrup pərakəndə və korporativ müştərilərə bankçılıq, overdraft xidmətləri, xarici valyuta, kredit kartı əməliyyat xidmətlərini göstərir. Qruplararası mübadilə, xarici valyuta əməliyyatları və overdraftlara görə əməliyyat haqları əməliyyat baş verərkən müştəri hesabından çıxılır.	Əməliyyatlardan gələn gəlir əməliyyatın baş verdiyi zaman anında tanınır.
	Qrup buraxılmış zəmanət məktublarına görə müştərilərdən komissiya haqqı alır.	

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

6. HAQQ VƏ KOMİSSİYA XƏRCİ

	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Plastik kart əməliyyatları	(34,485)	(30,790)
Ödəniş terminalları	(4,109)	(4,788)
Hesablaşmalar	(2,011)	(1,728)
Broker xidməti	(169)	(152)
Pul vəsaitlərinin çıxarılması	(249)	(172)
Digər	(219)	(371)
Cəmi haqq və komissiya xərci	(41,242)	(38,001)

7. DƏYƏRSİZLƏŞMƏ ÜZRƏ (ZƏRƏRLƏR)/BƏRPA

	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin tutulması	(7,685)	(6,107)
Maliyyə zəmanəti müqavilələri üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin (tutulması)/bərpası	(2,227)	2,284
Satış üçün saxlanılan aktivlər üzrə dəyərsizləşmə üzrə bərpa/(zərərlər)	1,641	(1,521)
İnvestisiya qiymətli kağızları üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin bərpası/(tutulması)	280	(249)
Digər aktivlər üzrə dəyərsizləşmə üzrə (zərərlər)/bərpa	(393)	59
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin (tutulması)	(122)	(84)
Cəmi dəyərsizləşmə üzrə zərərlər	(8,506)	(5,618)

8. İŞÇİ HEYƏTİ İLƏ BAĞLI XƏRCLƏR

	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
İşçilərə ödənilən vəsaitlər	(24,797)	(20,708)
Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər	(4,423)	(3,702)
Cəmi işçi heyəti ilə bağlı xərclər	(29,220)	(24,410)

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

9. ÜMUMİ VƏ İNZİBATI XƏRCLƏR

	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə
Marketing və reklam xərcləri	(2,842)	(2,151)
Köhnəlmə və amortizasiya xərcləri	(2,349)	(2,077)
Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna ödənişlər	(2,347)	(1,938)
İstifadə hüququ olan aktivlərin amortizasiyası	(1,809)	(1,593)
Əmlak və avadanlıqların saxlanması	(1,315)	(1,210)
Binaların təhlükəsizliyi xərcləri	(1,212)	(1,038)
Ofis ləvazimatları	(1,008)	(918)
Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər (cərimələr daxil olmaqla)	(786)	(733)
Peşəkar xidmət haqları	(779)	(717)
Rabitə xərcləri	(660)	(790)
Üzvlük haqları	(369)	(316)
Ezamiyyə və əlaqəli xərclər	(310)	(216)
Xeyriyyə xərcləri	(201)	(125)
Nəqliyyatdan istifadə xərcləri	(187)	(225)
Aşağı dəyərli və qısamüddətli icarə xərcləri	(127)	(135)
Digər	(934)	(685)
Cəmi ümumi və inzibati xərclər	(17,235)	(14,867)

10. MƏNFƏƏT VERGİSİ XƏRCİ

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Cari mənfəət vergisi xərci	(4,993)	(5,348)
Ötən ilin cari mənfəət vergisi xərcinin yenidən nəzərdən keçirilməsi	(854)	-
Mənfəət və ya zərərdə tanınmış təxirə salınmış mənfəət vergisi xərci	1,318	500
Mənfəət və ya zərərdə tanınmış cəmi mənfəət vergisi xərci	(4,529)	(5,348)
Digər məcmu gəlirdə tanınmış təxirə salınmış mənfəət vergisi	-	(146)
Mənfəət və ya zərərdə tanınmış cəmi mənfəət vergisi xərci	-	(146)

2023-cü ildə cari və təxirə salınmış vergi üzrə müvafiq vergi dərəcəsi 20% (2022-ci il: 20%) təşkil etmişdir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərində başa çatmış illər üzrə effektiv vergi dərəcəsinin üzləşdirilməsi aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə	%	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	%
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət	10,741		12,010	
Müvafiq vergi dərəcəsi üzrə mənfəət vergisi	(2,148)	20.0	(2,402)	20.0
Öncəki ilin mənfəət vergisi qiymətləndirməsinin yenidən nəzərdən keçirilməsi	(854)		-	
Gəlirdən azaldılmayan xərclər	(1,527)		(1,882)	
Qiymətləndirmə ehtiyatında dəyişiklik	-		(1,064)	
Cəmi mənfəət vergisi xərci	(4,529)		(5,348)	

Təxirə salınmış vergi aktivləri və öhdəlikləri

Maliyyə uçotu məqsədləri üçün aktivlərin və öhdəliklərin balans dəyərləri ilə vergi məqsədləri üçün istifadə olunan məbləğlər və növbəti dövrlərə keçirilən vergi zərərləri arasındakı müvəqqəti fərqlər nəticəsində 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə xalis təxirə salınmış vergi aktivləri yaranmışdır. Bu təxirə salınmış vergi aktivləri hazırkı maliyyə hesabatlarında tanınmır. Gələcək vergi güzəştləri yalnız o zaman realizasiya olunacaq ki, istifadə olunmayan vergi zərərlərinin istifadə oluna biləcəyi mənfəət mövcud olsun və qanun və qaydalarda Qrupun gələcək dövrlərdə gəlirdən çıxılan məbləğlərə iddia etmək hüququna mənfi təsir edən dəyişiklik baş verməsin. Bu gələcək vergi güzəştləri onların realizasiyası ilə bağlı olan qeyri-müəyyənliklərlə əlaqədar olaraq tanınmır.

Cari vergi qanunvericiliyinə əsasən gəlirdən çıxılan müvəqqəti fərqlərin müddəti sonsuzdur.

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərində başa çatmış illər üzrə müvəqqəti fərqlərdə baş verən dəyişikliklər aşağıda təqdim olunur:

	1 yanvar 2023-cü il	Mənfəət və ya zərərdə tanınan	31 dekabr 2023-cü il
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	3	-	3
Müştərilərə verilmiş kreditlər	1,571	1,083	2,654
Əmlak və avadanlıqlar	(129)	-	(129)
İstifadə hüququ olan aktivlər	(459)	(362)	(821)
Satış üçün saxlanılan aktivlər	74	(171)	(97)
İnvestisiya qiymətli kağızları	19	(57)	(38)
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	15	-	15
Digər aktivlər	-	25	25
İcarə öhdəlikləri	498	361	859
Borc alınmış vəsaitlər	(45)	30	(15)
Digər öhdəliklər	686	409	1,095
Tanınmayan təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	(1,315)	-	(1,315)
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	918	1,318	2,236

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1 yanvar 2022-ci il	Mənfəət və ya zərərdə tanınan	Digər məcmu gəlirdə tanınan	31 dekabr 2022-ci il
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	3	-	-	3
Müştərilərə verilmiş kreditlər	139	1,432	-	1,571
Əmlak və avadanlıqlar	(129)	-	-	(129)
İstifadə hüququ olan aktivlər	(505)	46	-	(459)
Satış üçün saxlanılan aktivlər	(223)	297	-	74
İnvestisiya qiymətli kağızları	261	(96)	(146)	19
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	2	13	-	15
İcarə öhdəlikləri	543	(45)	-	498
Borc alınmış vəsaitlər	(86)	41	-	(45)
Digər öhdəliklər	810	(124)	-	686
Tanınmayan təxirə salınmış mənfəət vergisi aktivləri	(251)	(1,064)	-	(1,315)
Xalis təxirə salınmış mənfəət vergi aktivləri	564	500	(146)	918

11. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Nağd pul vəsaitləri	39,423	39,210
ARMB-də nostro hesablar	7,335	43,771
Digər banklarda nostro hesablar və overnayt yerləşdirmələri		
- reytingi A- dən A+ dək	21	8,734
- reytingi BBB- dən BBB+ dək	2,242	13,634
- reytingi BB- dən BB+ dək	5,426	3,233
- reytingi B- dən B+ dək	5,211	4,750
- reytingsiz	1,421	60
Digər banklarda cəmi nostro hesablar və overnayt yerləşdirmələri	14,321	30,411
Müddətli depozitlər və notlar		
90 günədək ARMB notları	12,233	26,806
90 günədək ARMB-də müddətli depozitlər	98,000	25,000
Digər banklarda müddətli depozitlər	28,506	-
Müddətli depozitlər və notlar	138,739	51,806
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	199,818	165,198

Müştərilərə verilmiş kreditlər istisna olmaqla maliyyə aktivləri “Fitch”, “Standard & Poor’s” və “Moody’s” kimi aparıcı beynəlxalq agentliklərin cari kredit reytinginə əsasən qiymətləndirilmişdir. Ən yüksək reyting “AAA”-dır. İnvestisiya sinfinə aid olan maliyyə aktivlərinin reytingi “AAA”-dan “BBB”-yədəkdir. Reytingi “BBB”-dən aşağı olan maliyyə aktivləri spekulyativ dərəcəli aktiv kimi təsnif edilir.

Hazırkı konsolidasiya olunmuş maliyyə hesabatlarında maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin reytingləri “Fitch” reytinginə çevrilmişdir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıqları Qrupun kapitalının 10%-dən artıq olan 2 bank (31 dekabr 2022-ci il: 1 bank) olmuşdur. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu qalıqların ümumi məbləği 140,396 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 95,577 min AZN) təşkil etmişdir.

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə aid bütün qalıqlar 1-ci Mərhələyə təsnif edilmişdir və onların ehtimal olunan kredit zərərləri əhəmiyyətli deyil.

12. BANKLARDAN VƏ DİGƏR MALİYYƏ TƏŞKİLATLARINDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
ARMB-də yerləşdirilən məcburi ehtiyatlar	32,892	23,274
Digər banklardan alınmış kreditlər və depozitlər		
- reytingi A- dən A+ dək	2,560	779
- reytingi BB- dən BB+ dək	424	424
- reytingi B- dən B+ dək	5,121	7,246
- reytingsiz	10,413	3,647
Cəmi digər banklarda kreditlər və depozitlər	18,518	12,096
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(485)	(938)
Xalis bank və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	50,925	34,432

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Qrupun qalıqları ARMB-dən başqa onun kapitalının 10%-ni keçən bankı (31 dekabr 2022-ci il: ARMB-dən başqa, heç bir bank) olmamışdır. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu qalıqların ümumi məbləği 32,892 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 25,000 min AZN) təşkil etmişdir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə iki bankdan alınacaq vəsaitlər üzrə müəyyən qalıqlar 3-cü Mərhələyə təsnif edilmişdir və ehtiyat, tam olaraq, 8 min AZN məbləğində tanınmışdır (31 dekabr 2022-ci il: 583 min AZN). Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər bəndinə daxil olan digər qalıqlar 1-ci Mərhələyə təsnif edilmişdir və onlar üzrə ehtiyat 477 min AZN məbləğində tanınmışdır (31 dekabr 2022-ci il: 355 min AZN).

Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə dəyişikliklərin təhlili:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
İlin əvvəlində qalıq	(938)	(854)
Ehtimal olunan kredit zərərlərinin tutulması	(122)	(84)
Silinmələr	575	-
İlin sonuna qalıq	(485)	(938)

Kredit riski

31 dekabr 2023-cü il tarixinə digər banklara aid 10,413 min AZN məbləğində reytingsiz depozit qalığı yerli banklara aid olmuşdur (31 dekabr 2022-ci il: 3,647 min AZN).

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2023-cü il tarixinə digər banklara verilmiş kreditlərə və depozitlərə faizsiz blokləşdirilmiş hesabda 3,418 min AZN daxildir (31 dekabr 2022-ci il: 1,629 min AZN məbləğində faizsiz blokləşdirilmiş hesablar).

Digər banklarda vaxtı keçməmiş və ya dəyərsizləşməmiş kreditlərin və depozitlərin təhlili aşağıda təqdim olunur:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Vaxtı keçməmiş	51,402	34,787
Vaxtı 360 gündən çox keçmiş	8	583
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(485)	(938)
Digər banklara verilmiş cəmi kreditlər və depozitlər	50,925	34,432

ARMB-də saxlanılan məcburi ehtiyat

ARMB-də yerləşdirilmiş məcburi ehtiyat faiz yaratmayan depozitdir. Bu ehtiyat ARMB tərəfindən müəyyən edilən qaydalara əsasən hesablanır və çıxarılması qadağandır. Ehtiyat ARMB tərəfindən dərc olunmuş qaydalar əsasında qiymətləndirilir və cəlb olunan müştəri vəsaitlərinin səviyyəsindən asılıdır.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər üzrə hesablanmış faiz gəlirləri 78 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 230 min AZN) təşkil etmişdir.

13. İNVESTİSIYA QİYMƏTLİ KAĞIZLARI

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən investisiya qiymətli kağızları	99,450	93,986
DMGVƏD-də qiymətləndirilən investisiya qiymətli kağızları – kapital alətləri	642	642
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(650)	(930)
Cəmi investisiya qiymətli kağızları, xalis	99,442	93,698

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə bütün investisiya qiymətli kağızları 1-ci Mərhələdədir.

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərində başa çatmış illər ərzində mərhələlər arasında köçürmə olmamışdır.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən investisiya qiymətli kağızları

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Korporativ istiqrazlar	59,553	79,495
Dövlət qiymətli kağızları	39,897	14,491
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(650)	(930)
Cəmi amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən investisiya qiymətli kağızları	98,800	93,056

DMGVƏD-də qiymətləndirilən kapital investisiya qiymətli kağızları

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
“Azərbaycan Kredit Bürosu” MMC	490	490
“Milli Kart” MMC	120	120
“Master Card International”	32	32
Kapital qiymətli kağızları	642	642

DMGVƏD kimi təyin edilmiş investisiyalar üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərində hərəkətin təhlili:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
İlin əvvəlində qalıq	-	(507)
Ehtimal olunan kredit zərərlərinin bərpası	-	507
İlin sonunda qalıq	-	-

31 dekabr 2023-cü il tarixinə investisiya qiymətli kağızlarına daxil edilmiş hesablanmış faiz gəliri 1,432 min AZN təşkil etmişdir (31 dekabr 2022-ci il: 1,506 min AZN).

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

14. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR

	31 dekabr 2023-cü il	Cəmi ümumi kreditlərin %-i	31 dekabr 2022-ci il	Cəmi ümumi kreditlərin %-i
Korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər				
Korporativ kreditlər	253,633	35%	262,473	42%
Cəmi korporativ müştərilərə verilmiş kreditlər	253,633		262,473	
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər				
Nağd pul kreditləri	182,299	25%	147,733	24%
İpoteka kreditləri	136,515	19%	99,104	16%
Mikro kreditlər	93,236	13%	53,642	9%
Lombard kreditləri	37,313	5%	31,505	5%
İstehlak kreditləri	17,029	2%	17,957	3%
Kredit kartları	3,327	1%	4,300	1%
Avtomobil kreditləri	174	0%	617	0%
Cəmi fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər	469,893		354,858	
Müştərilərə verilmiş ümumi kreditlər	723,526		617,331	
Çıxılsın: ehtimal olunan kredit zərəri üzrə ehtiyat	(25,231)		(32,705)	
Müştərilərə verilmiş kreditlər, xalis	698,295		584,626	

31 dekabr 2023-cü il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlərə daxil edilmiş hesablanmış faiz gəliri 5,709 min AZN təşkil etmişdir (31 dekabr 2022-ci il: 10,520 min AZN).

Aşağıdakı cədvəldə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə zərər ehtiyatının ilkin və yekun qalıqları üzləşdirilmişdir.

	2023-cü il				2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər *								
1 yanvar tarixinə qalıq	7,905	191	24,609	32,705	7,592	170	29,086	36,848
1-ci Mərhələyə keçid	893	(88)	(805)	-	373	(28)	(345)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(38)	186	(148)	-	(6)	33	(27)	-
3-cü Mərhələyə keçid	(801)	(76)	877	-	(494)	(46)	540	-
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(4,266)	(55)	3,450	(871)	(5,689)	(67)	3,811	(1,945)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	7,028	1,034	494	8,556	6,129	129	1,794	8,052
Silinmələr	-	-	(20,506)	(20,506)	-	-	(13,511)	(13,511)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	3,020	3,020	-	-	1,276	1,276
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	2,327	2,327	-	-	1,985	1,985
31 dekabr tarixinə qalıq	10,721	1,192	13,318	25,231	7,905	191	24,609	32,705

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	2023-cü il				2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – korporativ kreditlər*								
1 yanvar tarixinə qalıq	5,123	101	22,481	27,705	4,417	72	26,437	30,926
1-ci Mərhələyə keçid	697	(68)	(629)	-	243	-	(243)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(30)	142	(112)	-	(1)	4	(3)	-
3-cü Mərhələyə keçid	(758)	(31)	789	-	(467)	(4)	471	-
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(2,409)	(74)	2,344	(139)	(2,810)	(39)	3,503	654
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	4,729	979	286	5,994	3,741	68	1,635	5,444
Silinmələr	-	-	(18,187)	(18,187)	-	-	(11,923)	(11,923)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	2,733	2,733	-	-	914	914
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	2,051	2,051	-	-	1,690	1,690
31 dekabr tarixinə qalıq	7,352	1,049	11,756	20,157	5,123	101	22,481	27,705

	2023-cü il				2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – nağd pul kreditləri*								
1 yanvar tarixinə qalıq	1,403	75	822	2,300	1,676	53	1,105	2,834
1-ci Mərhələyə keçid	62	(16)	(46)	-	13	(4)	(9)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(4)	8	(4)	-	(5)	17	(12)	-
3-cü Mərhələyə keçid	(32)	(42)	74	-	(22)	(32)	54	-
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(984)	31	948	(5)	(1,454)	(8)	625	(837)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	1,443	37	158	1,638	1,196	49	89	1,334
Silinmələr	-	-	(1,064)	(1,064)	-	-	(1,252)	(1,252)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	177	177	-	-	138	138
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	154	154	-	-	83	83
31 dekabr tarixinə qalıq	1,889	93	1,218	3,200	1,404	75	821	2,300

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	2023-cü il				2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri*								
1 yanvar tarixinə qalıq	139	-	321	460	148	24	351	523
1-ci Mərhələyə keçid	51	-	(51)	-	102	(22)	(80)	-
2-ci Mərhələyə keçid	(1)	1	-	-	-	5	(5)	-
3-cü Mərhələyə keçid	(1)	-	1	-	-	(2)	2	-
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(18)	4	111	97	(147)	(5)	93	(59)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	94	-	-	94	36	-	-	36
Silinmələr	-	-	(371)	(371)	-	-	(64)	(64)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	14	14	-	-	3	3
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	6	6	-	-	21	21
31 dekabr tarixinə qalıq	264	5	31	300	139	-	321	460

	2023-cü il				2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – mikro kreditlər								
1 yanvar tarixinə qalıq	368	9	277	654	256	11	291	558
1-ci Mərhələyə keçid	41	(4)	(37)	-	2	(2)	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	(3)	5	(2)	-	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	(7)	(2)	9	-	(3)	(6)	9	-
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(279)	16	7	(256)	(228)	(2)	(80)	(310)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	625	13	27	665	341	8	28	377
Silinmələr	-	-	(218)	(218)	-	-	(135)	(135)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	37	37	-	-	111	111
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	74	74	-	-	53	53
31 dekabr tarixinə qalıq	745	37	174	956	368	9	277	654

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	2023-cü il				2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – lombard kreditləri*								
1 yanvar tarixinə qalıq	21	3	53	77	61	5	46	112
1-ci Mərhələyə keçid	1	-	(1)	-	4	-	(4)	-
2-ci Mərhələyə keçid	-	-	-	-	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	-	-	-	-	-	-	-
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(21)	(3)	(36)	(60)	(65)	(5)	(29)	(99)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	35	5	6	46	21	3	15	39
Silinmələr	-	-	(23)	(23)	-	-	(15)	(15)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	9	9	-	-	4	4
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	19	19	-	-	36	36
31 dekabr tarixinə qalıq	36	5	27	68	21	3	53	77

	2023-cü il				2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri*								
1 yanvar tarixinə qalıq	785	1	406	1,192	877	1	325	1,203
1-ci Mərhələyə keçid	41	-	(41)	-	9	-	(9)	-
2-ci Mərhələyə keçid	-	8	(8)	-	-	7	(7)	-
3-cü Mərhələyə keçid	(2)	-	2	-	-	-	-	-
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(512)	(9)	92	(429)	(847)	(7)	(36)	(890)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	78	-	3	81	746	-	-	746
Silinmələr	-	-	(476)	(476)	-	-	(31)	(31)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	45	45	-	-	71	71
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	8	8	-	-	93	93
31 dekabr tarixinə qalıq	390	-	31	421	785	1	406	1,192

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	2023-cü il				2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – kredit kartları*								
1 yanvar tarixinə qalıq	64	2	127	193	123	-	118	241
1-ci Mərhələyə keçid	-	-	-	-	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	-	-	-	-	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	(1)	(1)	2	-	(1)	-	1	-
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(42)	1	(19)	(60)	(105)	1	(16)	(120)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	23	-	14	37	47	1	27	75
Silinmələr	-	-	(63)	(63)	-	-	(26)	(26)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	4	4	-	-	19	19
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	15	15	-	-	4	4
31 dekabr tarixinə qalıq	44	2	80	126	64	2	127	193

	2023-cü il				2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
Amortizasiya edilmiş dəyərdə müştərilərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri*								
1 yanvar tarixinə qalıq	2	-	122	124	35	4	412	451
1-ci Mərhələyə keçid	-	-	-	-	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə keçid	-	22	(22)	-	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə keçid	-	-	-	-	(1)	(2)	3	-
Zərər ehtiyatının xalis yenidən ölçülməsi	(1)	(21)	3	(19)	(33)	(2)	(249)	(284)
Əldə edilmiş və ya satın alınmış yeni maliyyə aktivləri	1	-	-	1	1	-	-	1
Silinmələr	-	-	(104)	(104)	-	-	(65)	(65)
Əvvəllər silinmiş məbləğlərin bərpası	-	-	1	1	-	-	16	16
EOKZ-nin diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	-	-	-	-	5	5
31 dekabr tarixinə qalıq	2	1	-	3	2	-	122	124

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

*Bu cədvəllərdəki zərər ehtiyatına kredit öhdəlikləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri də daxil edilmişdir, belə ki, Qrup kredit öhdəlikləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərini maliyyə alətinin ehtimal olunan kredit zərərlərindən ayrı müəyyən etmir.

Dövr ərzində maliyyə alətlərinin ümumi balans dəyərində zərər ehtiyatında dəyişikliklərə səbəb olan əhəmiyyətli dəyişikliklər aşağıdakılar olmuşdur:

Kredit keyfiyyətinin təhlili

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə amortizasiya edilmiş dəyərle qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlərin keyfiyyəti haqqında məlumatlar verilmişdir. Xüsusi olaraq göstərilmədiyi təqdirdə, cədvəldəki məbləğlər ümumi balans dəyərini əks etdirir.

Şərtlərin izahı: 1-ci Mərhələ, 2-ci Mərhələ və 3-cü Mərhələ 3 sayılı Qeydə daxil edilmişdir.

Aşağıdakı cədvəllərdə verilmiş kredit kateqoriyaları kreditlərin keyfiyyətinə görə aşağıdakı kimi verilmişdir: Ən yüksək - vaxtı keçməmişdir, Yüksək - vaxtı 30 gündən az, Qənaətbəxş - vaxtı 30-89 gün keçmiş, Qeyri-qənaətbəxş - vaxtı 90-179 gün keçmiş, Nəzarət altında olan - vaxtı 180-360 gün keçmiş, Qeyri-işlək - 360 gündən çox vaxtı keçmiş.

	31 dekabr 2023-cü il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Korporativ kreditlər</i>				
Ən yüksək	218,946	338	331	219,615
Yüksək	7,957	993	680	9,630
Qənaətbəxş	1,249	1,718	257	3,224
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	3,415	3,415
Nəzarət altında olan	-	-	15,095	15,095
Qeyri-işlək	1	-	2,653	2,654
Cəmi	228,153	3,049	22,431	253,633
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(7,352)	(1,049)	(11,756)	(20,157)
Balans dəyəri	220,801	2,000	10,675	233,476

	31 dekabr 2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Korporativ kreditlər</i>				
Ən yüksək	219,012	31	1,598	220,641
Yüksək	8,750	-	3,037	11,787
Qənaətbəxş	560	503	1,141	2,204
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	4,701	4,701
Nəzarət altında olan	-	-	2,900	2,900
Qeyri-işlək	-	-	20,240	20,240
Cəmi	228,322	534	33,617	262,473
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(5,123)	(101)	(22,481)	(27,705)
Balans dəyəri	223,199	433	11,136	234,768

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2023-cü il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Nağd pul kreditləri</i>				
Ən yüksək	177,333	1	19	177,353
Yüksək	2,656	2	22	2,680
Qənaətbəxş	26	371	38	435
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	491	491
Nəzarət altında olan	-	-	615	615
Qeyri-işlək	-	-	725	725
Cəmi	180,015	374	1,910	182,299
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(1,888)	(93)	(1,219)	(3,200)
Balans dəyəri	178,127	281	691	179,099

	31 dekabr 2022-ci il				
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	SƏKD	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Nağd pul kreditləri</i>					
Ən yüksək	144,101	9	133	581	144,824
Yüksək	1,158	1	3	73	1,235
Qənaətbəxş	49	266	74	49	438
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	277	28	305
Nəzarət altında olan	-	-	244	35	279
Qeyri-işlək	-	-	552	100	652
Cəmi	145,308	276	1,283	866	147,733
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(1,404)	(75)	(821)	-	(2,300)
Balans dəyəri	143,904	201	462	866	145,433

	31 dekabr 2023-cü il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – İpoteka kreditləri</i>				
Ən yüksək	136,237	-	-	136,237
Yüksək	155	-	-	155
Qənaətbəxş	-	24	-	24
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	33	33
Nəzarət altında olan	-	-	-	-
Qeyri-işlək	-	-	66	66
Cəmi	136,392	24	99	136,515
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(264)	(5)	(31)	(300)
Balans dəyəri	136,128	19	68	136,215

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	1-ci Mərhələ	1-ci Mərhələ	1-ci Mərhələ
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – İpoteka kreditləri</i>				
Ən yüksək	98,156	-	240	98,396
Yüksək	47	-	17	64
Qənaətbəxş	231	-	70	301
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	-	-
Nəzarət altında olan	-	-	89	89
Qeyri-işlək	-	-	254	254
Cəmi	98,434	-	670	99,104
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(139)	-	(321)	(460)
Balans dəyəri	98,295	-	349	98,644

	31 dekabr 2023-cü il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Mikro kreditlər</i>				
Ən yüksək	90,399	3	11	90,413
Yüksək	2,206	-	4	2,210
Qənaətbəxş	68	170	13	251
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	158	158
Nəzarət altında olan	-	-	116	116
Qeyri-işlək	-	-	88	88
Cəmi	92,673	173	390	93,236
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(745)	(37)	(174)	(956)
Balans dəyəri	91,928	136	216	92,280

	31 dekabr 2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Mikro kreditlər</i>				
Ən yüksək	51,486	1	87	51,574
Yüksək	1,670	-	2	1,672
Qənaətbəxş	-	30	21	51
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	29	29
Nəzarət altında olan	-	-	44	44
Qeyri-işlək	-	-	272	272
Cəmi	53,156	31	455	53,642
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(368)	(9)	(277)	(654)
Balans dəyəri	52,788	22	178	52,988

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2023-cü il			Cəmi
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Lombard kreditləri</i>				
Ən yüksək	35,594	-	-	35,594
Yüksək	1,545	-	1	1,546
Qənaətbəxş	7	66	-	73
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	27	27
Nəzarət altına olan	-	-	24	24
Qeyri-işlək	2	-	47	49
Cəmi	37,148	66	99	37,313
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(36)	(5)	(27)	(68)
Balans dəyəri	37,112	61	72	37,245

	31 dekabr 2022-ci il			Cəmi
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Lombard kreditləri</i>				
Ən yüksək	30,114	-	29	30,143
Yüksək	1,128	-	7	1,135
Qənaətbəxş	-	68	14	82
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	37	37
Nəzarət altında olan	-	-	41	41
Qeyri-işlək	-	-	67	67
Cəmi	31,242	68	195	31,505
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(21)	(3)	(53)	(77)
Balans dəyəri	31,221	65	142	31,428

	31 dekabr 2023-cü il			Cəmi
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – İstehlak kreditləri</i>				
Ən yüksək	16,445	21	2	16,468
Yüksək	478	-	-	478
Qənaətbəxş	5	7	-	12
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	-	-
Nəzarət altında olan	-	-	39	39
Qeyri-işlək	-	-	32	32
Cəmi	16,928	28	73	17,029
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(390)	-	(31)	(421)
Balans dəyəri	16,538	28	42	16,608

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – İstehlak kreditləri</i>				
Ən yüksək	13,712	-	103	13,815
Yüksək	3,401	-	6	3,407
Qənaətbəxş	16	23	-	39
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	27	27
Nəzarət altında olan	-	-	-	-
Qeyri-işlək	-	-	669	669
Cəmi	17,129	23	805	17,957
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(785)	(1)	(406)	(1,192)
Balans dəyəri	16,344	22	399	16,765

	31 dekabr 2023-cü il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Kredit kartları</i>				
Ən yüksək	3,208	-	1	3,209
Yüksək	25	-	14	39
Qənaətbəxş	-	9	3	12
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	14	14
Nəzarət altında olan	-	-	31	31
Qeyri-işlək	-	-	22	22
Cəmi	3,233	9	85	3,327
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(44)	(2)	(80)	(126)
Balans dəyəri	3,189	7	5	3,201

	31 dekabr 2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Kredit kartları</i>				
Ən yüksək	4,007	-	4	4,011
Yüksək	151	-	29	180
Qənaətbəxş	-	12	12	24
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	16	16
Nəzarət altında olan	-	-	21	21
Qeyri-işlək	-	-	48	48
Cəmi	4,158	12	130	4,300
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(64)	(2)	(127)	(193)
Balans dəyəri	4,094	10	3	4,107

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2023-cü il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Avtomobil kreditləri</i>				
Ən yüksək	147	25	-	172
Yüksək	2	-	-	2
Qənaətbəxş	-	-	-	-
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	-	-
Nəzarət altında olan	-	-	-	-
Qeyri-işlək	-	-	-	-
Cəmi	149	25	-	174
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(2)	(1)	-	(3)
Balans dəyəri	147	24	-	171

	31 dekabr 2022-ci il			
	1-ci Mərhələ	2-ci Mərhələ	3-cü Mərhələ	Cəmi
<i>Amortizasiya edilmiş dəyərdə qiymətləndirilən müştərilərə verilmiş kreditlər – Avtomobil kreditləri</i>				
Ən yüksək	391	-	33	424
Yüksək	35	-	-	35
Qənaətbəxş	-	-	5	5
Qeyri-qənaətbəxş	-	-	40	40
Nəzarət altında olan	-	-	-	-
Qeyri-işlək	-	-	113	113
Cəmi	426	-	191	617
Çıxılsın: Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	(2)	-	(122)	(124)
Balans dəyəri	424	-	69	493

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə potensial zərərləri azaltmaq üçün müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər (SƏKD istisna olmaqla) və əlaqəli girovlar haqqında məlumat təqdim olunmuşdur:

AZN'000	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Balans dəyəri	Saxlanılan girovun ədalətli dəyəri				Cəmi
				Pul vəsaitləri və depozitlər	Qiymətli metallar	Daşınmaz əmlak	Avadanlıqlar	
Korporativ kreditlər	22,431	(11,756)	10,675	5,703	-	11,977	35,162	52,842
Nağd pul kreditləri	1,910	(1,219)	691	-	-	-	-	-
Mikro kreditlər	390	(174)	216	-	-	281	381	662
İpoteka kreditləri	99	(31)	68	-	-	206	-	206
Lombard kreditləri	99	(27)	72	-	98	-	-	98
Kredit kartları	85	(80)	5	-	-	72	-	72
İstehlak kreditləri	73	(31)	42	17	-	175	-	192
Avtomobil kreditləri	-	-	-	-	-	-	-	-
Cəmi müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər	25,087	(13,318)	11,770	5,720	98	12,711	35,543	54,072

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə dəyərsizləşmə çıxılmaqla müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə girov haqqında məlumat girov növlərinə uyğun olaraq təqdim olunmuşdur:

AZN'000	Saxlanılan girovun ədalətli dəyəri							
	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Balans dəyəri	Pul vəsaitləri və depozitlər	Qiymətli metallar	Daşınmaz əmlak	Avadanlıqlar	Cəmi
Korporativ kreditlər	253,633	(20,157)	233,476	35,857	108	349,906	86,564	472,435
Nağd pul kreditləri	182,299	(3,200)	179,099	31	87	698	3,643	4,459
İpoteka kreditləri	136,515	(300)	136,215	-	-	175,059	-	175,059
Mikro kreditlər	93,236	(956)	92,280	83	3,130	55,182	60,457	118,852
Lombard kreditləri	37,313	(68)	37,245	-	37,932	-	-	37,932
İstehlak kreditləri	17,029	(421)	16,608	15,112	-	6,953	3	22,068
Kredit kartları	3,327	(126)	3,201	1,358	-	187	61	1,606
Avtomobil kreditləri	174	(3)	171	-	-	-	409	409
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	723,526	(25,231)	698,295	52,441	41,257	587,985	151,137	832,820

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə potensial zərərləri azaltmaq üçün müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər (SƏKD istisna olmaqla) və əlaqəli girovlar haqqında məlumat təqdim olunmuşdur:

AZN'000	Saxlanılan girovun ədalətli dəyəri							
	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Balans dəyəri	Pul vəsaitləri və depozitlər	Qiymətli metallar	Daşınmaz əmlak	Avadanlıqlar	Cəmi
Korporativ kreditlər	33,617	(22,481)	11,136	893	-	48,315	4,881	54,089
İpoteka kreditləri	1,283	(821)	462	-	-	88	7	95
Lombard kreditləri	805	(406)	399	24	-	830	-	854
İstehlak kreditləri	670	(321)	349	-	-	1,245	-	1,245
Nağd pul kreditləri	455	(277)	178	-	1	396	732	1,129
Mikro kreditlər	195	(53)	142	-	206	-	-	206
Kredit kartları	191	(122)	69	-	-	160	347	507
Avtomobil kreditləri	130	(127)	3	-	-	12	-	12
Cəmi müştərilərə verilmiş dəyərsizləşmiş kreditlər	37,346	(24,608)	12,738	917	207	51,046	5,967	58,137

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə dəyərsizləşmə çıxılmaqla müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə girov haqqında məlumat girov növlərinə uyğun olaraq təqdim olunmuşdur:

AZN'000	Ümumi balans dəyəri	Zərər ehtiyatı	Balans dəyəri	Saxlanılan girovun ədalətli dəyəri					Cəmi
				Pul vəsaitləri və depozitlər	Qiyəmətli metallar	Daşınmaz əmlak	Avadanlıqlar		
Korporativ kreditlər	262,473	(27,705)	234,768	25,361	44	281,171	74,652	381,228	
Nağd pul kreditləri	147,733	(2,300)	145,433	2	77	1,376	5,982	7,437	
İpoteka kreditləri	99,104	(460)	98,644	-	-	130,165	-	130,165	
Mikro kreditlər	53,642	(654)	52,988	48	2,138	32,114	38,324	72,624	
Lombard kreditləri	31,505	(77)	31,428	-	33,193	-	-	33,193	
İstehlak kreditləri	17,957	(1,192)	16,765	13,358	-	7,729	5	21,092	
Kredit kartları	4,300	(193)	4,107	1,190	-	434	42	1,666	
Avtomobil kreditləri	617	(124)	493	-	-	160	1,468	1,628	
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	617,331	(32,705)	584,626	39,959	35,452	453,149	120,473	649,033	

Müsadirə edilmiş girovlar

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il ərzində Qrup müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə girov müsadirə etməklə 230 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 592 min AZN) məbləğində xalis balans dəyərinə malik aktivlər balansa almışdır.

Əhəmiyyətli kredit riskləri

31 dekabr 2023-cü il tarixinə ayrı-ayrılıqda ümumi kredit qalığı Qrupun kapitalının 10%-ni keçən 3 borcalanı və ya əlaqəli borcalanlar qrupu (31 dekabr 2022-ci il: 3) olmuşdur. Bu qalıqların 31 dekabr 2023-cü il tarixinə ümumi dəyəri 48,368 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 48,898 min AZN) təşkil etmişdir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Kreditin dəyərsizləşməsinin hesablanması tətbiq olunan əsas fərziyyələr və mühakimələr

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə Qrup 3-cü Mərhələdə olan əhəmiyyətli korporativ kreditlər üçün ehtimal olunan kredit zərərinə hər kreditə ayrıca baxış keçirməklə və bu kredit üzrə təxmin edilən gələcək pul vəsaitlərinə əsaslanaraq hesablamışdır. Bu hesablama girovun hesablanmış dəyəri və girov satışı üzrə daxil olmalı məbləğlərin 12 aydan 48 ayadək gecikməsi amillərindən asılıdır. Sonra Qrup ehtimal olunan kredit zərərlərinin tələb olunan miqdarını müəyyən etmək üçün kreditin ilkin effektiv faiz dərəcəsində diskontlaşdırmaqla bu pul vəsaitlərinin xalis cari dəyərini hesablayır.

Qalan kredit portfelleri üçün ehtimal olunan kredit zərərlərini Qrup 24 sayılı Qeyddə təsvir edildiyi kimi kollektiv əsasla hesablayır. Kollektiv dəyərsizləşmənin hesablanması zamanı əsas qeyri-müəyyən məqamlar və nəzərə alınan ehtimallar aşağıdakılardır:

- girovun müsadirəsindən gəlirlərin əldə olunmasında gecikmə;
- ilkin qiymətləndirilmiş dəyərdə daşınmaz əmlak üçün endirim.

Sözgedən ehtimallarda dəyişikliklər ehtimal olunan kredit zərərlərinə təsir göstərə bilər. Məsələn, təxmin edilən pul vəsaitlərinin hərəkətinin xalis cari dəyəri bir faiz həcmində fərqli olsa, 31 dekabr 2023-cü il tarixinə müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ehtimal olunan kredit zərəri 252 min AZN az/çox (31 dekabr 2022-ci il: 327 min AZN az/çox) təşkil edərdi.

15. SATIŞ ÜÇÜN SAXLANILAN AKTİVLƏR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
İlin əvvəlinə qalıq	6,327	8,565
İl ərzində müsadirə edilmiş girovlar	230	592
İl ərzində satılan	(2,902)	(2,830)
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	(2,901)	(4,628)
İlin sonuna qalıq	754	1,699

Rəhbərlik balansla alınmış girovları bir il ərzində satmağı planlaşdırır.

Satış xərcləri çıxılmaqla, ədalətli dəyərdəki məcmu dəyişiklikdəki hərəkətlərin təhlili:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
İlin əvvəlinə qalıq	(4,628)	(5,378)
Dəyərsizləşmə üzrə bərpa/(zərərlər)	1,641	(1,521)
Silinmə	86	2,271
İlin sonuna qalıq	(2,901)	(4,628)

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

16. ƏMLAK, AVADANLIQ VƏ QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

	Binalar	Kompüterlər	Mebel və avadanlıqlar	Nəqliyyat vasitələri	Proqram təminatı	İcarə mülkiyyətinin təkmilləşdirilməsi	Cəmi
İlkin dəyər/yenidən qiymətləndirilmiş dəyər							
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	5,431	4,707	5,736	1,435	1,304	795	19,408
Əlavələr	39	1,227	1,092	348	354	304	3,364
Silinmələr	-	(17)	(120)	(2)	-	(37)	(176)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	5,470	5,917	6,708	1,781	1,658	1,062	22,596
Əlavələr	-	817	173	762	78	503	2,333
Silinmələr	-	(39)	(94)	(218)	-	(131)	(482)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	5,470	6,695	6,787	2,325	1,736	1,434	24,447
Köhnəlmə və amortizasiya							
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	(1,154)	(2,982)	(3,743)	(1,221)	(608)	(322)	(10,030)
Köhnəlmə və amortizasiya	(109)	(820)	(689)	(172)	(152)	(135)	(2,077)
Silinmələr	-	11	96	2	-	37	146
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	(1,263)	(3,791)	(4,336)	(1,391)	(760)	(420)	(11,961)
Köhnəlmə və amortizasiya	(108)	(897)	(724)	(198)	(173)	(249)	(2,349)
Silinmələr	-	36	86	218	-	131	471
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	(1,371)	(4,652)	(4,974)	(1,371)	(933)	(538)	(13,839)
Balans dəyəri							
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	4,099	2,043	1,813	954	803	896	10,608
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	4,207	2,126	2,372	390	898	642	10,635

2023-cü il ərzində əmlak və avadanlığın alınması və ya qurulması ilə bağlı kapitallaşdırılmış borc alınmış vəsaitlər üzrə hər hansı bir xərc olmamışdır (2022-ci il: sıfır)

Yenidən qiymətləndirilmiş aktivlər

Qrupun binalarının ədalətli dəyərləri ədalətli dəyər iyerarxiyasının 3-cü Səviyyəsində təsnif olunur. İl ərzində Qrup yenidən qiymətləndirmə həyata keçirməmişdir, lakin rəhbərlik hesab edir ki, aktivlərin ədalətli dəyəri onların balans dəyərinə yaxındır.

Qiymətləndirmə zamanı bazar yanaşması əsas götürülmüşdür. Bazar yanaşması oxşar binaların müqayisəli satış nəticələrinin təhlilinə əsaslanır. Bazar yanaşması zamanı əsas ehtimal kimi gözlənilməz mənfi hadisə olmadığı təqdirdə və əğlabatan müddət ərzində mövcud olan satış qiymətindən istifadə edilmişdir.

Binaların 31 dekabr 2023-cü il tarixinə balans dəyəri, onlar yenidən qiymətləndirilmədiyi halda 1,585 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 1,681 min AZN) məbləğində olacaqdı.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

17. DİGƏR AKTİVLƏR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Vasitəçilərdən alınacaq vəsaitlər	34,802	32,722
Kredit və debet kartları üzrə alınacaq vəsaitlər	10,879	9,567
Ödəniş sistemlərindən alınacaq vəsaitlər	2,834	2,456
Digər alınacaq vəsaitlər	2,392	1,397
Cəmi digər maliyyə aktivləri	50,898	46,232
Təxirə salınmış xərclər	1,044	372
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin satın alınması üzrə avans ödənişləri	91	111
Mənfəət vergisindən başqa qabaqcadan ödənilmiş vergi	215	2
Digər	662	918
Çıxılın: dəyərsizləşmə ehtiyatı	(942)	(549)
Cəmi digər qeyri-maliyyə aktivləri	1,070	854
Cəmi digər aktivlər	51,968	47,086

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə Qrupun vaxtı keçmiş digər maliyyə aktivləri olmamışdır. Bütün digər maliyyə aktivləri 1-ci Mərhələdədir və onların ehtimal olunan kredit zərərləri 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə əhəmiyyətli deyildir. Bütün digər maliyyə aktivləri reytingtsizdir.

18. BANK DEPOZİTLƏRİ VƏ QALIQLARI

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Müddətli yerləşdirmələr	10,666	10,541
Bankların müxbir hesabları və overnayt yerləşdirmələri	344	980
Cəmi bank depozitləri və qalıqları	11,010	11,521

31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıqları Qrupun kapitalının 10%-ni keçən 1 bank (31 dekabr 2022-ci il: 1 bank) olmuşdur. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu qalıqın ümumi dəyəri 10,666 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 10,847 min AZN) təşkil etmişdir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə bankların depozit və qalıqlarına daxil olan hesablanmış faiz xərcləri 1 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 1 min AZN) təşkil etmişdir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

19. CARİ HESABLAR VƏ MÜŞTƏRİLƏRDƏN ALINMIŞ DEPOZİTLƏR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Cari hesablar və tələbli depozitlər		
- Pərakəndə	198,537	157,543
- Korporativ	187,248	230,063
Müddətli depozitlər		
- Pərakəndə	272,514	172,983
- Korporativ	109,635	65,605
	767,934	626,194

Müştəri hesabları daxilində iqtisadi sektor konsentrasiyaları aşağıdakı kimidir:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
İqtisadi sektor üzrə təhlil/müştəri növü:		
Fiziki şəxslər	471,051	330,527
Tikinti və daşınmaz əmlak	210,297	90,567
Ticarət və xidmətlər	54,511	161,396
Maliyyə təşkilatları	10,060	19,481
Dövlət təşkilatı	5,957	13,560
Digər	16,058	10,663
Cəmi cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	767,934	626,194

Qrupun 31 dekabr 2023-cü il tarixinə ayrı-ayrılıqda qalığı kapitalının 10%-dən çox olan 5 müştərisi (31 dekabr 2022-ci il: 7 müştəri) vardır. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu qalıqların ümumi dəyəri 185,729 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 146,382 min AZN) təşkil etmişdir .

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Qrup tərəfindən verilmiş kreditlər üzrə təminat kimi xidmət edən müştəri depozit qalıqları 52,441 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 39,959 min AZN) təşkil etmişdir .

31 dekabr 2023-cü il tarixinə, cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlərə daxil olan hesablanmış faiz xərcləri 10,124 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 6,872 min AZN) təşkil etmişdir.

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə müvafiq olaraq 396,579 min AZN və 287,657 min AZN məbləğlərində müştəri hesablarına Azərbaycan Əmanətlərin Sığortalanması Fondu tərəfindən təmin edilmiş əmanətlər daxildir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

20. BORC ALINMIŞ VƏSAİTLƏR VƏ SUBORDİNASIYA BORCLARI

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Borc alınmış vəsaitlər		
Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu	133,490	96,046
Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlığın İnkişafı Fondu	61,005	56,591
Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi	7,128	9,509
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı	1,058	2,043
Cəmi borc alınmış vəsaitlər	202,681	164,189
Subordinasiya borcları	6,062	6,062
Cəmi	208,743	170,251

Azərbaycan Respublikasının İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu

İpoteka kreditlərinin 1-4% illik faiz dərəcəsi ilə ilkin və təkrar maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə Bank 2 dekabr 2016-cı il tarixində Azərbaycan Respublikası Dövlət İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu ilə müqavilə bağlamışdır. Qrup bu kreditləri müvafiq meyarlara cavab verən borcalanlara illik 8%-dən yuxarı olmayan faizlə kreditə verir. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Qrupun fonda 2053-cü ilin sentyabr ayına qədər ödənilməli olan 133,490 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 96,046 min AZN) borcu mövcuddur. Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fondundan olan borcla bağlı Qrupun yerinə yetirməli olduğu xüsusi maliyyə şərtləri yoxdur.

Azərbaycan Respublikasının Sahibkarlığın İnkişafı Fondu

Kiçik və orta ölçülü sahibkarlıq subyektlərinin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə Qrup, Azərbaycan Respublikası İqtisadi İnkişaf Nazirliyinin təşəbbüsü ilə həyata keçirilən proqram çərçivəsində 26 noyabr 2009-cu il tarixində Sahibkarlığın İnkişafı Fondu ilə kredit müqaviləsi bağlamışdır. Həmin proqram çərçivəsində kredit vəsaitləri Qrupa 1.0% illik faiz dərəcəsi ilə verilir, Qrup isə həmin vəsaitləri müəyyən edilmiş tələblərə cavab verən borcalanlara illik faiz dərəcəsi 6.0%-8.0% faizdən yüksək olmayan faiz dərəcəsi ilə verir. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Qrupun fonda 2032-ci ilin oktyabr ayına qədər ödənilməli olan 61,005 min AZN borcu vardır (31 dekabr 2022-ci il: 56,591 min AZN). Sahibkarlığın İnkişafı Fondundan olan borcla bağlı Bankın yerinə yetirməli olduğu xüsusi maliyyə şərtləri yoxdur.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi

Qrup 24 may 2018-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi ilə kənd təsərrüfatı investisiyalarının maliyyələşdirilməsi haqqında müqavilə imzalamışdır. Bu proqram çərçivəsində Qrupa illik faiz dərəcəsi 2.0% olan vəsaitlər ayrılır və Qrup bu vəsaitlərdən müəyyən meyarlara cavab verən borcalanlara faiz dərəcəsi 7.0%-dən artıq olmayan kreditlər verir. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Qrupun agentliyə ödəməli olduğu məbləğ 7,128 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 9,509 min AZN) təşkil etmişdir. Bu məbləğin ödəniş müddəti isə 2028-ci ilin sentyabr ayına qədərdir. Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinə olan borcla bağlı Qrupun yerinə yetirməli olduğu xüsusi maliyyə şərtləri yoxdur.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı

2019-cu il ərzində Bank, Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin 28 fevral 2019-cu il tarixli, “Azərbaycan Respublikasında fiziki şəxslərin problemlə kreditlərinin həlli ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Fərmanına əsasən ARMB-dən illik 0.1% faiz dərəcəsi ilə 3,440 min AZN kredit götürmüşdür. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bu borcun balans dəyəri 1,058 min AZN təşkil etmişdir (31 dekabr 2022-ci il 2,043 min AZN).

Azərbaycan Respublikası Sahibkarlığın İnkişafı Fondundan, Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fondundan və Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi yanında Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyindən alınan müddətli borc alınmış vəsaitlərin diskont dərəcəsini hesablayarkən Qrup bu öhdəlikləri digər kommersiya kreditləri bazarından ayrı nəzərdən keçirir, belə ki, bu kreditlər Azərbaycandakı bütün banklara eyni şərtlər, məqsədlər, müddətlərlə verilmiş və eyni risk dərəcəsinə malikdir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə, borc alınmış vəsaitlərə daxil olan hesablanmış faiz xərcləri 1,380 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 1,208 min AZN) təşkil etmişdir.

Subordinasiya borcları

31 dekabr 2023-cü il tarixinə ABŞ dolları ilə ifadə olunan subordinasiya borcları 2024-cü ilin sentyabr ayına kimi ödənilməli olan, əlaqəli tərəflərin yerləşdirdiyi 6,062 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 6,062 min AZN) məbləğində illik 7.5% orta faiz dərəcəli (31 dekabr 2022-ci il: illik 7.5%) depozitlərdən ibarət olmuşdur. Bank müflisləşdiyi təqdirdə, subordinasiya borcları Qrupun bütün digər öhdəlikləri tam həcmdə ödənildikdən sonra ödəniləcəkdir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə subordinasiya borclarına daxil olan hesablanmış faiz xərcləri 112 min AZN (31 dekabr 2022-ci il: 112 min AZN) təşkil etmişdir.

Öhdəliklərin hərəkətinin maliyyələşdirmə fəaliyyətindən yaranan pul vəsaitlərinin hərəkətinə uyğunlaşdırılması

	Borc alınmış vəsaitlər	Öhdəliklər Subordinasiya borcları	Cəmi
1 yanvar 2023-cü il tarixinə qalıq	164,189	6,062	170,251
Maliyyələşdirmə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı dəyişikliklər			
Borc alınmış vəsaitlər üzrə daxilolmalar	128,019	-	128,019
Borc alınmış vəsaitlərin qaytarılması	(89,699)	-	(89,699)
Maliyyələşdirmə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı cəmi dəyişikliklər	202,509	6,062	208,571
Digər dəyişikliklər			
Faiz xərci	4,675	446	5,121
Ödənilmiş faiz	(4,503)	(446)	(4,949)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	202,681	6,062	208,743

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Borc alınmış vəsaitlər	Öhdəliklər Subordinasiya borcları	Cəmi
1 yanvar 2022-ci il tarixinə qalıq	146,816	6,062	152,878
Maliyyələşdirmə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı dəyişikliklər			
Borc alınmış vəsaitlər üzrə daxilolmalar	89,398	-	89,398
Borc alınmış vəsaitlərin qaytarılması	(72,280)	-	(72,280)
Maliyyələşdirmə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı cəmi dəyişikliklər	163,934	6,062	169,996
Digər dəyişikliklər			
Faiz xərci	4,193	446	4,639
Ödənilmiş faiz	(3,938)	(446)	(4,384)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	164,189	6,062	170,251

21. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Digər əməliyyatlar üzrə hesablaşma	10,036	8,314
İşçilərə ödəniləcək vəsaitlər	4,112	3,395
Digər kreditorlar	1,561	3,639
Məhdudlaşdırılmış depozit	282	282
Digər	40	26
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	16,031	15,656
Zəmanət məktubları üzrə ehtiyat	4,526	2,299
Ödəniləcək mənfəət vergisindən başqa digər vergilər	2,736	1,599
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi	68	3,989
Cəmi digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri	7,330	7,887
Cəmi digər öhdəliklər	23,361	23,543

22. NİZAMNAMƏ KAPİTALI VƏ EHTİYATLAR

Buraxılmış kapital

31 dekabr 2023-cü il tarixinə təsdiq edilmiş, emissiya edilmiş və dövriyyədə olan nizamnamə kapitalı 4,992,611 (31 dekabr 2022-ci il: 4,992,611) adi səhmdən ibarətdir. Hər bir səhmin nominal dəyəri 20,44 AZN təşkil edir.

Adi səhmdarların vaxtaşırı elan edilən dividendləri almaq və Qrupun illik və ümumi yığıncaqlarında hər bir səhmə görə bir səs vermək hüququ vardır.

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə nizamnamə kapitalına 747 min AZN düzəliş daxil edilmişdir. Bu düzəliş 1993-cü ildən 1997-ci ilin sonunadək Azərbaycan Respublikasında baş vermiş hiperinflasiya səbəbindən nizamnamə kapitalının təkrar təqdim edilməsi ilə bağlıdır.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Binalar üçün yenidən qiymətləndirmə üzrə əlavə vəsaitlər

Binalar üçün yenidən qiymətləndirmə üzrə əlavə vəsaitlər aktivlərin tanınmasının dayandırılması və ya dəyərsizləşməsinə qədər binaların yenidən qiymətləndirilmiş ümumi müsbət dəyərini ehtiva edir.

Dividendlər

2023-cü il ərzində Qrup tərəfindən 10,000 min AZN dəyərində dividend elan edilmiş və ödənilmişdir (2022-ci il: sıfır).

Səhm üzrə mənfəət

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Adi səhmdarlara aid edilən xalis mənfəət (AZN'000)	6,212	6,662
31 dekabr tarixində başa çatmış il üzrə adi səhmlərin orta çəkili sayı (min səhm)	4,993	4,993
Səhm üzrə əsas və azaldılmış mənfəət (hər səhm üzrə AZN ilə)	<u>1.24</u>	<u>1.33</u>

23. SEQMENT ÜZRƏ TƏHLİL

Qrupun strateji struktur vahidi olan və hesabatı verilən aşağıda göstərilən iki seqmenti var. Strateji struktur vahidləri fərqli məhsullar və xidmətlər təklif edir və ayrı-ayrılıqda idarə olunur, belə ki, onlar müxtəlif texnologiya və marketinq strategiyaları tələb edir. Hər strateji struktur vahidində əsas əməliyyat qərarlarını verən funksiya daxili rəhbərlik hesabatlarını ən azı rüblük əsasla nəzərdən keçirir. Hesabat verilən seqmentlərin hər birində əməliyyatların icmalı aşağıda təqdim olunur:

- pərakəndə bankçılıq – bura pərakəndə müştərilərin kreditləri, depozitləri və onlarla digər əməliyyatlar daxildir;
- korporativ bankçılıq – bura korporativ müştərilərin kreditləri, depozitləri və onlarla digər əməliyyatlar daxildir.

Hər seqment üzrə fəaliyyət nəticələri haqqında məlumat aşağıda təqdim olunur. Fəaliyyət nəticələri qanunvericiliklə tələb olunan maliyyə məlumatına əsaslanan və baş icraçı direktor tərəfindən yoxlanılan daxili rəhbərlik hesabatlarında göstəriləni kimi seqment üzrə mənfəət vergisindən əvvəlki mənfəətə əsaslanır. Seqment üzrə mənfəət fəaliyyət nəticələrinin qiymətləndirilməsi üçün istifadə edilir, belə ki, rəhbərlik hesab edir ki, bu məlumat bu sahələrdə fəaliyyət göstərən digər seqmentlərlə müqayisədə müəyyən seqmentlərin nəticələrinin qiymətləndirilməsi üçün ən sabit məlumatdır.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aktiv və öhdəliklərin seqment üzrə təhlili aşağıda təqdim olunur:

	31 dekabr 2023-cü il (audit olunmamış)	31 dekabr 2022-ci il (audit olunmamış)
AKTİVLƏR		
Korporativ bankçılıq	600,861	545,119
Pərəkəndə bankçılıq	455,820	336,058
Digər	74,083	67,869
Rəhbərlik hesabatında göstərilən cəmi məbləğ	1,130,764	949,046
MHBS-yə əsasən düzəliş edilmiş cəmi məbləğ	(12,581)	(8,460)
MHBS-yə əsasən cəmi məbləğ	1,118,183	940,586
ÖHDƏLİKLƏR		
Korporativ bankçılıq	522,458	483,480
Pərəkəndə bankçılıq	473,444	332,583
Digər	25,963	27,368
Rəhbərlik hesabatında göstərilən cəmi məbləğ	1,021,865	843,431
MHBS-yə əsasən düzəliş edilmiş cəmi məbləğ	(6,480)	(9,431)
MHBS-yə əsasən cəmi məbləğ	1,015,385	834,000

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə hesabat verilən əsas seqmentlər üzrə məlumat:

	Pərakəndə bankçılıq (audit olunmamış)	Korporativ bankçılıq (audit olunmamış)	Həç bir seqmentə aid edilməmiş (audit olunmamış)	Rəhbərlik hesabatında göstərilən cəmi məbləğ (audit olunmamış)	MHBS-yə əsasən düzəliş edilmiş cəmi məbləğ	MHBS-yə əsasən cəmi məbləğ (audit olunmamış)
Effektiv faiz metodundan istifadə etməklə						
hesablanmış faiz gəliri	64,216	26,957	-	91,173	1,531	92,704
Haqq və komissiya gəliri	30,221	16,312	-	46,533	(7,722)	38,811
Xarici valyutada alqı-satqı üzrə xalis mənfəət	2,357	1,272	-	3,629	-	3,629
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis zərər	(4)	(2)	-	(6)	-	(6)
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin						
kredit zərərlərinin tutulması	(70)	(52)	-	(122)	-	(122)
Digər əməliyyat gəliri	-	-	2,078	2,078	-	2,078
Gəlirlər	96,720	44,487	2,078	143,285	(6,191)	137,094
Faiz xərci	(20,119)	(9,792)	-	(29,911)	(361)	(30,272)
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ehtimal olunan						
kredit zərərlərinin tutulması	(2,354)	(1,271)	-	(3,625)	(4,060)	(7,685)
İnvestisiya qiymətli kağızları üzrə ehtimal olunan						
kredit zərərlərinin (tutulması)/bərpa		(4)	-	(4)	284	280
Haqq və komissiya xərci	(24,834)	(15,651)	-	(40,485)	(757)	(41,242)
Satış üçün saxlanılan aktivlərdə dəyərsizləşmə üzrə						
bərpa/(zərər)	-	-	786	786	855	1,641
Digər aktiv və öhdəliklərdə dəyərsizləşmə üzrə bərpa	-	-	(393)	(393)	(2,227)	(2,620)
İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	(18,977)	(10,243)	-	(29,220)	-	(29,220)
Ümumi və inzibati xərclər	(12,501)	(6,748)	-	(19,249)	2,014	(17,235)
Seqment üzrə nəticə	17,935	778	1,380	21,184	(10,443)	10,741
Mənfəət vergisi xərci	-	-	(5,469)	(5,469)	940	(4,529)
Vergilərdən sonra xalis mənfəət						6,212

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə hesabat verilən əsas seqmentlər üzrə məlumat:

	Pərakəndə bankçılıq (audit olunmamış)	Korporativ bankçılıq (audit olunmamış)	Həç bir seqmentə aid edilməmiş (audit olunmamış)	Rəhbərlik hesabatında göstərilən cəmi məbləğ (audit olunmamış)	MHBS-yə əsasən düzəliş edilmiş cəmi məbləğ	MHBS-yə əsasən cəmi məbləğ (audit olunmamış)
Effektiv faiz metodundan istifadə etməklə hesablanmış faiz gəliri	46,933	21,328	-	68,261	2,076	70,337
Haqq və komissiya gəliri	23,818	17,617	-	41,435	(5,037)	36,398
Xarici valyutada alqı-satqı üzrə xalis mənfəət	2,915	3,379	-	6,294	-	6,294
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis mənfəət	(14)	(16)	-	(30)	-	(30)
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin tutulması	(11)	(8)	-	(19)	(65)	(84)
Digər əməliyyat gəliri	-	-	987	987	1,138	2,125
Gəlirlər	73,641	42,300	987	116,928	(1,888)	115,040
Faiz xərci	(13,358)	(6,387)	-	(19,745)	(473)	(20,218)
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin tutulması	(7,247)	(5,361)	-	(12,608)	6,501	(6,107)
İnvestisiya qiymətli kağızları üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin (tutulması)/bərpaı	-	-	-	-	(249)	(249)
Haqq və komissiya xərci	(19,229)	(17,202)	-	(36,431)	(1,570)	(38,001)
Satış üçün saxlanılan aktivlərdə dəyərsizləşmə üzrə gəlir	-	-	36	36	(1,557)	(1,521)
Digər aktiv və öhdəliklərdə dəyərsizləşmə üzrə zərər	34	25	-	59	2,284	2,343
İşçi heyəti ilə bağlı xərclər	(14,014)	(10,366)	-	(24,380)	(30)	(24,410)
Ümumi və inzibati xərclər	(9,062)	(6,703)	-	(15,765)	898	(14,867)
Seqment üzrə nəticə	10,765	(3,694)	1,023	8,094	3,916	12,010
Mənfəət vergisi xərci	-	-	(5,882)	(5,882)	534	(5,348)
Vergilərdən sonra xalis mənfəət						6,662

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

24. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ, KORPORATİV İDARƏÇİLİK VƏ DAXİLİ NƏZARƏT

Risklərin idarə edilməsi bank işinin əsasını təşkil edir və Qrup əməliyyatlarının əsas elementidir. Qrupun üzləşdiyi əsas risklər bazar riski, kredit riski və likvidlik riski ilə bağlıdır.

Korporativ idarəçilik sistemi

Qrup Azərbaycan Respublikasının qanunları əsasında açıq səhmdar cəmiyyəti kimi təsis olunmuşdur. Qrupun ali idarəedici orqanı illik və ya fəvqəladə iclasları çağırılan Səhmdarların Ümumi Yığıncağıdır. Səhmdarların Ümumi Yığıncağı Qrupun əməliyyatları barədə strateji qərarlar verir.

Səhmdarların Ümumi Yığıncağı Müşahidə Şurasını seçir. Müşahidə Şurası Qrupun əməliyyatlarına ümumi rəhbərlik səlahiyyətlərinə malikdir.

Azərbaycan qanunvericiliyi və Qrupun nizamnaməsi müstəsna olaraq, Səhmdarların Ümumi Yığıncağı və Müşahidə Şurası tərəfindən təsdiq olunan qərarlar siyahısını müəyyən edir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Müşahidə Şurasına aşağıdakı şəxslər daxildir:

- Zakir Nuriyev – Müşahidə Şurasının sədri;
- Rauf Əliyev – Müşahidə Şurasının üzvü;
- Aslan Xasıyev – Müşahidə Şurasının üzvü.

Qrupun ümumi fəaliyyəti Qrupun kollektiv icraedici orqanı tərəfindən idarə olunur. Səhmdarların Ümumi Yığıncağı İdarə Heyətini seçir. Qrupun icraedici orqanı Səhmdarların Ümumi Yığıncağının və Qrupun Müşahidə Şurasının verdiyi qərarların icrasına görə məsuliyyət daşıyır. Qrupun icraedici orqanı Qrupun Müşahidə Şurasına və Səhmdarların Ümumi Yığıncağına hesabat verir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə İdarə Heyətinə aşağıdakı şəxslər daxildir:

- Aydın Hüseynov – İdarə Heyətinin sədri;
- Orxan Gültəkin – İdarə Heyətinin sədrinin birinci müavini;
- Samir Rzayev – Baş maliyyə direktoru (CFO), İdarə Heyətinin üzvü;
- Ramil Nəsimov – Baş texniki direktor (CTO), İdarə Heyətinin üzvü;
- Natiq Novruzov – Baş risk direktoru (CRO), İdarə Heyətinin üzvü.

Daxili nəzarət siyasəti və prosedurları

Müşahidə Şurası və İdarə Heyəti Qrupda əməliyyatların həcminə və xarakterinə uyğun olan daxili nəzarət sistemlərinin işlənilib hazırlanması, icrası və saxlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Daxili nəzarət sistemlərinin məqsədi aşağıdakıları təmin etməkdir:

- Risklərin düzgün və hərtərəfli qiymətləndirilməsi və idarə olunması;
- Düzgün biznes, mühasibatlıq və maliyyə hesabatı funksiyaları, o cümlədən əməliyyatların düzgün təsdiqi, emalı və qeydə alınması;
- Mühasibatlıq qeydlərinin, rəhbərlik məlumatının, normativ hesabatların tamlığı, dəqiqliyi və vaxtında hazırlanması;
- İT sistemlərinin etibarlılığı, məlumatlar və sistemlərin bütövlüyü və mühafizəsi;
- Saxtakar və ya qeyri-qanuni hərəkətlərin, o cümlədən aktivlərin mənimsənilməsinin aradan qaldırılması;
- Qanun və qaydaların tələblərinə uyğunluq.

Rəhbərlik risklərin aşkarlanması və qiymətləndirilməsi, nəzarət sistemlərinin yaradılması və onların səmərəliliyinin yoxlanılmasına görə məsuliyyət daşıyır. Rəhbərlik Qrupun daxili nəzarət sistemlərinin səmərəliliyinə nəzarət edir və mütəmadi olaraq əlavə nəzarət sistemləri tətbiq edir, yaxud zəruri hesab olunduqda, mövcud nəzarət sistemlərinə düzəlişlər edir.

Qrup, səmərəli əməliyyatları və müvafiq hüquqi və normativ tələblərlə uyğunluğu, o cümlədən aşağıdakıları təmin etmək məqsədilə standartlar, siyasətlər və prosedurlar sistemi işləyib hazırlanmışdır:

- vəzifələrin düzgün bölünməsi, o cümlədən əməliyyatların müstəqil təsdiqi tələbləri;
- əməliyyatların qeydə alınması, üzləşdirilməsi və onlara nəzarət tələbləri;
- normativ və digər hüquqi tələblərə uyğunluq;
- nəzarət sistemləri və prosedurların sənədləşdirilməsi;
- qarşıya çıxan əməliyyat risklərinin mütəmadi qiymətləndirilməsi, müəyyən edilmiş riskləri aradan qaldırmaq üçün nəzarət sistemləri və prosedurlarının adekvatlıq tələbləri;
- əməliyyat zərərləri üzrə hesabat tələbləri və təklif olunan bərpa planı;
- şərtlik planlarının işlənilib hazırlanması;
- təlim və peşəkar inkişaf;
- etika və biznes standartları; və
- risklərin azaldılması, o cümlədən səmərəli olduqda, sığorta.

Ölçüsündən və mürəkkəbliyindən asılı olaraq, əməliyyatların təsdiqi üçün tələblər iyerarxiyası mövcuddur. Əməliyyatların böyük bir hissəsi avtomatlaşdırılmışdır və Qrup avtomatlaşdırılmış nəzarət sistemindən istifadə edir.

Qrupun daxili nəzarət sistemi aşağıdakı şəxslərdən ibarətdir:

- Müşahidə Şurası və onun komitələri;
- Baş icraedici direktor və İdarə Heyəti;
- Baş mühasib;
- Risklərin idarə edilməsi funksiyası;
- Təhlükəsizlik funksiyası, o cümlədən İT təhlükəsizlik;
- İnsan resursları funksiyası;
- Daxili audit xidməti;
- Müəyyən edilmiş standartlar, siyasətlər və prosedurlara uyğunluq üzrə məsul olan digər əməkdaşlar, bölmə və funksiyalar, o cümlədən:

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

- Filialların və biznes bölmələrinin rəhbərləri;
- Biznes proseslərinin menecerləri;
- Çirkli pulların yuyulmasına qarşı tələblərə uyğunluq üzrə məsul bölmə;
- Hüquqşünas – hüquqi və normativ tələblərə uyğunluq üzrə məsul olan əməkdaş;
- Nəzarət öhdəliklərinə malik digər əməkdaşlar.

Daxili Audit Funksiyasının əsas vəzifələrinə daxildir:

- Bütövlükdə daxili nəzarət sisteminin auditi və səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi, əsas rəhbərlik strukturlarının qərarlarının icrası;
- Bank risklərinin və kredit təşkilatında daxili sənədlərlə tənzimlənən risklərin idarə edilməsi prosedurlarının qiymətləndirilmə metodologiyasının səmərəliliyinin auditi (bank əməliyyatları və tranzaksiyaları üçün, bank risklərinin idarə olunması metodları, proqramlar, qaydalar və prosedurlar);
- Avtomatlaşdırılmış informasiya sistemləri üzərindən daxili nəzarət sisteminin etibarlılığının auditi;
- Mühasibatlıq və hesabat funksiyasının ədalətliliyi, tamlığı və vaxtında icrasının, maliyyə məlumatının toplanması və təqdim olunmasının etibarlılığının (o cümlədən, etibarlılığı, tamlığı və obyektivliyi) auditi və sınaqdan keçirilməsi;
- Kredit təşkilatının əmlakının təhlükəsiz saxlanmasına tətbiq oluna bilən üsulların auditi;
- İqtisadi əsaslılığın, əməliyyatların və digər sövdələşmələrin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi;
- Daxili nəzarət prosesləri və prosedurlarının auditi;
- Risk Departamentinin auditi.

Qrupun standartlarına uyğunluq Daxili Audit Funksiyası tərəfindən həyata keçirilən mütəmadi yoxlamalar proqramı ilə dəstəklənir. Daxili Audit funksiyası rəhbərlikdən ayrılır və birbaşa Audit Komitəsinə və Müşahidə Şurasına hesabat verir. Daxili Audit yoxlamalarının nəticələri müvafiq biznes prosesi menecerləri ilə müzakirə olunur, yekunlar isə Audit Komitəsinə və Müşahidə Şurasına və Qrupun yuxarı səviyyəli rəhbərliyinə təqdim olunur.

Rəhbərlik hesab edir ki, Qrup risklərin idarə edilməsi və daxili nəzarət sistemləri, o cümlədən Daxili audit funksiyası ilə bağlı ARMB-nin tələblərinə cavab verir və risklərin idarə edilməsi və daxili nəzarət sistemləri əməliyyatların həcmi, xarakteri və mürəkkəbliyinə müvafiqdir.

Risklərin idarə edilməsi siyasəti və prosedurları

Risklərin idarə edilməsi bank işinin əsasını təşkil edir və Qrup əməliyyatlarının əsas elementidir. Qrupun üzləşdiyi əsas risklər bazar riski, kredit riski, likvidlik riski və əməliyyat, hüquqi və nüfuz riskləri ilə bağlıdır.

Risklərin idarə edilməsi siyasətləri Qrupun qarşılaşdığı riskləri müəyyən, təhlil və idarə etmək, müvafiq risk məhdudiyətləri və nəzarətini təşkil etmək, davamlı olaraq riskin səviyyəsinə nəzarət etmək və məhdudiyətlərə əməl etmək məqsədi daşıyır. Risklərin idarə edilməsi siyasətləri və prosedurları bazar şərtlərində, təklif edilən məhsul və xidmətlərdə, inkişaf etməkdə olan ən yaxşı təcrübədə baş verən dəyişiklikləri əks etdirmək üçün mütəmadi olaraq nəzərdən keçirilir.

Müşahidə Şurası risklərin idarə edilməsi çərçivəsində nəzarətə, əsas risklərin idarə edilməsinə nəzarətə, risklərin idarə edilməsi siyasətlərinə, o cümlədən, böyük xərclərin əhəmiyyətli dərəcədə təsdiqinə görə məsuliyyət daşıyır.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

İdarə Heyəti risklərin azaldılması üzrə tədbirlərin monitorinqi və həyata keçirilməsinə, Qrupun yaradılmış risk parametrləri daxilində əməliyyatların keçirilməsində əminliyin təmin edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Risk Departamentinin Sədri bütövlükdə risklərin idarə edilməsi və funksiyalara əməl olunması, maliyyə və qeyri-maliyyə risklərinin müəyyənləşdirilməsi, ölçülməsi, idarə edilməsi və hesabatın verilməsi üçün ümumi prinsip və metodların həyata keçirilməsinə əmin olmağa görə məsuliyyət daşıyır. O, birbaşa İdarə Heyətinin Sədrinin Müavininə hesabat verir.

Qrupun İdarə Heyəti Qrupun ARMB-nin müəyyən etdiyi risk hədlərinə və kapital adekvatlığı əmsallarına riayət etməsinə nəzarət üçün məsuliyyət daşıyır. Qrupun risklərin idarə edilməsi prosedurlarının effektivliyinə və onların ardıcıl tətbiqinə nəzarət məqsədilə, Qrupun İdarə Heyəti dövrü əsaslarla Daxili Audit Funksiyasının və Risk Departamentinin hazırladığı hesabatları əldə edir, bu hesabatların məzmununu müzakirə edir və təklif edilən təshihedici tədbirləri nəzərdən keçirir.

Həm portfel, həm əməliyyat səviyyəsindəki kredit, bazar və likvidlik risklərinin idarə edilməsi və nəzarəti Kredit Komitəsi və Aktivlərin və Öhdəliklərin İdarə Olunması Komitəsi (AÖİK) vasitəsilə icra olunur.

Həm xarici, həm daxili risk amilləri təşkilatın bütün səviyyələrində və sahələrində müəyyən edilərək idarə olunur və tənzimlənir. Risk amillərinin tam spektrinin və cari risklərin tənzimlənməsi prosedurlarının təminat səviyyəsinin müəyyən edilməsinə xüsusi diqqət yetirilir. Kredit və bazar risklərinin standart təhlili ilə yanaşı, Risk Departamenti əməliyyat şöbələri ilə dövrü görüşləri keçirməklə və onların ixtisas sahələri üzrə ekspert rəylərini əldə etməklə maliyyə və qeyri-maliyyə risklərinin monitorinqini aparır.

Bazar riski

Bazar riski maliyyə alətinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətlərinin bazar qiymətlərində baş verən dəyişikliklər səbəbindən tərəddüd edəcəyi riskdir. Bazar riski valyuta riskindən, faiz dərəcəsi riskindən və digər qiymət risklərindən ibarətdir. Bazar riski bazar qiymətlərində və xarici valyuta məzənnələrində ümumi və spesifik xarakterli dəyişikliklərin və bazar qiymətlərinin dəyişkənlik səviyyəsində dəyişikliklərin təsirinə məruz qalan faiz dərəcələrində və səhm maliyyə alətlərində açıq mövqələrlə əlaqədar yaranır.

Bazar risklərinin idarə edilməsi müəyyən parametrlər çərçivəsində bazar risklərinin idarə edilməsi və tənzimlənməsi və eyni zamanda, gəlirliliyin risklərə nisbətinin optimallaşdırılması məqsədinə xidmət edir.

Bazar riskləri üzrə ümumi səlahiyyət İdarə Heyəti sədrinin rəhbərlik etdiyi AÖİK-ya aiddir. Bazar riski üzrə limitlər AÖİK tərəfindən Risk Departamentinin tövsiyələrinə əsasən təsdiq olunur.

Qrup bazar riskini maliyyə alətləri ilə, faiz dərəcələrin ödəniş müddətləri ilə, valyuta mövqələri ilə və itkilər üzrə limitlərlə münasibətdə açıq mövqe limitlərini təyin etməklə tənzimləyir. Müşahidə Şurası qeyd edilən göstəricilərin mütəmadi monitorinqini və yoxlamalarını aparır.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Faiz dərəcəsi riski

Faiz dərəcəsi riski maliyyə alətinin ədalətli dəyərində və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə bazar faiz dərəcələrində dəyişikliklər nəticəsində dəyişəcəyi riskidir. Qrup, bazar faiz dərəcələrinin səviyyələrində dəyişikliklərin onun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin axını təsirinə məruz qalır. Faiz marjaları bu cür dəyişikliklər nəticəsində yüksələ bilər, lakin eyni zamanda, gəzlənilməyən dəyişikliklər baş verdikdə azala, yaxud itkilərə gətirib çıxara bilər.

Faiz dərəcəsinə fərqi təhlili

Faiz dərəcəsi riski, əsasən, faiz dərəcələri arasında fərqlərə nəzarət etməklə tənzimlənir. Aşağıdakı cədvəldə əsas maliyyə alətləri üzrə faiz dərəcələri arasında fərqlər təqdim olunur:

	1 aydan az	1-3 ay	3-12 ay	1-5 il	5 ildən artıq	Faizsiz	Balans dəyəri
31 dekabr 2023-cü il							
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	138,739	-	-	-	-	61,079	199,818
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	3,003	4,692	6,023	4,315	-	32,892	50,925
İnvestisiya qiymətli kağızları	3,091	9,901	56,150	29,898	-	402	99,442
Müştərilərə verilmiş kreditlər	25,955	62,443	188,703	290,046	131,148	-	698,295
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	-	50,898	50,898
Cəmi maliyyə aktivləri	170,788	77,036	250,876	324,259	131,148	145,271	1,099,378
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Bank depozitləri və qalıqları	-	-	3,740	6,800	-	470	11,010
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	19,921	25,602	298,894	59,185	4,714	359,618	767,934
Subordinasiya borcları	112	-	5,950	-	-	-	6,062
Borc alınmış vəsaitlər	516	47	5,236	61,278	135,604	-	202,681
İcarə öhdəliyi	206	412	1,847	1,594	278	-	4,337
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	-	16,031	16,031
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	20,755	26,061	315,667	128,857	140,596	376,119	1,008,055
Likvidlik boşluğu	150,033	50,975	(64,791)	195,402	(9,448)	(230,848)	91,323

	1 aydan az	1-3 ay	3-12 ay	1-5 il	5 ildən artıq	Faizsiz	Balans dəyəri
31 dekabr 2022-ci il							
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	70,621	-	-	-	-	94,577	165,198
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	1,628	-	8,725	805	-	23,274	34,432
İnvestisiya qiymətli kağızları	6,680	7,665	41,141	37,570	-	642	93,698
Müştərilərə verilmiş kreditlər	16,513	66,938	179,579	212,842	108,754	-	584,626
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	-	46,232	46,232
Cəmi maliyyə aktivləri	95,442	74,603	229,445	251,217	108,754	164,725	924,186

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	1 aydan az	1-3 ay	3-12 ay	1-5 il	5 ildən artıq	Faizsiz	Balans dəyəri
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Bank depozitləri və qalıqları	-	6,800	-	3,740	-	981	11,521
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	46,305	30,564	123,339	33,726	4,654	387,606	626,194
Subordinasiya borcları	112	-	-	5,950	-	-	6,062
Borc alınmış vəsaitlər	486	38	807	55,898	106,960	-	164,189
İcarə öhdəliyi	118	236	1,061	916	160	-	2,491
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	-	15,656	15,656
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	47,021	37,638	125,207	100,230	111,774	404,243	826,113
Likvidlik boşluğu	48,421	36,965	104,238	150,987	(3,020)	(239,518)	98,073

Faiz dərəcələri arasında fərqlər əsasən ödəniş müddəti müvafiq ödəniş tarixində bitən faiz yaradan öhdəliklərin eyni və ya daha aşağı faiz dərəcələrinə malik öhdəliklərlə təkrar maliyyələşdirilməsi vasitəsilə aradan qaldırılır.

Orta effektiv faiz dərəcələri

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə faiz yaradan aktivlər və öhdəliklər üzrə orta effektiv faiz dərəcələri təqdim olunur. Bu faiz dərəcələri gəlirlilik səviyyələrinin həmin aktivlərin və öhdəliklərin ödəniş müddətinə nisbətinin təxminidir.

	2023-cü il			2022-ci il		
	Orta effektiv faiz dərəcəsi, %			Orta effektiv faiz dərəcəsi, %		
	AZN	ABŞ dolları	Avro	AZN	ABŞ dolları	Avro
Faiz yaradan aktivlər						
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	6.92%	0.29%	-	4.14%	0.84%	-
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	1.85%	0.93%	-	1.68%	1.03%	-
İnvestisiya qiymətli kağızları	8.14%	4.47%	-	7.74%	5.77%	1.75%
Müştərilərə verilmiş kreditlər	13.46%	5.18%	4.09%	12.62%	4.62%	4.68%
Faiz yaradan öhdəliklər						
Bank depozitləri və qalıqları	-	3.65%	-	-	3.65%	-
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	9.34%	0.37%	1.51%	9.06%	0.81%	0.36%
Borc alınmış vəsaitlər	2.52%	-	-	2.52%	-	-
İcarə öhdəliyi	8.70%	-	-	8.70%	-	-
Subordinasiya borcları	-	7.50%	-	-	7.50%	-

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Faiz dərəcəsi həssaslığının təhlili

Faiz dərəcələri boşluğunun təhlilinə əsaslanan faiz riskinin idarə edilməsi maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin həssaslığının monitorinqi ilə həyata keçirilir. Xalis mənfəət və ya zərər və kapitalın (vergilər çıxılmaqla) faiz dərəcələrində dəyişikliklərə (qiymətlərin dəyişməsi riski) həssaslığının təhlili aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur. Bu təhlil 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə mövcud olan bütün gəlir əyrilərində və faiz yaradan aktiv və öhdəlik bəndlərində 100 baza nöqtəsi (bn) simmetrik enmə və ya qalxmadan ibarət sadələşdirilmiş ssenariyə əsaslanır:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
100 bn paralel enmə	(1,437)	103
100 bn paralel qalxma	1,437	(103)

Valyuta riski

Qrupun bir neçə xarici valyutada ifadə edilmiş aktivləri və öhdəlikləri vardır.

Valyuta riski maliyyə alətinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin xarici valyutaların məzənnələrindəki dəyişikliklərin nəticəsində təərəddüd etməsi riskidir. Baxmayaraq ki, Qrup öz valyuta riskinin hedcləşdirməsi tədbirlərini görür, MHBS-yə əsasən belə tədbirlər hedcinq əməliyyatları kimi qəbul edilmir.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin xarici valyuta strukturu təqdim olunur:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər valyutalar	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	166,417	28,445	4,314	642	199,818
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	29,342	16,856	4,727	-	50,925
İnvestisiya qiymətli kağızları	42,024	57,418	-	-	99,442
Müştərilərə verilmiş kreditlər	630,179	68,094	22	-	698,295
Digər maliyyə aktivləri	41,423	8,790	160	525	50,898
Cəmi maliyyə aktivləri	909,385	179,603	9,223	1,167	1,099,378
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Bank depozitləri və qalıqları	289	10,721	-	-	11,010
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	599,339	158,687	9,156	752	767,934
Borc alınmış vəsaitlər	202,681	-	-	-	202,681
Subordinasiya borcları	-	6,062	-	-	6,062
İcarə öhdəliyi	4,337	-	-	-	4,337
Digər maliyyə öhdəlikləri	13,336	2,179	451	65	16,031
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	819,982	177,649	9,607	817	1,008,055
Xalis mövqe	89,403	1,954	(384)	350	91,323

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Qrup yuxarıdakı cədvəl əsasında normativ valyuta mövqeyinə əməl etmə məqsədləri üçün hesabat verməli deyil, əvəzində prudensial rəqəmlər əsasında valyuta mövqeyi barədə tənzimləyiciyə hesabat verilir.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin xarici valyuta strukturu təqdim olunur:

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər valyutalar	Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	87,568	69,527	7,848	255	165,198
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	16,956	17,476	-	-	34,432
İnvestisiya qiymətli kağızları	17,854	74,936	908	-	93,698
Müştərilərə verilmiş kreditlər	513,442	70,667	517	-	584,626
Digər maliyyə aktivləri	37,389	8,262	163	418	46,232
Cəmi maliyyə aktivləri	673,209	240,868	9,436	673	924,186
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Bank depozitləri və qalıqları	203	11,155	163	-	11,521
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	397,794	218,644	9,213	543	626,194
Borc alınmış vəsaitlər	164,189	-	-	-	164,189
Subordinasiya borcları	-	6,062	-	-	6,062
İcarə öhdəliyi	2,491	-	-	-	2,491
Digər maliyyə öhdəlikləri	12,364	3,105	73	114	15,656
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	577,041	238,966	9,449	657	826,113
Xalis mövqe	96,168	1,902	(13)	16	98,073

Manatın qeyd edilən valyutalara qarşı 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə zəifləməsi nəticəsində kapital və mənfəət və ya zərər aşağıda göstərilən məbləğlər qədər (azala)/arta bilərdi. Təhlil vergilər çıxılmaqla təqdim olunur və Qrup hesabat dövrünün sonunda mümkün olduqlarını ehtimal etdiyi xarici valyuta məzənnələrinin dəyişikliklərinə əsaslanır. Təhlildə bütün digər parametrlərin, xüsusilə də, faiz dərəcələrinin, dəyişməz qalması fərz olunur.

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
ABŞ dollarının AZN-ə nəzərən 30% bahalaşması	469	456
Avronun AZN-ə nəzərən 30% bahalaşması	(92)	(3)

Manatın qeyd edilən valyutalara qarşı 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə möhkəmlənməsi, bütün digər parametrlərin eyni saxlanılması şərti ilə, həmin valyutalara eyni həcmli, lakin əks istiqamətli təsir edəcəkdə.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Kredit riski

Kredit riski müştəri və ya maliyyə aləti üzrə tərəf müqabili müqavilə üzrə öhdəliklərini yerinə yetirmədiyi təqdirdə Qrupun maliyyə zərərinə uğrayacağı riskidir. Qrupun kredit risklərinin tənzimlənməsi üçün siyasət və prosedurları vardır (həm uçota alınmış maliyyə aktivləri, həm də uçota alınmamış müqavilə öhdəlikləri üçün); o cümlədən, portfel cəmləşmələrinin məhdudlaşdırılması üzrə qaydalar və kredit riskinə fəal surətdə nəzarət edən Kredit Komitəsinin yaradılması barədə qaydalar daxildir. Kredit siyasəti İdarə Heyəti tərəfindən nəzərdən keçirilir və təsdiqlənir.

Kredit siyasəti aşağıdakıları müəyyən edir:

- kredit ərizələrinin baxılması və təsdiqlənməsi prosedurları;
- borcalanların (korporativ və fərdi) kredit qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi metodikası;
- kontragentlərin, emitentlərin və sığorta şirkətlərinin kredit qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi metodikası;
- girovun qiymətləndirilməsi metodikası;
- kreditlərin sənədləşməsinə dair tələblər;
- kreditlərin və digər kredit risklərinin mütəmadi monitorinqi üzrə prosedurlar.

Korporativ kredit ərizələri müvafiq müştəri rəhbərliyi tərəfindən yazılır və sonra korporativ kredit portfeli üzrə məsuliyyət daşıyan Kredit Departamentinə ötürülür. Hesabatların təhlili müştərinin biznes və maliyyə fəaliyyətini nəzərə alan strukturlaşmış təhlilə əsaslanır. Kredit ərizəsi və hesabata müstəqil olaraq Risk Departamenti tərəfindən baxılır və kredit siyasətinin tələblərinə uyğun olması təsdiqi üzrə ikinci rəy verilir. Kredit Komitəsi, Kredit Departamenti və Risk Departamenti tərəfindən təqdim edilmiş kredit ərizələrinə baxır. Fərdi əməliyyatlar, ehtimal olunan Kredit Komitəsinin yekun təsdiqindən və xüsusi risklərdən asılı olaraq həmçinin Hüquq, Mühasibatlıq və Vergi Departamentləri tərəfindən də baxılır.

Qrup davamlı olaraq fərdi kredit risklərinin fəaliyyətinə nəzarət edir və müntəzəm olaraq müştərilərin ödəmə qabiliyyətini yenidən müəyyənləşdirir. Yenidən baxış borcalan tərəfindən təqdim edilmiş və ya Qrup tərəfindən əldə edilmiş müştərinin ən son maliyyə hesabatları və digər məlumatlara əsaslanır. Fərdi Kredit Departamenti tərəfindən fərdi kredit ərizələrinə baxılır. Fərdi müştəri təhlilindən əlavə, kredit portfeli Risk Departamenti tərəfindən kredit konsentrasiyası və bazar risklərinə uyğun olaraq müəyyən edilir.

Fiziki şəxs olan müştəri təhlilindən başqa kredit portfeli kredit konsentrasiyası və bazar riskləri ilə bağlı olaraq Risk Departamenti tərəfindən qiymətləndirilir.

Kredit riskinin maksimal dərəcəsi, bir qayda olaraq, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda maliyyə aktivlərinin qalığı dəyərində və uçota alınmamış müqavilə öhdəliklərinin məbləğlərində əks olunur. Potensial kredit riskinin azaldılması məqsədi ilə aktivlərin və öhdəliklərin mümkün qarşılıqlı əvəzləşdirilməsi effekti əhəmiyyətli xarakter daşımır.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə hesabat tarixinə maliyyə aktivləri ilə bağlı maksimal kredit riski təqdim olunur:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
AKTİVLƏR		
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (nağd pul vəsaitləri istisna olmaqla)	160,395	125,988
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	50,925	34,432
İnvestisiya qiymətli kağızları (kapital qiymətli kağızları istisna olmaqla)	99,040	93,056
Müştərilərə verilmiş kreditlər	698,295	584,626
Digər maliyyə aktivləri	50,898	46,232
Cəmi maksimal kredit riski	1,059,553	884,334

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə girovların təhlili və müştərilərə verilmiş kreditlərlə əlaqədar kredit riskinin konsentrasiyasının təhlili 14 saylı Qeyddə təqdim olunmuşdur.

Hesabat tarixinə tanınmamış müqavilə öhdəliklərindən maksimum kredit riski 26 saylı Qeyddə təqdim olunmuşdur.

Kredit riski – Ehtimal olunan kredit zərərlərindən qaynaqlanan məbləğlər

Dəyərsizləşmənin hesablanması istifadə olunan məlumatlar, fərziyyələr və üsullar

Uçot siyasəti üçün 3 saylı Qeydə baxın.

Kredit riskində əhəmiyyətli artım

İlkin tanınmadan sonra maliyyə aləti üzrə defolt riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını müəyyən edərkən Qrup əlavə xərc və ya səy tələb etməyən əsaslı və dəstəkləyici məlumatı nəzərdən keçirir. Bura kəmiyyət və keyfiyyət məlumatı, Qrupun keçmiş təcrübəsi, kredit qiymətləndirməsinə əsaslanan təhlil və gələcək ödəmə məlumatları daxildir.

Qiymətləndirmənin məqsədi aşağıdakıları müqayisə etməklə kredit riskində əhəmiyyətli artımın baş verib-vermədiyini müəyyən etməkdir:

- hesabat tarixində qalan dövr üçün defolt ehtimalı; və
- kredit riskinə məruz qalan məbləğin ilkin tanınması zamanı müəyyən edilmiş və hazırkı tarixə qalan dövr üçün hesablanmış defolt ehtimalı (vaxtından əvvəl ödənişə dair gözləntilərdə dəyişikliklərə uyğun düzəliş edilməklə).

Qrup kredit riskində əhəmiyyətli artımın olub-olmadığını müəyyən etmək üçün üç meyardan istifadə edir:

- defolt ehtimalında dəyişikliyə əsasən kəmiyyət testi;
- keyfiyyət göstəriciləri; və
- ödəniş tarixindən sonra 30 gün gecikmə.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Kreditlər üzrə risk səviyyələri

Qrup riskə məruz qalan hər məbləği defolt riskinin göstəricisi olan müxtəlif məlumatlara və keçmiş kredit təcrübəsinə əsaslanmaqla kredit riski səviyyəsinə aid edir. Kredit riski səviyyələri defolt riskinin göstəricisi olan kəmiyyət və keyfiyyət amillərindən istifadə etməklə müəyyən edilir. Bu amillər riskə məruz qalan məbləğin təbiətindən və borcalanın növündən asılı olaraq dəyişir.

Defolt ehtimalının müddət strukturunun yaradılması

Kredit riski səviyyələri riskə məruz qalan məbləğlərin defolt ehtimalının müddət strukturunun müəyyən edilməsində başlıca amildir. Qrup kredit riski haqqında ödəniş və defolt məlumatını yurisdiksiya, bölgə, xidmət və borcalanın növü, eləcə də kredit riski dərəcəsinə əsasən toplayır. Bəzi portfəllərdə kredit bürosundan satın alınmış məlumat da istifadə edilir.

Qrup toplanılan məlumatı təhlil etmək üçün statistik modellərdən istifadə edir və kredit riskinə məruz qalmanın qalan dövr üçün defolt ehtimalını və zamanla bunların necə dəyişəcəyinin gözlənildiyini hesablayır.

Kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığının müəyyən edilməsi

Qrup hər hesabat dövründə kredit riskinin ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını qiymətləndirir. Kredit riskində artımın əhəmiyyətli olub-olmadığının müəyyən edilməsi maliyyə alətinin xarakteristikalarından, borcalandan və coğrafi regiondan asılıdır. Əhəmiyyətli sayılan amillər kredit növündən, xüsusilə də müştərinin korporativ və ya fərdi olmasından asılı olaraq dəyişir.

Ümumi göstərici kimi, aşağıdakı hallarda Qrupun kəmiyyət meyarına əsasən konkret kredit riski ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artmış hesab olunur:

- bütün borcalanlar üçün müqavilə üzrə ödənişlər 30 gündən çox gecikdikdə.

Kredit riskinin ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artdığı qənaətinə gəlmək üçün keyfiyyət amillərinə də əsaslanmaq olar. Bu keyfiyyət amillərinin Qrupun mütəmadi aparılan kəmiyyət təhlillərində tam əksini tapmayan kredit riskinin idarə edilməsi prosesləri ilə bağlılığı olur. Bu nəzarət siyahısına düşmüş yerləşdirmələr kimi yüksək risk meyarlarına cavab verən məbləğlərə aiddir. Belə keyfiyyət meyarları mütəxəssis mühakiməsinə, müvafiq tarixi təcrübəyə əsaslanır və aşağıdakı şəkildə açıqlanır:

- kollektiv qiymətləndirilən istehlak və ipoteka kreditləri üçün: Qrup müəyyən bir sektorda əhəmiyyətli enişin baş verdiyini öyrəndikdə və biznesin bağlanacağını və ya sektorda fəaliyyətin əhəmiyyətli dərəcədə azalacağını gözlədikdə.

İlkin tanınma ilə müqayisədə artıq kredit riskində əhəmiyyətli artımın olmadığına dair sübut olarsa, alət üzrə zərər ehtiyatı yenidən 12 aylıq ehtimal olunan kredit zərəri kimi ölçülür. Kredit riskinin artımı üzrə bəzi keyfiyyət göstəriciləri (məsələn, nəzərdən keçirilmiş kredit şərtlərinə əməl etməmək) göstərici özü yox olduqdan sonra artan defolt riski üçün səciyyəvi ola bilər. Belə olduqda Qrup sınaq müddəti təyin edir. Bu müddət ərzində maliyyə aktivləri kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə azalmasına dair müsbət nəticələr göstərməlidir. Sınaq müddətində maliyyə alətlərinin bərpası və 1-ci Mərhələyə keçirilməsi üçün meyarlar aşağıdakılardır:

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

- kredit üzrə bütün ödənişlərin ödəmə qrafikinə uyğun və ya 30 gündən çox gecikməməklə edilməsi;
- əvvəllər gecikmə statusundan başqa məlumata əsasən 2-ci Mərhələyə təsnif edilmiş və kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artmasına dair heç bir sübut qalmayan bütün kreditlər.

Maliyyə alətlərinin bərpası və 2-ci Mərhələyə keçməsi üçün sınaq meyarları aşağıdakılardır:

- kreditin 3-cü Mərhələyə təsnif edilməsindən sonra 6 aylıq bərpa müddətinin keçməsi, yəni hesabat tarixindən əvvəlki son 6 ay ərzində yenidən strukturlaşdırma və ya 90 gündən çox gecikmənin olmaması (3-cü Mərhələdən 2-ci Mərhələyə keçid).

Qrup kredit riskində əhəmiyyətli artımları müəyyən etmək üçün istifadə etdiyi meyarların effektivliyini müntəzəm yoxlayaraq:

- meyarların məbləğ üzrə defolt baş verməzdən əvvəl kredit riskində əhəmiyyətli artımı müəyyən edə bildiyini;
- kredit riskində əhəmiyyətli artımın müəyyən edilməsi ilə defoltun yaranması arasında ortalama müddətin ağılabatan olduğunu;
- riskə məruz qalan məbləğin ümumən 12 aylıq ehtimal olunan kredit zərərinin ölçməsindən kredit üzrə dəyərsizləşməyə birbaşa keçmədiyini; və
- 12 aylıq ehtimal olunan kredit zərərləri (1-ci Mərhələ) ilə bütün müddət üçün ehtimal olunan kredit zərərləri (2-ci Mərhələ) arasında keçid nəticəsində gözlənilməz qeyri-sabitliyin olmadığını təsdiq edir.

Defoltun açıqlaması

Qrup aşağıdakı hallarda maliyyə aktivini defolta uğramış sayır:

- borcalanın Qrupa olan kredit öhdəliklərini, Qrup qiymətli kağızı satmaq kimi tədbirlərə əl atmadan (əgər varsa), tam ödəməsi gözlənilmədikdə;
- borcalan Qrup qarşısında hər hansı əhəmiyyətli kredit öhdəliyini 90 gündən çox gecikdirdikdə. Müştəri məsləhət görülən limiti keçdikdə və ya cari ödənilməli məbləğdən daha kiçik limit məsləhət görüldükdə overdraftlar gecikmə sayılır; və ya
- borcalanın kredit öhdəliklərini ödəmək qabiliyyəti olmadığına görə müflisləşməsi nəticəsində borcalanın aktivini restrukturlaşdıracağı labüd olduqda.

Borcalanın defoltda olub-olmadığını qiymətləndirərkən Qrupun nəzərə aldığı göstəricilər:

- keyfiyyət – məsələn, müqavilə şərtlərinin pozulması;
- kəmiyyət – məsələn, gecikmə statusu və eyni borcalanın başqa öhdəlik üzrə Qrupa ödəniş etməməsi; və
- müəssisə daxilində hazırlanmış və kənar mənbələrdən alınmış məlumat.

Maliyyə alətinin defoltda olub-olmadığını qiymətləndirmək üçün məlumatlar və onların əhəmiyyəti şəraitdəki dəyişiklikləri əks etdirməsi üçün vaxtaşırı dəyişə bilər.

Gələcəyəönümlü məlumatın tətbiqi

Qrup gələcəyəönümlü məlumatlardan həm alətin ilkin tanınmasından sonra kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığını qiymətləndirərkən, həm də ehtimal olunan kredit zərərinin ölçərkən istifadə edir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Qrup bir iqtisadi ssenari hazırlayır: əsas ssenari. Əsas ssenari Qrupun strateji planlama və büdcənin hazırlanması kimi digər məqsədlərlə istifadə etdiyi məlumatla uyğunlaşdırılır. Defolt haqqında tarixi məlumat bank sistemində cəmi fərdi kreditlər üzrə gecikmə payı haqqında ARMB-nin statistikasına əsaslanır. Makroiqtisadi məlumatın təsiri ən azı illik əsasla qiymətləndirilməlidir.

Qrup tarixi məlumatın təhlilindən istifadə edərək bütün kredit portfelində (qiymətli kağızlar portfeli, maliyyə təşkilatları üçün tələblər daxil olmaqla) kredit riski və kredit zərərlərinin əsas amillərini müəyyən etmiş və sənədləşdirmiş, makroiqtisadi parametrlər və kredit riskləri və zərərləri arasında münasibəti qiymətləndirmişdir.

Əsas amil real ÜDM-in artımı üzrə proqnozdur. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə istifadə olunan iqtisadi ssenarilərə 31 dekabr 2023-cü ildən 2027-ci ilədək Azərbaycan Respublikası üçün aşağıdakı əsas göstəricilər daxil edilmişdir.

	2023-cü il	2024-cü il	2025-ci il	2026-cı il	2027-ci il
Real ÜDM artımı	1.70%	1.70%	1.70%	1.70%	1.70%

Əsas göstərici və müxtəlif maliyyə aktivləri portfellerinin defolt və zərər dərəcələri arasında əlaqələr son 14 il ərzində yığılan tarixi məlumatın təhlili əsasında proqnozlaşdırılmışdır.

Makroiqtisadi modeli qurarkən Bank defolt haqqında kənar statistikadan (NPL) istifadə edir, belə ki, defolta dair yetərli daxili statistika yoxdur.

Modifikasiya edilmiş aktivlər

Kredit müqaviləsinin şərtləri bazar şəraitinin dəyişməsi, müştərilərin saxlanılması və müştərinin kredit qabiliyyətliliyinin cari və ya mümkün pisləşməsi ilə bağlı olmayan digər amillər daxil olmaqla, bir sıra səbəblərdən dəyişdirilə bilər. 3 sayılı Qeyddə təsvir edilən uçot siyasətinə əsasən şərtləri dəyişdirilmiş mövcud kreditin tanınması dayandırılma və şərtləri yenidən razılaşıdırılaraq ədalətli dəyərdə yenidən tanınma bilər.

Maliyyə aktivinin şərtləri modifikasiya edildikdə və modifikasiya tanınmanın dayandırılması ilə nəticələnmədikdə aktivin kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artıb-artmadığı aşağıdakıların müqayisəsini əks etdirir:

- modifikasiya şərtlərinə əsasən hesabat tarixində aktivin qalan bütün dövr üçün defolt ehtimalı;
- ilkin tanınma zamanı olan məlumat və ilkin müqavilə şərtlərinə əsasən aktivin qalan bütün dövr üçün defolt ehtimalı.

Modifikasiya tanınmanın dayandırılması ilə nəticələndikdə yeni kredit tanınır və 1-ci Mərhələyə təsnif edilir (həmin zaman kredit üzrə dəyərsizləşmədiyi ehtimal edilir).

Qrup borcların qaytarılması fürsətlərini maksimum artırmaq və defolt riskini minimuma endirmək üçün müştərilərə verilmiş kreditlərin şərtlərini maliyyə çətinlikləri kimi yenidən razılaşıdırır (praktikada “kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsi” adlandırılır). Qrupun kredit şərtlərinin nəzərdən keçirilməsi siyasətinə əsasən, kredit şərtləri hər bir müştəri üçün fərdi qaydada o halda nəzərdən keçirilir ki, borcalan öz borcu üzrə hal-hazırda defoltdadır və ya defolt riski yüksəkdir, borcalanın öz borcunu ilkin müqavilə şərtləri əsasında ödəməsi üçün bütün məqsədəuyğun səylərindən istifadə etməsi barədə sübutlar mövcuddur və borcalanın nəzərdən keçirilmiş şərtlərə əməl edə biləcəyi gözlənilir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Yeni şərtlərə adətən ödəniş müddətinin uzadılması, faiz ödənişlərinin zamanlamasının və faiz dərəcəsinin dəyişməsi daxildir. Həm pərakəndə, həm də korporativ kreditlərin şərtləri nəzərdən keçirilə bilər.

Qrupun kredit şərtlərini yenidən nəzərdən keçirmək siyasətinin bir hissəsi kimi dəyişikliyə uğramış maliyyə aktivləri üçün, DE proqnozu dəyişikliyin Qrupun faiz və əsas məbləği toplamaq qabiliyyətini artırır-artırmadığını və ya bərpa etdiyini və Qrupun kredit şərtlərini nəzərdən keçirmək sahəsində keçmiş təcrübəsini əks etdirir. Bu prosesin bir hissəsi kimi Qrup borcalanın ödəniş fəaliyyətini dəyişdirilmiş müqavilə şərtləri ilə münasibətdə qiymətləndirir və müxtəlif davranış göstəricilərini nəzərə alır.

Bir qayda olaraq kredit şərtlərinin yenidən nəzərdən keçirilməsi kredit riskində əhəmiyyətli artımın keyfiyyət göstəricisidir və kredit şərtlərinin yenidən nəzərdən keçirilməsinə dair gözləntilər riskə məruz qalan məbləğin kredit üzrə dəyərsizləşməsinə dair sübut təşkil edə bilər (3 sayılı Qeydə baxın). Riskə məruz qalan məbləğin kredit üzrə dəyərsizləşmiş/defoltda hesab edilməməsi üçün müştəri müəyyən müddət ərzində davamlı olaraq ödənişləri vaxtında etməli və ya defolt ehtimalı o qədər azalmalıdır ki, zərər üzrə ehtiyat yenidən 12 aylıq ehtimal olunan kredit zərəri miqdarında hesablanın.

Ehtimal olunan kredit zərərlərinin ölçülməsi

Ehtimal olunan kredit zərərinin ölçülməsində əsas amillər aşağıdakı dəyişənlərin müddət strukturudur:

- defolt ehtimalı (DE);
- defolt zamanı yaranan zərər (DZYZ);
- defolt vəziyyətində riskə məruz qalma (DVRMQ).

1-ci Mərhələdə riskə məruz qalma üzrə ehtimal olunan kredit zərəri 12 aylıq defolt ehtimalını defolt zamanı yaranan zərəre (DZYZ) və defolt vəziyyətində riskə məruz qalmaya (DVRMQ) vurmaqla hesablanır. Ömürlük ehtimal olunan kredit zərəri bütün müddət üçün defolt ehtimalını defolt zamanı yaranan zərəre (DZYZ) və defolt vəziyyətində riskə məruz qalmaya (DVRMQ) vurmaqla hesablanır.

Defolt ehtimalını hesablama metodologiyası “Defolt ehtimalının müddət strukturunun yaradılması” başlığı altında müzakirə edilmişdir.

Qrup defolt zamanı yaranan zərər (DZYZ) parametrlərini defoltlu kontraqentlərə qarşı iddialar üzrə bərpa tarixinə əsasən hesablayır. Defolt zamanı yaranan zərər (DZYZ) modellərində iddianın strukturu, iddia üzrə təminat (müəyyən portfeller üçün), hansı iddianın daha əvvəl edildiyi, tərəf müqabilinin fəaliyyət sahəsi və maliyyə aktivinin ayrılmaz tərkib hissəsi olan istənilən təminatın bərpa xərcləri nəzərə alınır. Pərakəndə əmlakla təminat edilmiş kreditlər üçün (müəyyən portfel növləri üçün) LTV əmsalı defolt zamanı yaranan zərərin (DZYZ) müəyyən edilməsi üçün başlıca parametrdir. Defolt zamanı yaranan zərər (DZYZ) qiymətləri müqavilə üzrə əldə olan ilk faiz dərəcəsinə diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinə əsasən hesablanır, belə ki, bu aktiv yaradılarkən mövcud olan effektiv faiz dərəcəsinə ən yaxın dərəcə sayılır.

Defolt vəziyyətində riskə məruz qalma (DVRMQ) defolt zamanı riskli mövqenin ehtimal olunan məbləğini əks etdirir. Qrup defolt vəziyyətində riskə məruz qalmanı (DVRMQ) cari risk məbləği və müqaviləyə əsasən ayrılan və amortizasiyadan yaranan cari məbləgdə mümkün dəyişikliklərə əsasən hesablayır. Maliyyə aktivinin defolt vəziyyətində riskə məruz qalan məbləği (DVRMQ) onun defolt anındakı ümumi qalıq dəyəridir. İcarə öhdəlikləri üçün, defolt vəziyyətində riskə məruz qalan məbləğ (DVRMQ) tarixi müşahidəyə əsasən hesablanan və müqaviləyə əsasən istifadə edilə bilər mümkün gələcək məbləglərdir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Yuxarıda qeyd edildiyi kimi və 1-ci Mərhələ maliyyə aktivləri üzrə maksimum 12 aylıq defolt ehtimalından istifadə etmək şərtilə, Qrup ehtimal olunan kredit zərərinə kredit riskinə məruz qaldığı maksimal müqavilə müddəti ərzində (borcalanın müddəti uzatmaq variantları daxil olmaqla) defolt riskini nəzərə almaqla ölçür (hətta Qrup kredit risklərini idarə etmək məqsədləri ilə daha uzun müddəti nəzərdə tutduqda belə). Maksimal müqavilə müddəti Qrupun avans ödənişini tələb etmək və ya kredit öhdəliyinə xitam vermək hüququ yarandığı tarixədək uzanır.

Parametr kollektiv əsasla modelləşdirilərkən maliyyə alətləri alət növünə əsasən qruplaşdırılır.

Xüsusi qrup daxilində riskli mövqelərin eynicinsli qalmasını təmin etmək üçün qruplaşdırmalar müntəzəm olaraq nəzərdən keçirilir.

Qrupun məhdud tarixi məlumatlara malik olduğu portfellər üçün, daxili mövcud məlumatlara əlavə olaraq kənar müqayisəli məlumatlardan istifadə edilir. Ehtimal olunan kredit zərərinin ölçülməsi üçün kənar müqayisəli məlumatın əhəmiyyətli olduğu portfellər aşağıdakılardır:

31 dekabr 2023-cü il

	Riskə məruz qalan məbləğ	İstifadə olunmuş kənar müqayisəli məlumat	
		Defolt ehtimalı	Defolt zamanı yaranan zərər (DZYZ)
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (nağd pul vəsaitləri istisna olmaqla)	160,395	Moody's defolt araşdırması	S&P bərpa araşdırması
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	50,925	Moody's defolt araşdırması	S&P bərpa araşdırması
İnvestisiya qiymətli kağızları	99,442	Moody's defolt araşdırması	S&P bərpa araşdırması

31 dekabr 2022-ci il

	Riskə məruz qalan məbləğ	İstifadə olunan kənar müqayisəli məlumat	
		Defolt ehtimalı	Defolt zamanı yaranan zərər (DZYZ)
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri (nağd pul vəsaitləri istisna olmaqla)	125,988	Moody's defolt araşdırması	S&P bərpa araşdırması
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	34,432	Moody's defolt araşdırması	S&P bərpa araşdırması
İnvestisiya qiymətli kağızları	93,698	Moody's defolt araşdırması	S&P bərpa araşdırması

Maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi

Aşağıdakı cədvəldə təqdim olunan maliyyə aktivlərinə və maliyyə öhdəliklərinə, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əvəzləşdirilməsindən asılı olmayaraq, əvəzləşdirmə haqqında ümumi razılışma və ya oxşar maliyyə alətlərini əhatə edən oxşar sövdələşmə tətbiq oluna bilər.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2023-cü il

Maliyyə aktivlərinin/maliyyə öhdəliklərinin növləri	Tanınmış maliyyə aktivinin/öhdəliyinin ümumi məbləği	Maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya olunmuş hesabatda tanınan maliyyə aktivlərinin/öhdəliklərinin xalis məbləği	Maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya olunmuş hesabatda əvəzləşdirilməyən əlaqəli məbləğlər		
			Maliyyə alətləri	Girov qoyulmuş pul vəsaitlərinin alınması	Xalis məbləğ
Müştərilərə verilmiş kreditlər	52,441	52,441	-	52,441	-
Cəmi maliyyə aktivləri	52,441	52,441	-	52,441	-
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	52,441	52,441	52,441	-	-
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	52,441	52,441	52,441	-	-

31 dekabr 2022-ci il

Maliyyə aktivlərinin/maliyyə öhdəliklərinin növləri	Tanınmış maliyyə aktivinin/öhdəliyinin ümumi məbləği	Maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya olunmuş hesabatda tanınan maliyyə aktivlərinin/öhdəliklərinin xalis məbləği	Maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya olunmuş hesabatda əvəzləşdirilməyən əlaqəli məbləğlər		
			Maliyyə alətləri	Girov qoyulmuş pul vəsaitlərinin alınması	Xalis məbləğ
Müştərilərə verilmiş kreditlər	39,959	39,959	-	39,959	-
Cəmi maliyyə aktivləri	39,959	39,959	-	39,959	-
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	39,959	39,959	39,959	-	-
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	39,959	39,959	39,959	-	-

Likvidlik riski

Likvidlik riski Qrupun hesablaşması nağd pul və ya digər maliyyə aktivləri ilə aparılan maliyyə öhdəlikləri ilə bağlı öhdəliklərinin yerinə yetirilməsində çətinliklərlə üzləşməsi riskidir. Likvidlik riski aktivlərlə öhdəliklərin ödəniş müddətləri arasında uyğunsuzluq olduqda yaranır. Aktivlərin və öhdəliklərin ödəniş müddətlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunlaşdırılması yaxud tənzimlənən uyğunsuzluğu likvidliyin idarə edilməsində əsas rol oynayır. Tam uyğunluğun təmin edilməsi maliyyə təşkilatları üçün qeyri-adidir, çünki məşğul olduqları əməliyyatlar, adətən, qeyri-müəyyən müddətlərlə və növlərin müxtəlifliyi ilə səciyyələnir. Ödəniş müddətləri arasında fərq (uyğunsuzluq) olduqda, mənfəətlilik səviyyəsi arta bilər, lakin eyni zamanda, itkilərin yaranması riski də artır.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Qrup pul vəsaitlərinin hərəkəti ilə bağlı bütün öhdəliklərin vaxtlı-vaxtında yerinə yetirilməsi üçün zəruri həcmdə vəsaitlərin mövcudluğunu təmin etmək məqsədi ilə likvidliyini idarə edir və tənzimləyir. Likvidlik siyasəti Müşahidə Şurası tərəfindən nəzərdən keçirilir və təsdiqlənir. Qrup digər banklardan alınmış uzun və qısa müddətli kreditlərdən, əsas korporativ və fərdi müştərilərindən qəbul edilmiş depozitlərdən ibarət olan və yüksək likvidli aktivlərin diversifikasiya olunmuş portfeli ilə müşayiət olunan diversifikasiyalı və sabit maliyyələşdirmə bazasını fəal surətdə dəstəkləməyə çalışır ki, gözlənilməyən likvidlik tələbatına operativ və səmərəli qaydada cavab verə bilsin.

Likvidliyin idarə edilməsi siyasəti aşağıdakıları tələb edir:

- əsas valyutalar üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin proqnozlaşdırılması və onlarla əlaqədar tələb olunacaq likvid aktivlərin səviyyəsinin nəzərə alınması;
- maliyyələşdirmə mənbələrinin müxtəlifliyinin təmin edilməsi;
- borcların cəmləşməsinin və profillərinin tənzimlənməsi;
- borcların maliyyələşdirilməsi planlarının tərtib edilməsi;
- pul vəsaitlərinin hərəkətinin kəsilməsinə qarşı bir tədbir kimi yüksək likvidli, asanlıqla satıla bilən aktivlər portfelinin təmin edilməsi;
- fəvqəladə hallarda likvidliyin və maliyyələşdirmənin təmin edilməsi üçün planların hazırlanması;
- likvidlik əmsallarının normativ tələblərə uyğun olub-olmamasının izlənməsi.

Xəzinədarlıq Departamenti Qrupun müxtəlif qurumlarından onların maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin likvidlik göstəriciləri haqqında və proqnozlaşdırılan gələcək əməliyyatlarla və fəaliyyət növləri ilə bağlı digər proqnozlaşdırılan pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında təfərrüatlı məlumatlar alır. Daha sonra, Xəzinədarlıq Departamenti tələb olunan qısamüddətli likvid aktivlərin adekvat portfelinin təmin edilməsi üçün, əsasən, banklara verilmiş kreditlərdən və digər banklararası alətlərdən ibarət olmaqla, bütövlüklə Qrup üçün yetərli likvidliyi təmin etmək məqsədinə xidmət edir.

Xəzinədarlıq Departamenti gündəlik likvidlik mövqeyinin monitorinqini və həm normal, həm ən çətin bazar şəraitlərini əks edən müxtəlif ssenarilərlə mütəmadi likvidlik stress-testlərini aparır. Normal bazar şəraitində likvidlik mövqeyini əks edən likvidlik haqqında hesabatlar rəhbərliyə hər həftə təqdim olunur. Likvidliyin tənzimlənməsi ilə bağlı qərarlar AÖİK tərəfindən qəbul edilir və Xəzinədarlıq Departamenti tərəfindən icra olunur.

Aşağıdakı cədvəllərdə maksimal dərəcədə mümkün olan erkən ödəniş müddətinə əsasən maliyyə öhdəlikləri və kreditlərlə bağlı öhdəliklər üzrə diskontlaşdırılmamış pul vəsaitlərinin hərəkəti təqdim olunur. Cədvəllərdə təqdim edilən cəmi məxaric müqavilələrdə nəzərdə tutulan maliyyə öhdəlikləri və ya öhdəliklər üzrə diskontlaşdırılmamış pul vəsaitlərinin hərəkətidir. Buraxılmış maliyyə zəmanətləri müqavilələrinə gəldikdə isə, zəmanətin maksimal məbləği həmin zəmanətin yerinə yetirilməsinə dair tələb irəli sürə bilən ən erkən dövrə aid edilir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

31 dekabr 2023-cü il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödəniş müddətlərinin təhlili aşağıdakı kimidir:

	Tələb əsasında və 1 aydan az	1-3 ay	3-12 ay	1-5 il	5 ildən artıq	Cəmi ümumi məxaric	Balans dəyəri
Qeyri-törəmə öhdəlikləri							
Bank depozitləri və qalıqları	502	64	3,972	6,866	-	11,404	11,010
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	386,316	30,752	312,191	64,513	5,593	799,365	767,934
Borc alınmış vəsaitlər	1,226	987	6,985	73,191	169,136	251,525	202,681
Subordinasiya borcları	149	74	5,962	-	-	6,185	6,062
İcarə öhdəliyi	181	347	1,352	3,073	65	5,018	4,337
Digər maliyyə öhdəlikləri	16,031	-	-	-	-	16,031	16,031
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	404,405	32,224	330,462	147,643	174,794	1,089,528	1,008,055
Kreditlərlə bağlı öhdəliklər	217,186	-	-	-	-	217,186	217,186

31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödəniş müddətlərinin təhlili aşağıdakı kimidir:

	Tələb əsasında və 1 aydan az	1-3 ay	3-12 ay	1-5 il	5 ildən artıq	Cəmi ümumi məxaric	Balans dəyəri
Qeyri-törəmə öhdəlikləri							
Bank depozitləri və qalıqları	1,012	6,858	84	3,798	-	11,752	11,521
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	443,159	32,818	129,068	36,697	5,727	647,469	626,194
Borc alınmış vəsaitlər	829	724	3,895	70,953	157,347	233,748	164,189
Subordinasiya borcları	149	74	335	6,080	-	6,638	6,062
İcarə öhdəliyi	142	312	1,283	1,248	185	3,170	2,491
Digər maliyyə öhdəlikləri	15,656	-	-	-	-	15,656	15,656
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	460,947	40,786	134,665	118,776	163,259	918,433	826,113
Kreditlərlə bağlı öhdəliklər	135,841	-	-	-	-	135,841	135,841

Azərbaycan qanunvericiliyinə əsasən, fiziki və hüquqi şəxslər istənilən vaxt, əksər hallarda yığılmış faizlərin itirilməsi şərtilə, yerləşdirilmiş müddətli depozitlərini geri götürə bilirlər. Bu depozitlər onların ödəniş tarixlərinə əsasən, yuxarıdakı diskontlaşdırılmamış ödəniş müddəti cədvəllərində təsnif olunur. Qrupun rəhbərliyi fiziki və hüquqi şəxslərin öz müddətli depozitlərini qeyd olunan ödəniş müddətlərindən əvvəl geri götürəcəklərini hesab etmir.

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmış məbləğlərin müqavilə üzrə ödəniş müddətlərinə görə təhlili verilmişdir:

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	Tələb əsasında və 1 aydan az	1-3 ay	3-12 ay	1-5 il	5 ildən artıq	Müddət- siz	Vaxtı keçmiş	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	199,818	-	-	-	-	-	-	199,818
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	35,825	4,727	6,048	4,325	-	-	-	50,925
İnvestisiya qiymətli kağızları	3,091	9,901	56,150	29,898	-	402	-	99,442
Müştərilərə verilmiş kreditlər	25,955	62,443	188,703	290,046	106,419	-	24,729	698,295
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	-	50,898	-	50,898
Cəmi maliyyə aktivləri	264,689	77,071	250,901	324,269	106,419	51,300	24,729	1,099,378
Bank depozitləri və qalıqları	-	-	3,740	6,800	-	470	-	11,010
Cari hesablar və müşətərilərdən alınmış depozitlər	379,539	25,602	298,894	59,185	4,714	-	-	767,934
Borc alınmış vəsaitlər	516	47	5,236	61,278	135,604	-	-	202,681
Subordinasiya borcları	112	-	-	5,950	-	-	-	6,062
İcarə öhdəliyi	149	292	1,160	2,674	62	-	-	4,337
Digər maliyyə öhdəlikləri	16,031	-	-	-	-	-	-	16,031
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	396,347	25,941	309,030	135,887	140,380	470	-	1,008,055
Xalis mövqe	(131,658)	51,130	(58,129)	188,382	(33,961)	50,830	24,729	91,323
Məcmu likvidlik boşluğu	(131,658)	(80,528)	(138,657)	49,725	15,764	66,594	91,323	

Rəhbərliyin fikrinə əsasən depozitlərin ödəmə müddəti növbəti dövr üzrə artırılacaq və bu il sonunda yaranacaq likvidlik boşluğunu əhatə edəcək.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmış məbləğlərin müqavilə üzrə ödəniş müddətlərinə görə təhlili verilmişdir:

	Tələb əsasında və 1 aydan az	1-3 ay	3-12 ay	1-5 il	5 ildən artıq	Müddət-siz	Vaxtı keçmiş	Cəmi
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	165,198	-	-	-	-	-	-	165,198
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	24,902	-	8,725	805	-	-	-	34,432
İnvestisiya qiymətli kağızları	6,680	7,665	41,141	37,570	-	642	-	93,698
Müştərilərə verilmiş kreditlər	16,513	66,938	179,579	212,842	81,755	-	26,999	584,626
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	-	46,232	-	46,232
Cəmi maliyyə aktivləri	213,293	74,603	229,445	251,217	81,755	46,874	26,999	924,186
Bank depozitləri və qalıqları	980	6,801	-	3,740	-	-	-	11,521
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	433,911	30,564	123,339	33,726	4,654	-	-	626,194
Borc alınmış vəsaitlər	486	38	807	55,898	106,960	-	-	164,189
Subordinasiya borcları	112	-	-	5,950	-	-	-	6,062
İcarə öhdəliyi	118	236	1,061	916	160	-	-	2,491
Digər maliyyə öhdəlikləri	15,656	-	-	-	-	-	-	15,656
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	451,263	37,639	125,207	100,230	111,774	-	-	826,113
Xalis mövqe	(237,970)	36,964	104,238	150,987	(30,019)	46,874	26,999	98,073
Məcmu likvidlik boşluğu	(237,970)	(201,006)	(96,768)	54,219	24,200	71,074	98,073	

Likvidlik riskini idarə etmək üçün Qrupun istifadə etdiyi əsas amil ARMB-nin müəyyən etdiyi likvidlik əmsəlidir. Qrup ARMB-nin tələbinə uyğun olaraq, gündəlik əsaslarla bu icbari likvidlik əmsalını hesablayır. Bu əmsal yüksək likvidli aktivlərin tələb əsasında ödənilən öhdəliklərə nisbəti kimi hesablanan ani likvidlik əmsəlidir.

Qrup 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərində bu nisbətə uyğun gəlmişdir. 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə icbari likvidlik nisbəti aşağıdakı kimidir.

	Tələb	2023-cü il, % (Audit olunmamış)	2022-ci il, % (Audit olunmamış)
Ani likvidlik əmsalı	30%-dən az olmamaqla	81.04%	84.24%

Əməliyyat riski

Əməliyyat riski Qrupun prosesləri, işçi heyəti, texnologiya və infrastrukturunu ilə bağlı bir çox səbəblərdən, habelə kredit, bazar və likvidlik risklərindən başqa kənar faktorlardan, məsələn hüquqi və normativ tələblərdən və ümumi qəbul edilmiş korporativ davranış standartlarından irəli gələn birbaşa və dolaylı zərər riskidir. Əməliyyat riskləri Qrupun bütün əməliyyatlarından irəli gəlir.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Qrupun məqsədi əməliyyat riskini idarə etməklə, iqtisadi səmərəlilik və innovasiya vasitəsilə Qrupun nüfuzuna qarşı hər hansı maliyyə zərərləri və ziyanın qarşısını almaqdır. Bütün hallarda Qrupun siyasəti tətbiq olunan hüquqi və normativ tələblərə əməl etməyi tələb edir. Qrup rəhbərliyin öz əməliyyatlarının hər sahəsində zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sistemlərini qurmaqla əməliyyat riskini idarə edir.

25. KAPİTALIN İDARƏ EDİLMƏSİ

ARMB Qrup üçün kapital tələblərini müəyyən edir və onların yerinə yetirilməsinə nəzarət edir.

ARMB-nin qüvvədə olan kapital normativlərinə uyğun olaraq, banklar (i) minimum 50,000 min AZN cəmi normativ kapitalla malik olmalıdırlar (31 dekabr 2022-ci il: 50,000 min AZN) və (ii) cəmi normativ kapitalın risk çəkili aktivlərə nisbətini (normativ kapital əmsalı) minimum 10% (31 dekabr 2022-ci il: 10%) səviyyədə saxlamalıdırlar.

Qrup müəyyən edilmiş formaya uyğun olaraq icbari əmsallar barədə ARMB-yə məlumat verir. Risk departamenti gündəlik olaraq kapital adekvatlığı əmsallarına uyğunluğa nəzarət edir. Kapital adekvatlığı əmsalları ARMB-nin və Qrupun daxili siyasətinin müəyyən etdiyi hədlərə yaxın olarsa, bu barədə Müşahidə Şurasına məlumat verilir.

Qrup 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə minimum cəmi məcmu kapital və onun risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlərə nisbəti tələblərinə uyğun olmuşdur. Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr tarixinə ARMB-nin normativ tələblərinə əsasən kapital adekvatlığı təqdim olunur:

	31 dekabr 2023-cü il (audit olunmamış)	31 dekabr 2022-ci il (audit olunmamış)
Cəmi tənzimləyici kapital	111,229	109,040
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	952,149	901,425
Kapital adekvatlığı əmsalı (%)	11.68%	12.10%

Qrup, həmçinin Bazel I kimi tanınmış Kapitalın Ölçülməsi və Kapital Standartları üzrə Beynəlxalq Konvensiyada (1998-ci ilin aprel ayında qəbul edilmiş düzəlişlərlə) və bazar risklərinin daxil edilməsi üzrə Kapital Sazişinə Düzəlişdə (2007-ci ilin noyabr ayında qəbul edilmiş düzəlişlərlə) müəyyən edildiyi kimi, Bazel Sazişinə uyğun olaraq hesablanmış kapital adekvatlığı əmsalına nəzarət edir.

Aşağıdakı cədvəldə Bazel Sazişinin tələblərinə uyğun olaraq hesablanmış kapital mövqeyinin tərkibi təqdim olunur:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
1-ci dərəcəli kapital		
Nizamnamə kapitalı	102,047	102,047
(Yığılmış zərər)/bölüşdürülməmiş mənfəət	(1,477)	2,219
Cəmi 1-ci dərəcəli kapital	100,570	104,266

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
2-ci dərəcəli kapital		
Yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı – binalar	2,228	2,320
Subordinasiya borcları (amortizasiya edilməmiş hissəsi)	1,190	2,380
Cəmi 2-ci dərəcəli kapital	3,418	4,700
Çıxılsın: investisiyalar	(402)	(402)
Cəmi kapital	103,586	108,564
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər		
Balans	664,480	568,205
Balansdankənar	217,186	135,841
Cəmi risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər	881,666	704,046
1-ci dərəcəli kapital payı	11.75%	14.81%
Cəmi kapital payı	11.41%	15.42%

Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər hər bir aktiv və tərəf müqabili ilə bağlı kredit, bazar və digər risklərin xarakterinə uyğun olaraq təsnifləşdirilmiş və onların hesablanması əks edən risk dərəcələri sisteminə əsasən qiymətləndirilir. Bu zaman müvafiq girov və ya zəmanətlər nəzərə alınır. Eyni prosedur, potensial itkilərin gözlənilməyən xarakterini əks etmək üçün qəbul edilən bəzi düzəlişlərlə, uçota alınmamış müqavilə öhdəliklərinə də tətbiq olunur.

26. KREDİTLƏ ƏLAQƏLİ ÖHDƏLİKLƏR

Qrupun kredit vermək öhdəlikləri mövcuddur. Bu öhdəliklər təsdiqlənmiş kreditlər, kredit kartları üzrə limitlər və overdraftlar şəklindədir.

Qrup müştərilərinin üçüncü tərəflər qarşısında öhdəliklərinin yerinə yetiriləcəyinə təminat vermək məqsədi ilə maliyyə zəmanətləri və akkreditivlər verir. Bu kimi müqavilələrin sabit limitləri vardır və onlar adətən beş il müddətində bağlanılır.

Qrup kredit vermək öhdəliklərini üzərinə götürdükdə, maliyyə zəmanətlərini və akkreditivləri verdikdə müştərilərə kredit verdiyi zaman tətbiq etdiyi kredit risklərinin idarə edilməsi siyasət və prosedurlarını tətbiq edir.

Aşağıdakı cədvəldə öhdəliklərin müqavilə üzrə məbləğləri kateqoriyalar üzrə təqdim olunur. Cədvəldə kreditlə əlaqədar öhdəliklər üzrə göstərilmiş məbləğlər onlar üzrə tam həcmdə avansların verildiyini fərz edir. Cədvəldə zəmanətlər üzrə göstərilmiş məbləğlər tərəf müqabilləri bağladığı müqavilələrdə nəzərdə tutulmuş öhdəliklərini tam həcmdə yerinə yetirmədikləri halda hesabat tarixinə tanınacaq maksimal qalıq itkilərini əks etdirir.

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Müqavilədə nəzərdə tutulmuş məbləğ		
Zəmanətlər	186,073	109,370
İstifadə edilməmiş kredit xətləri	31,113	26,471
	217,186	135,841

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Bütün zəmanət qalıqları 1-ci Mərhələdir (31 dekabr 2022-ci il: 1-ci Mərhələ). İstifadə edilməmiş kredit xətlərinin bütün qalıqları 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə 1-ci Mərhələdədir.

Cədvəldə göstərilmiş cəmi müqavilə üzrə şərti öhdəlikləri heç də mütləq gələcək nağd pul vəsaitlərinə tələbatı əks etdirmir, çünki bu şərti öhdəliklərin maliyyələşdirməsi təmin edilmədən müddəti başa çatma və ya onlara xitam verilə bilər. Kredit və kredit xətlərinin ayrılmasına dair şərti öhdəliklərin əksəriyyəti Qrup tərəfindən şərtsiz öhdəlikləri təşkil etmir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Qrup zəmanətlər üzrə 4,526 min AZN məbləğində ehtiyat təqdim etmişdir (31 dekabr 2022-ci il: 2,299 min AZN).

27. İCARƏLƏR

Qrupun icarəçi olduğu icarə müqavilələri (16 saylı MHBS)

Qrup əsasən bir sıra filial və ofis əraziləri icarəyə götürür. İcarələr adətən 1-5 il müddətinə olur və bu müddət bitdikdən sonra uzadıla bilər. Bəzi icarələrin haqqı bazar qiymətlərini əks etdirməsi üçün hər üç ildən bir yenidən razılaşdırılır.

Qrupun icarəçi olduğu icarələr haqqında məlumat aşağıda təqdim olunur.

İstifadə hüququ olan aktivlər

İstifadə hüququ olan aktivlər əsasən investisiya mülkiyyəti anlayışına uyğun gəlməyən filial və baş ofis ərazilərinin icarəsinə aiddir.

	Filial və ofis əraziləri	Torpaq	Cəmi
2023-cü il			
1 yanvar 2023-cü il tarixinə qalıq	2,294	-	2,294
Əlavələr	3,652	-	3,652
İl üzrə amortizasiya xərci	(1,809)	-	(1,809)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə qalıq	4,137	-	4,137

	Filial və ofis əraziləri	Torpaq	Cəmi
2022-ci il			
1 yanvar 2021-ci il tarixinə qalıq	2,449	74	2,523
Əlavələr	1,428	-	1,428
Silinmə	-	(64)	(64)
İl üzrə amortizasiya xərci	(1,583)	(10)	(1,593)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə qalıq	2,294	-	2,294

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə icarə öhdəliklərinin müddətlərinin təhlili üçün 24 sayılı Qeydə baxın.

Konsolidasiya olunmuş mənfəət və ya zərər hesabatında tanınan məbləğlər

	2023-cü il	2022-ci il
İstifadə hüququ olan aktivlər üzrə amortizasiya	1,809	1,593
İcarə öhdəlikləri üzrə faiz	258	267
Qısamüddətli icarələrlə bağlı xərclər	127	135

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında konsolidasiya olunmuş hesabatda tanınan məbləğlər

	2023-cü il	2022-ci il
İcarələr üzrə cəmi məxaric	(2,064)	(1,853)

28. ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR

Sığorta

Azərbaycan Respublikasında sığorta sahəsi inkişaf mərhələsindədir və dünyanın digər ölkələrində qəbul edilmiş sığortalamanın bir çox formaları Azərbaycanda hələ mövcud deyil. Qrupun əmlak və avadanlıqları, biznes fəaliyyətinin dayanması və ya Qrupa məxsus olan ərazilərdə və ya onun əməliyyatları ilə əlaqəli baş vermiş hadisələr nəticəsində əmlak və ya ətraf mühitə zərərin vurulması ilə əlaqədar olaraq yaranan üçüncü tərəf məsuliyyətinə dair tam sığorta təminatı yoxdur. Qrup tam sığorta təminatı alanadək, müəyyən aktivlərin itirilməsi və ya məhv olunması riski mövcuddur və bu riskin əməliyyatlara və maliyyə vəziyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə mənfi təsiri ola bilər.

Məhkəmə iddiaları

Qrup öz fəaliyyəti ilə əlaqədar olaraq məhkəmə iddiaları və şikayətlərlə üzləşir. Rəhbərlik bu kimi iddia və şikayətlər nəticəsində yaranan maddi məsuliyyətin Qrupun maliyyə vəziyyətinə və ya gələcək əməliyyatların nəticələrinə ciddi mənfi təsir göstərməyəcəyini hesab edir.

Vergi öhdəlikləri

Azərbaycan Respublikasının vergiqoyma sistemi inkişaf etməkdə olduğuna görə bir çox hallarda aydın olmayan, ziddiyyətli və müxtəlif vergi orqanları tərəfindən fərqli qaydada təfsir edilən qanunvericilikdə tez-tez dəyişikliklərlə, rəsmi göstərişlərlə və məhkəmə qərarları ilə səciyyələnir. Vergilər sərt cərimələr və faizlər tətbiq edən orqanlar tərəfindən yoxlanılır və araşdırılır. Bir vergi ili ümumən üç növbəti təqvim ili müddətində vergi orqanları tərəfindən nəzarət üçün açıq qalır. Lakin, müəyyən hallarda bir vergi ili daha uzun müddətə açıq qala bilər. Azərbaycan Respublikası daxilində baş verən son hadisələrə əsasən, vergi orqanları öz şərtlərində və vergi qanunvericiliyinin tətbiqində daha iddialı mövqe nümayiş etdirirlər.

Bu hallar Azərbaycan Respublikasında digər ölkələrlə müqayisədə daha ciddi vergi risklərinin yaranmasına səbəb ola bilər. Rəhbərlik qüvvədə olan qanunvericiliyinin, rəsmi göstərişlərin və məhkəmə qərarlarının təsnifləri əsasında vergi öhdəlikləri ilə əlaqədar adekvat tədbirləri gördüyünü hesab edir. Buna baxmayaraq, müvafiq səlahiyyətli orqanların şərtləri fərqli ola bilər və vergi orqanları öz şərtlərinin tətbiq edilməsinə nail olduqları halda, maliyyə hesabatlarına təsiri əhəmiyyətli ola bilər.

Qrup bir sıra amillərin qiymətləndirilməsinə, o cümlədən vergi qanunvericiliyin təfsirinə və əvvəlki təcrübəsinə əsaslanaraq inanır ki, vergi öhdəlikləri üçün hesablaşmalar bütün açıq vergi illərinə görə adekvatdır. Bu qiymətləndirmə ehtimal və fərziyyələrə əsaslanaraq həyata keçirilir və uyğun olaraq gələcək hadisələr haqqında ehtimalları əhatə edə bilər. Qrupun mövcud vergi öhdəliklərinin adekvatlığı ilə bağlı öz mülahizəsini dəyişdirməsinə səbəb olan yeni məlumatlar yarana bilər; vergi öhdəliklərinə bu cür dəyişikliklər həmin qərarın verildiyi dövrdə vergi xərci məbləğinə təsir edə bilər.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

29. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Nəzarət münasibətləri

31 dekabr 2023 və 2022-ci il tarixlərinə Qrupa əsas nəzarət edən tərəf yoxdur.

Müşahidə Şurası və İdarə Heyətinin üzvləri ilə əməliyyatlar

31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərində başa çatmış illər üzrə işçi heyəti xərclərinə daxil olan işçilərə edilmis cəmi ödənişlər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Qısamüddətli işçi müavinətləri	2,182	1,221
Cəmi qısamüddətli işçi müavinətləri	2,182	1,221

Bu məbləğlərə İdarə Heyəti və Müşahidə Şurasının üzvlərinə nağd pul ödənişləri daxildir.

İdarə Heyəti və Müşahidə Şurasının üzvləri ilə əməliyyatlar üzrə 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərinə olan qalıqlar və orta effektiv faiz dərəcələri aşağıda qeyd olunmuşdur:

	31 dekabr 2023-cü il	Orta effektiv faiz dərəcəsi	31 dekabr 2022-ci il	Orta effektiv faiz dərəcəsi
Maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya olunmuş hesabat				
Ödənilməli kreditlər (ümumi)	652	18.59%	178	13.89%
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ehtimal olunan kredit zərərinin tutulması	(23)	-	(2)	-
Cari hesablar	330	-	333	-
Alınmış depozitlər	2,669	1.7%	1,182	1.52%
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	60	5.67%	49	5.7%

İdarə Heyəti və Müşahidə Şurasının üzvləri ilə əməliyyatlar üzrə 31 dekabr 2023-cü il və 2022-ci il tarixlərində başa çatmış illərin sonuna olan mənfəət və ya zərər aşağıda qeyd olunur:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Mənfəət və ya zərər		
Faiz gəliri	50	25
Faiz xərci	(120)	(8)
Ehtimal olunan kredit zərərlərinin tutulması	(21)	-

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Qrup digər əlaqəli tərəflərlə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə olan qalıqları və əlaqəli orta effektiv faiz dərəcələrini və 31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə əməliyyatlardan əlaqəli mənfəət və ya zərər məbləğlərini aşağıdakı kimi təqdim edir:

	Səhmdarlar, yaxın ailə üzvləri və nəzarət altında olan müəssisələr		Digər*		Cəmi
		Orta effektiv faiz dərəcəsi, %		Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	
Maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya olunmuş hesabat					
AKTİVLƏR					
Müştərilərə verilmiş kreditlər					
Uzunmüddətli kreditlər üzrə ümumi qalıq (AZN)	12	18.13%	2,717	18.59%	2,729
Uzunmüddətli kreditlər üzrə ümumi qalıq (ABŞ dolları)	-	-	337	3.79%	337
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	-	-	(13)	-	(13)
ÖHDƏLİKLƏR					
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər					
Cari hesablar	1,304	-	1,195	-	2,499
Müddətli depozitlər					
Qısamüddətli depozitlər (AZN)	15,392	10.05%	845	9.13%	16,237
Qısamüddətli depozitlər (ABŞ dolları)	1,887	1.05%	711	1.14%	2,598
Uzunmüddətli depozitlər (AZN)	3,142	9.75%	539	5.75%	3,681
Uzunmüddətli depozitlər (ABŞ dolları)	8,502	0.37%	216	0.57%	8,718
Subordinasiya borcları (ABŞ dolları)	-	-	6,062	7.50%	6,062
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	144	6.39%	116	-	260
Mənfəət və ya zərər					
Faiz gəliri	2	-	186	-	188
Faiz xərci	(1,137)	-	(114)	-	(1,251)
Ehtimal olunan kredit zərərinin bərpası/(tutulması)	-	-	(6)	-	(6)

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Qrup digər əlaqəli tərəflərlə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə olan qalıqları və əlaqəli orta effektiv faiz dərəcələrini və 31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatmış il üzrə əməliyyatlardan əlaqəli mənfəət və ya zərər məbləğlərini aşağıdakı kimi təqdim edir:

	Səhmdarlar, yaxın ailə üzvləri və nəzarət altında olan müəssisələr		Digər*		Cəmi
		Orta effektiv faiz dərəcəsi, %		Orta effektiv faiz dərəcəsi, %	
Maliyyə vəziyyəti haqqında konsolidasiya olunmuş hesabat					
AKTİVLƏR					
Müştərilərə verilmiş kreditlər					
Uzunmüddətli kreditlər üzrə ümumi qalıq	17	11.25%	2,070	8.21%	2,087
Uzunmüddətli kreditlər üzrə ümumi qalıq (ABŞ dolları)	-	-	332	3.62%	332
Ehtimal olunan kredit zərərləri üzrə ehtiyat	-	-	(7)	(7)	(7)
ÖHDƏLİKLƏR					
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər					
Cari hesablar	342	-	1,706	-	2,048
Müddətli depozitlər					
Qısamüddətli depozitlər (AZN)	6,729	9.83%	964	9.09%	7,693
Qısamüddətli depozitlər (ABŞ dolları)	7,966	0.44%	4,276	0.33%	12,242
Uzunmüddətli depozitlər (AZN)	444	9.58%	2,375	5.26%	2,819
Uzunmüddətli depozitlər (ABŞ dolları)	-	-	1,105	0.36%	1,105
Subordinasiya borcları (ABŞ dolları)	-	-	6,062	7.5%	6,062
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	168	5.41%	258	0.8%	426
Mənfəət və ya zərər					
Faiz gəliri	6	-	155	-	161
Faiz xərci	(379)	-	(207)	-	(586)
Ehtimal olunan kredit zərərinin bərpası/(tutulması)	2	-	8,061	-	8,063

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

30. MALİYYƏ AKTİVLƏRİ VƏ ÖHDƏLİKLƏRİ: ƏDALƏTLİ DƏYƏRLƏR VƏ UÇOT TƏSNİFATLARI

Uçot təsnifatları və ədalətli dəyərlər

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin balans dəyərləri və ədalətli dəyərləri haqqında məlumat təqdim olunur:

	Amortizasiya edilmiş dəyər	DMGVƏD	Cəmi balans dəyəri	Ədalətli dəyər
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	199,818	-	199,818	199,818
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	50,925	-	50,925	50,925
İnvestisiya qiymətli kağızları	98,800	642	98,129	99,442
Müştərilərə verilmiş kreditlər	698,295	-	698,295	698,295
Digər maliyyə aktivləri	50,898	-	50,898	50,898
	1,098,736	642	1,098,060	1,099,378
Bank depozitləri və qalıqları	11,010	-	11,010	11,010
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	767,934	-	767,934	767,934
Borc alınmış vəsaitlər	202,681	-	202,681	202,681
Subordinasiya borcları	6,062	-	6,062	6,062
İcarə öhdəlikləri	4,337	-	4,337	4,337
Digər maliyyə öhdəlikləri	16,031	-	16,031	16,031
	1,008,055	-	1,008,055	1,008,055

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin balans dəyərləri və ədalətli dəyərləri haqqında məlumat təqdim olunur:

	Amortizasiya edilmiş dəyər	DMGVƏD	Cəmi balans dəyəri	Ədalətli dəyər
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	165,198	-	165,198	165,198
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	34,432	-	34,432	34,432
İnvestisiya qiymətli kağızları	93,056	642	93,698	93,698
Müştərilərə verilmiş kreditlər	584,626	-	584,626	584,626
Digər maliyyə aktivləri	46,232	-	46,232	46,232
	923,544	642	924,186	924,186
Bank depozitləri və qalıqları	11,521	-	11,521	11,521
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	626,194	-	626,194	626,194
Borc alınmış vəsaitlər	164,189	-	164,189	164,189
Subordinasiya borcları	6,062	-	6,062	6,062
İcarə öhdəlikləri	2,491	-	2,491	2,491
Digər maliyyə öhdəlikləri	15,656	-	15,656	15,656
	826,113	-	826,113	826,113

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Ədalətli dəyərin təxminləri ölçmə tarixində bazar iştirakçıları arasında nizamlı əməliyyatda aktivin satılması üçün alınacaq və ya öhdəliyin ötürülməsi üçün ödəniləcək qiyməti təxmin etmək üçün nəzərdə tutulmuşdur. Buna baxmayaraq, qeyri-müəyyənlikləri və mühakimənin subyektivliyini nəzərə alaraq, ədalətli dəyər ani olaraq aktivlərin satışı və ya öhdəliklər üzrə hesablaşmanın aparılması çərçivəsində reallaşdırıla bilən kimi qəbul edilməməlidir.

Fəal bazarda alınıb-satılan maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyərləri kotirovka olunan bazar qiymətlərinə və ya diler qiymət təkliflərinə əsaslanır. Bütün digər maliyyə alətləri üçün Qrup digər qiymətləndirmə üsullarından istifadə etməklə ədalətli dəyərləri müəyyən edir.

Qiymətləndirmə üsullarının məqsədi qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında adi əməliyyatda aktiv satmaq üçün əldə olunacaq və ya öhdəliyi ötürmək üçün ödəniləcək qiyməti əks etdirən ədalətli dəyərin müəyyənləşdirilməsidir.

Qiymətləndirmə üsullarına xalis cari dəyər və diskontlaşdırılmış pul vəsaitlərinin hərəkət modelləri, bazarda müşahidə oluna bilən qiymətləri mövcud olan maliyyə alətləri ilə müqayisə daxildir. Qiymətləndirmə üsullarında istifadə edilən ehtimallara və göstəricilərə riskləri olmayan və bencmark faiz dərəcələri, kredit spredi və diskont dərəcələrin qiymətləndirilməsində istifadə edilən digər premiyalar, istiqraz və kapital qiymətləri, xarici valyuta məzənnələri, kapital və kapital indeksi qiymətləri, ehtimal olunan açıq mövqelər və nisbətlər daxildir. Qiymətləndirmə üsullarının məqsədi hesabat tarixində maliyyə alətinin dəyərini, kommersiya şərtlərində fəaliyyət göstərən bazar iştirakçıları tərəfindən müəyyən edilən ədalətli dəyər səviyyəsinə çatmaqdır.

Ədalətli dəyər iyerarxiyası

Qrup ədalətli dəyərləri ölçərkən ilkin göstəricilərin əhəmiyyətliliyini əks etdirən aşağıdakı ədalətli dəyər iyerarxiyasından istifadə edir:

- 1-ci səviyyə: eyni alət üçün aktiv bazarlarda kotirovka edilmiş qiymətlər (nizamlanmamış);
- 2-ci səviyyə: 1-ci səviyyəyə daxil olan kotirovka olunmuş qiymətlərdən başqa, birbaşa (yəni, qiymətlər) və ya dolaylı yolla (yəni, qiymətlər vasitəsilə əldə edilən) müşahidə edilə bilən daxilolmalar. Bu kateqoriyaya aşağıdakı amillərdən istifadə etməklə qiymətləndirilən alətlər daxildir: analoji alətlər üçün fəal bazarda tətbiq edilən kotirovka olunmuş bazar qiymətləri; analoji alətlər üzrə kifayət qədər fəal hesab olunmayan bazarlarda tətbiq edilən kotirovka olunmuş bazar qiymətləri; və ya bütün əhəmiyyətli ilkin göstəricilərin birbaşa, yaxud dolayısı ilə bazar məlumatlarından müşahidə oluna bildiyi digər qiymətləndirmə üsulları;
- 3-cü səviyyə: müşahidə olunmayan məlumatlar. Bu kateqoriyaya aid edilən alətlərin qiymətləndirmə metoduna müşahidə edilə bilən məlumata əsaslanmayan ilkin göstəricilər daxildir və müşahidə edilə bilməyən ilkin göstəricilər həmin alətin qiymətləndirilməsində əhəmiyyətli təsirə malikdir. Bu kateqoriyaya oxşar alətlər üçün kotirovka olunan qiymətlər əsasında qiymətləndirilən alətlər daxildir və bu zaman alətlər arasında fərqi əks etdirmək üçün mühüm müşahidə olunmayan tənzimləmələr və ya mülahizələr tələb olunur.

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2023-cü il tarixinə ədalətli dəyerdə qiymətləndirilən maliyyə alətlərinin dəyərinin ədalətli dəyər iyerarxiyası üzrə təhlili verilmişdir. Məbləğlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmış qiymətlərə əsaslanır:

	3-cü Səviyyə	Cəmi
İnvestisiya qiymətli kağızları - kapital	642	642
	642	642

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2022-ci il tarixinə ədalətli dəyerdə qiymətləndirilən maliyyə alətlərinin dəyərinin ədalətli dəyər iyerarxiyası üzrə təhlili verilmişdir. Məbləğlər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmış qiymətlərə əsaslanır:

	3-cü Səviyyə	Cəmi
İnvestisiya qiymətli kağızları - kapital	642	642
	642	642

Aşağıdakı cədvəl ədalətli dəyərlə ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini 31 dekabr 2023-cü il tarixinə hər bir ədalətli dəyərin ölçülməsinin təsnif olunduğu ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyəsinə görə təhlil edir:

	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Cəmi ədalətli dəyərlər	Cəmi balans dəyəri
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	199,818	-	-	199,818	199,818
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	98,129	-	98,129	99,442
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	-	50,925	-	50,925	50,925
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	698,295	698,295	698,295
Digər maliyyə aktivləri	-	50,898	-	50,898	50,898
	199,818	199,952	698,295	1,098,065	1,099,378

	2-ci Səviyyə	Cəmi ədalətli dəyərlər	Cəmi balans dəyəri
ÖHDƏLİKLƏR			
Bank depozitləri və qalıqları	11,010	11,010	11,010
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	767,934	767,934	767,934
Borc alınmış vəsaitlər	202,681	202,681	202,681
Subordinasiya borcları	6,062	6,062	6,062
İcarə öhdəlikləri	4,337	4,337	4,337
Digər maliyyə öhdəlikləri	16,031	16,031	16,031
	1,008,055	1,008,055	1,008,055

“RABİTƏBANK” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

KONSOLIDASIYA OLUNMUŞ MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR 31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı) (Əksi qeyd olunmadığı halda, min Azərbaycan manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəl ədalətli dəyərlə ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini 31 dekabr 2022-ci il tarixinə hər bir ədalətli dəyər ölçülməsinin təsnif olunduğu ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyəsinə görə təhlil edir:

	1-ci Səviyyə	2-ci Səviyyə	3-cü Səviyyə	Cəmi ədalətli dəyərlər	Cəmi balans dəyəri
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	165,198	-	-	165,198	165,198
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	93,698	-	93,698	93,698
Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər	-	34,432	-	34,432	34,432
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	584,626	584,626	584,626
Digər maliyyə aktivləri	-	46,232	-	46,232	46,232
	165,198	174,362	584,626	924,186	924,186

	2-ci Səviyyə	Cəmi ədalətli dəyərlər	Cəmi balans dəyəri
ÖHDƏLİKLƏR			
Bank depozitləri və qalıqları	11,521	11,521	11,521
Cari hesablar və müştərilərdən alınmış depozitlər	626,194	626,194	626,194
Borc alınmış vəsaitlər	164,189	164,189	164,189
Subordinasiya borcları	6,062	6,062	6,062
İcarə öhdəlikləri	2,491	2,491	2,491
Digər maliyyə öhdəlikləri	15,656	15,656	15,656
	826,113	826,113	826,113

31. HESABAT TARİXİNDƏN SONRA BAŞ VERMİŞ HADİSƏLƏR

1 fevral 2024-cü il, 29 mart 2024-cü il və 2 may 2024-cü il tarixlərində Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı yenidən maliyyələşdirmə dərəcələrini müvafiq olaraq 8%-dən 7.75%-dək, 7.75%-dən 7.5%-dək və 7.5%-dən 7.25%-dək azaltmışdır.

Cənab Rəşad Abasov və cənab Zaur Baxşəliyev Müşahidə Şurasının üzvləri təyin olunmuşlar.

Qrup, özəl sektorun inkişafı üzrə İslam Korporasiyası ilə ümumilikdə 15 milyon ABŞ dolları məbləğində maliyyə xətti razılaşması imzalamışdır.

Qrup, Asiya İnkişaf Bankı ilə ümumi məbləği 3 milyon ABŞ dolları olan “Ticarətin Maliyyələşdirilməsi üzrə Zəmanət Mexanizmi”nə dair razılaşma imzalamışdır.